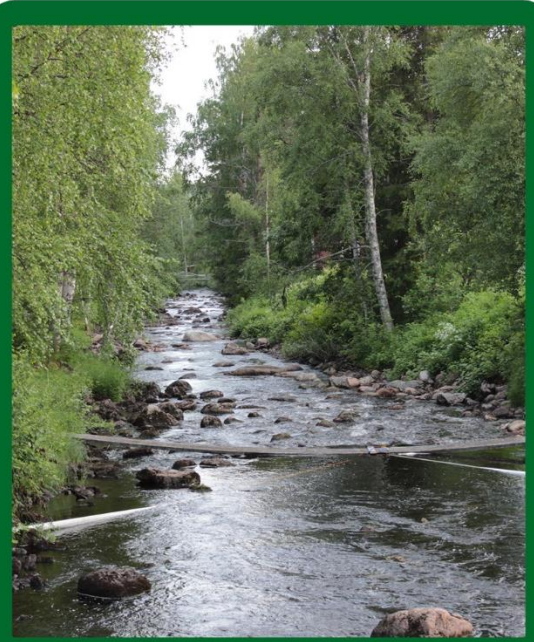
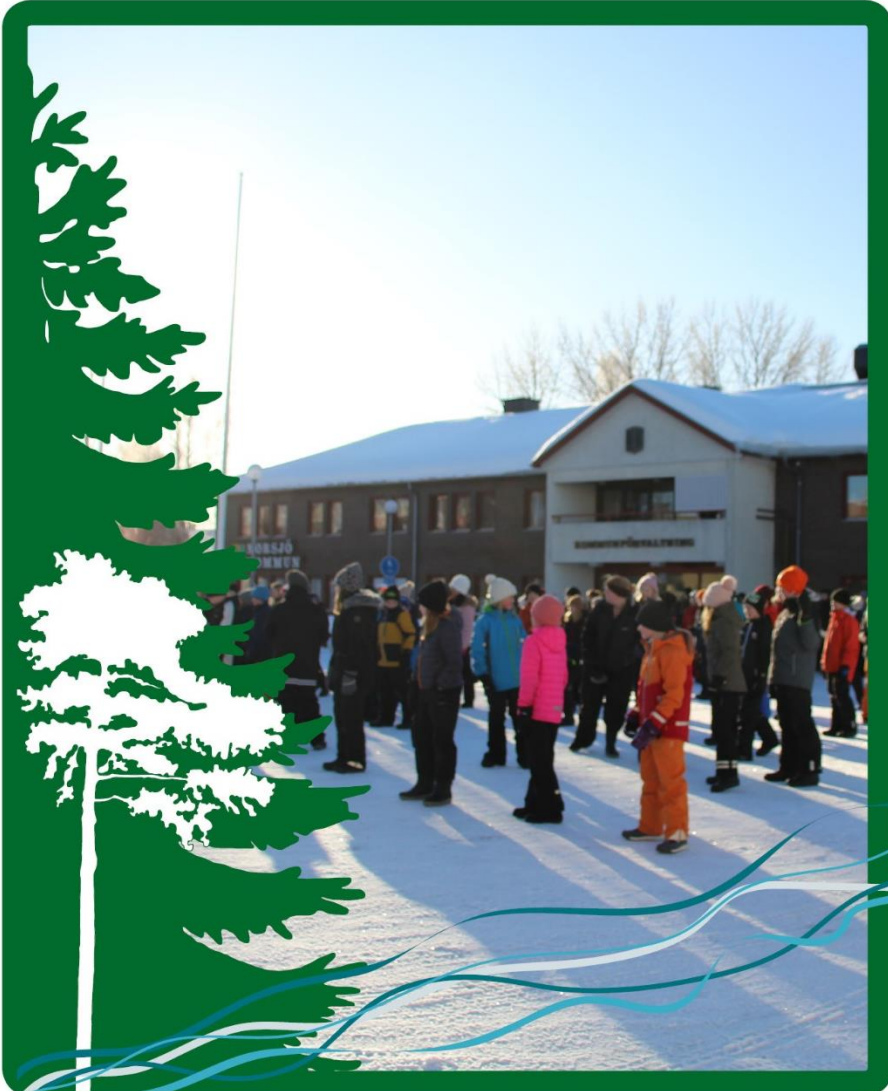

Årsredovisning 2019

NORSJÖ
kommun

Innehållsförteckning

Kommunstyrelsens ordförande summerar året	3
Så använde kommunen skattepengarna 2019	4
Driftredovisning.....	5
Investeringsredovisning	9
Översikt över verksamhetens utveckling	12
Den kommunala koncernen.....	13
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	15
Händelser av väsentlig betydelse.....	31
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	35
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	42
Balanskravsresultat	66
Väsentliga personalförhållanden	67
Förväntad utveckling	73
Resultaträkning och kassaflödesanalys.....	75
Balansräkning	76
Noter.....	77

Bilagor

Bilaga 1: Trepårtens renhållningsnämnd

Bilaga 2: Kommunfullmäktiges styrkort

Revisionsberättelse

Kommunstyrelsens ordförande summerar året

Mikael Lindfors, KSO

Hej!

Nu är det dags att summera decenniets sista år för Norsjö kommuns räkning. Året 2019 innebar en hel del händelser som påverkar kommunens utveckling. Året inleddes med att kommunfullmäktige antog kommunens nya vision ”**Världens bästa vardag!**” och nya tio övergripande mål för mandatperioden.

Av koncernbolagets nedskrivning av fastigheternas värden med 18 miljoner kronor påverkades kommunen med 13 miljoner i, vilket medför att resultatet blir negativt. Kommunens resultat exklusive nedskrivningen är ett överskott på 5,7 miljoner, vilket överträffar förväntningarna. Det mest negativa under året är att invånarantalet i kommunen minskade med hela 2,64 procent, eller 108 personer.

Innevånarantalet är det lägsta i kommunens moderna historia. Befolkningstappet var ovanligt stort och får konsekvenser för vår ekonomi. Ett regeringsbeslut om förändringar i kostnadsutjämningsystem från år 2020 mottogs med glädje då detta ger viss ekonomisk lättnad.

Att Norsjö kommun under året blev en av fyra kommuner som gick vidare till finalen till att bli Sveriges KvalitetsKommun 2019 är mycket imponerande! Aldrig tidigare har en kommun med så få invånare som Norsjö har blivit nominerade till utmärkelsen. Att kommunen nominerades beror på mycket goda och imponerade insatser av kommunens anställda. Verkligen Bra jobbat! Tack till alla! Under året skedde stora förändringar avseende kommunens ledningsgrupp. Trots dessa upplevs tjänstemannaorganisationen både stabil och positiv. Året har även inneburit förändringar inom omsorgens verksamheter. Avvecklandet av HVB-hem för ensamkommande flyktingbarn har medfört stora arbetsinsatser. Inom äldre- och funktionsnedsättningsomsorgen har arbete startats utifrån den genomlysning som SKR:s presenterades i februari. Genomlysningen gav en klar bild över vilka nuvarande och framtida behov som finns inom omsorgen. Under hösten firades vår 50-åring Kulturskolan.

Näringslivsklimatet fortsätter att utvecklas positivt och Norsjö klättrade ytterligare 13 platser till plats 145 på Svenskt näringslivs ranking. Bland annat har potentiella siter för elintensiva verksamheter tagits fram och marknadsförts.

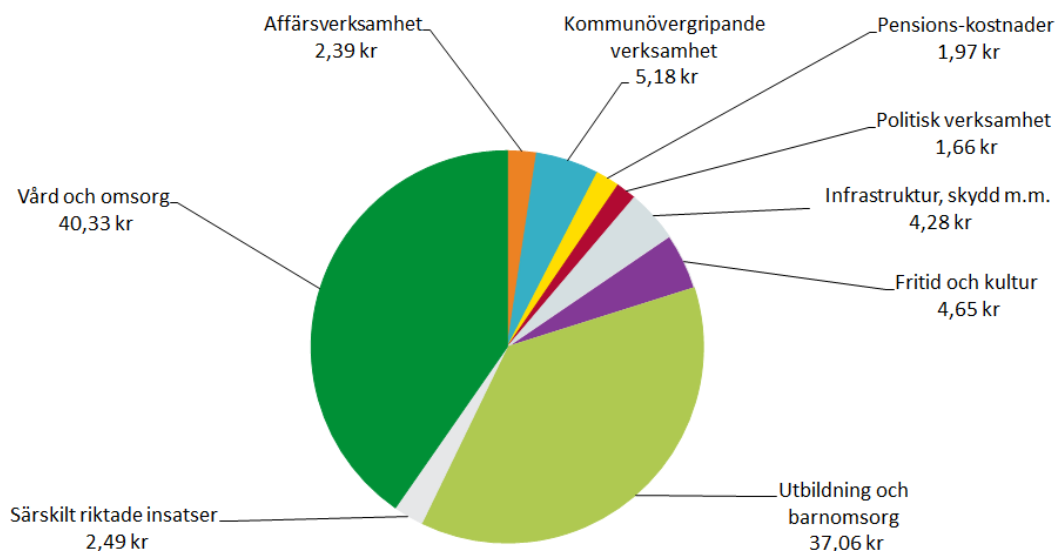
Under året har kommunen avyttrat tre fastigheter. I en av fastigheterna har köparen byggt ett för kommuninvånarna efterlängtat aktivitetshus som inrymmer bland annat bowling, golf- och skyttesimulator. Under året förvärvade kommunen en skogsfastighet i nära anslutning till Norsjö samhälle för att i framtiden kunna planlägga och tillskapa nya bostadsområden.

Kommunstyrelsen och undertecknad ser fram emot nästa år då Norsjö kommun fortsätter arbetet med att förbättra förutsättningarna för att bo, verka och leva i Norsjöbygden samt uppleva **Världens bästa vardag!**

Mikael Lindfors
Kommunstyrelsens ordförande

Så använde kommunen skattepengarna 2019

För 2019 är den kommunala skatten 23,40 kr per intjänad hundralapp. Utöver skatten finns kommunala verksamheterna vatten och avlopp samt renhållning som finansieras med taxor och avgifter. Diagrammet och tabellen nedan visar hur 100 skattekrökor fördelas på kommunens verksamheter.

Verksamheternas nettokostnader	Av 100 kr	Verksamheternas nettokostnader	Av 100 kr
Politisk verksamhet	1,66 kr	Vård och omsorg	
Infrastruktur, skydd m.m.		Äldreomsorg	25,31 kr
Bygg- och miljö, planering, tillstånd	0,81 kr	Funktionshinderomsorg	8,09 kr
Näringsliv, konsument, turism	-0,15kr	Färdtjänst	0,33 kr
Gator, vägar, belysning, park	2,02 kr	Individ- och familjeomsorg	2,44 kr
Räddningstjänst och samhällsskydd	1,60 kr	Gemensamt inom vård och omsorg	4,16 kr
Infrastruktur, skydd m.m.	4,28 kr	Vård och omsorg	40,33 kr
Fritid och kultur		Särskilt riktade insatser	
Allmän fritidsverksamhet, kultur, stöd till studieorganisationer	0,99 kr	Flyktningmottagande	2,39 kr
Bibliotek	0,90 kr	Arbetsmarknadsåtgärder	0,10 kr
Musikskola	0,40 kr	Särskilt riktade insatser	2,48 kr
Idrotts- och fritidsanläggningar	1,84 kr	Affärsverksamhet	
Fritidsgårdar	0,52 kr	Kommersiell verks. inkl. uthyrning	0,18 kr
Fritid och kultur	4,65 kr	Busstrafik	2,21 kr
Utbildning och barnomsorg		Affärsverksamhet	2,39 kr
Förskola och skolbarnomsorg	9,57 kr	Kommunövergripande verksamhet	
Grundskola	14,53 kr	Gemensam kommunadministration	3,81 kr
Gymnasieskola	7,26 kr	Gemens. personalvårdskostnader	0,25 kr
Vuxenutbildning	1,02 kr	Gemensam teknisk adm. m.m.	1,12 kr
Gemensamt utbildning och barnomsorg	4,68 kr	Kommunövergripande verksamhet	5,18 kr
Utbildning och barnomsorg	37,06 kr	Pensionskostnader	1,97 kr

Driftredovisning

Driftredovisningen visar verksamheternas intäkter och kostnader inom kommunen. Interna fördelningar ingår, liksom kalkylmässig internränta och kalkylmässiga personalomkostnadspåslag. Tabellen innehåller två uppställningar, dels redovisning per styrelse/nämnd och dels redovisning per verksamhetsblock enligt kommunsektorns standard.

Driftbudgeten justerades i mars 2019 med ombudgeteringar från föregående år med sammanlagt 1 miljon kronor. Av det avser 0,6 miljoner projektverksamhet. Samtidigt gav kommunfullmäktige ett tilläggsanslag

på 3,1 miljoner till flyktingverksamheten för att kompensera intäktsbortfallet i samband med avveckling av HVB-verksamheten för ensamkommande barn.

Kommunstyrelsen har under året omdisponerat 0,4 av totalt 1,3 miljoner kronor av de medel som styrelsen har haft att förfoga särskilt över. Medlen har gått till projektverksamhet och enstaka punktinsatser inom vanlig verksamhet, exempelvis till e-tjänstesamverkan. Driftredovisningens bruttokostnad och bruttointäkt återfinns på första raden i not 1 och not 2 till resultaträkningen.

Driftredovisning (tkr)	Utfall 2019	Utfall 2018	Budget 2019	Avvik. 2019	Utfall 2019	Utfall 2018	Budget 2019	Avvik. 2019
Per styrelse/nämnd								
Kommunfullmäktige	124	107	107	17	1 448	1 113	1 626	178
Kommunstyrelse	131 257	142 508	122 208	9 049	412 576	419 834	400 037	-12 539
<i>Kommunledningskontor</i>	11 184	10 906	10 973	211	27 981	27 628	30 435	2 454
<i>Kommunal utveckling</i>	76 661	72 455	68 033	8 628	106 835	105 115	101 139	-5 696
<i>Omsorg</i>	27 009	40 320	30 410	-3 401	151 964	161 244	146 961	-5 003
<i>Utbildning</i>	16 403	18 827	12 792	3 611	125 796	125 847	121 502	-4 294
Gemensamma nämnder	3 472	3 231	2 946	526	10 407	9 753	9 402	-1 005
<i>Trepartens renh.nämnd</i>	3 472	3 231	2 946	526	3 472	3 231	2 946	-526
<i>Drift av personalsystem</i>	0	0	0	0	189	185	194	5
<i>Miljö- och byggnämnd</i>	0	0	0	0	6 719	6 324	6 217	-502
<i>Överförmyndarnämnd</i>	0	0	0	0	27	12	45	18
Summa verksamhet	134 853	145 846	125 261	9 592	424 431	430 700	411 065	-13 366
Per verksamhetsblock								
Politisk verksamhet	141	390	107	34	5 035	4 306	5 859	824
Infrastruktur, skydd m m	9 447	6 115	4 094	5 353	22 079	21 039	18 605	-3 474
Fritid och kultur	2 106	2 177	1 190	916	15 841	14 981	14 094	-1 747
Pedagogisk verksamhet	16 403	18 827	12 792	3 611	125 870	125 919	121 581	-4 289
Vård och omsorg	20 991	22 699	18 492	2 499	140 118	141 336	133 681	-6 437
Särskilt riktade insatser	8 383	20 911	13 103	-4 720	15 727	24 557	17 052	1 325
Affärsverksamhet	24 676	22 418	23 718	958	31 741	28 584	30 332	-1 409
Gemensamma verks.	52 706	52 309	51 765	941	68 020	69 978	69 861	1 841
Summa verksamhet	134 853	145 846	125 261	9 592	424 431	430 700	411 065	-13 366

Kommunens intäkter sjönk med totalt 11,0 miljoner kronor jämfört med år 2018. Den största förändringen är inom flyktingverksamheten där minskningen var 11,7 miljon-

er. Flyktingverksamheten återfinns i kommunstyrelsens verksamhetsområde Omsorg i tabellen respektive inom Särskilt riktade insatser i den alternativa uppställningen.

Kostnaderna har minskat med 6,2 miljoner kronor. Flyktingverksamheten har lyckats minska kostnaderna med 7,8 miljoner i samband med avvecklingen av HVB. Intäkterna minskade alltså med nästan fyra miljoner kronor mer än vad kostnaderna gjorde. Omsorgen exklusive flyktingverksamheten har minskat kostnaderna med 1,5 miljoner mellan åren.

Verksamheternas avvikelser

Kommunstyrelsens eget underskott beror bland annat på ökade rese- och IT-kostnader, utredningar och deltagande i Kvalitetsmässan.

Kommunledningskontor

Inom Kommunledningskontoret återfinns budget för KS förfogande som ej nyttjats helt, vilket ger överskott med 921 tkr. För högt budgeterade kapitalkostnader påverkar resultatet positivt med 409 tkr, och har återställts i budget 2020. Vakanser under delar av året bidrar med 294 tkr. Resultatenheten intern IT gav ett överskott på 173 tkr som återställts procentuellt till alla verksamhetsområden i samband med bokslutsarbetet. Avslutade projekt genererade ett positivt resultat på 594 tkr.

Kommunal Utveckling

Kommunal utveckling redovisar ett stort överskott, men exklusive projektverksamheten har verksamhetsområdet ett underskott på 268 tkr. Projektverksamheten gick med överskott främst tack vare statsbidraget för förbättrat företagsklimat. Pengarna utbetalas över tre år från staten och av det som hittills har erhållits återstår 2 148 tkr som enligt redovisningsreglerna måste intäktsredovisas detta år trots att projektet fortgår till och med år 2020.

Vinterväghållning av kommunala gator har orsakat det största underskottet, 1 089 tkr, inom Kommunal utveckling. Övrigt under-

håll inom gator och vägar har minimerats för att reducera underskottet. Inom avdelning Teknik finns även resultatenheten för interna fastigheter där det också har sparats in på underhållet. Ekonomiskt sett har detta påverkat övriga verksamhetsområden positivt med sänkta hyreskostnader, medan vissa fastigheter som ligger inom det egna verksamhetsområdet redovisar underskott och därför har belastat avdelningarna Teknik samt Kultur och Fritid negativt. Skötseln av de enskilda vägarna höll budget samtidigt som bostadsanpassning och renhållning redovisade överskott, vilket kompenserade underskotten och medför att avdelningen Teknik visar nära nollresultat.

Inom Fritid visar parker och lekplatser ett mindre överskott tack vare lägre bemanning och underhåll enligt beslutad besparingsåtgärd. Drift- och lokalkostnader för fritidsanläggningarna har däremot varit högre än budgeterat och slutredovisar ett underskott.

Bibliotekets visar underskott med 184 tkr vilket beror på ökade lokal- och personalkostnader. I övrigt är avvikelserna små inom Kultur och folkhälsa.

Tillväxtavdelningen visar små men positiva avvikelser. Varuhemsändningen har minskat eftersom det nu endast finns en aktör på den lokala marknaden. Fördröjning av beslut från Arbetsförmedlingen har haft påverkan även om utfallet varit något bättre än förväntat.

Intäkterna för Måltidsavdelningen avviker kraftigt då antalet sålda portioner minskat. Trots kraftigt minskade hyreskostnader i fördelningen från resultatenheten interna fastigheter redovisas ett underskott på 869 tkr. Även måltidsverksamheten är en resultatenhet. Underskottet har debiterats verksamhetsområdena Utbildning och Omsorg procentuellt utifrån årets inköp av måltider. Värt att notera är att båda verksamhetsområdena, trots underskottsbe-

lastningen, ändå redovisar ett överskott mot lagd budget för inköp av måltider, vilket beror på att de under året köpt in mindre antal portioner än budgeterat.

Kollektivtrafikens underskott på 314 tkr beror på hög tillgänglighet och kraftigt ökat nyttjande av ringbilar. Kostnaden för ringbilar uppgick till 819 tkr för bokslutsåret, vilket är en ökning med 546 tkr från år 2018 och alltså en tredubbling av kostnaderna.

Omsorg

Omsorgens största avvikelser återfinns inom flyktingmottagandet som har drabbats av avslag för ansökningar om ersättningar från Migrationsverket, som hade bokförts som intäktsfordringar till förra bokslutet. Sådana avslag belastar detta år med 2,9 miljoner kronor. Mottagandet av allmänna flyktingar har också drabbats av extrakostnader.

Särskilt boende och hemtjänst visar sammanlagt underskott med 2 miljoner kronor beroende på behov av extra personal på grund av vårdbehov, överbeläggning på korttidsboendet, hög sjukfrånvaro samt flytt av hemtjänstens lokaler i Norsjö samhälle. Utskrivningsklara har kostat 1,3 miljoner och fanns inte budgeterat eftersom behovet skulle täckas med de egna korttidsplatserna.

Inom Individ- och familjeomsorgen är det ekonomiskt bistånd som gått med störst underskott, 1,1 miljoner kronor. Det har i viss mån kompenseras med reducerade personalkostnader tack vare statsbidrag och låg sjukfrånvaro.

Fler boende och vistelsedygn orsakar också underskott med sammanlagt 1,1 miljoner kronor på gruppboendena samt korttidsboendet för unga inom Funktionshinderomsorg. Personlig assistans redovisar ett överskott på 575 tkr trots att ett nytt ärende, som saknar budgettäckning, tillkommit under året. Detta beror på att ett par ärenden har upphört och något har bytt form till

personligt utformat stöd, som i stället visar ett underskott med 463 tkr

Utbildning

Utbildning redovisar ett underskott på 683 tkr. Sett enbart till ordinarie verksamhet är resultatet positivt på 35 tkr. Det politiskt beslutade projektet "Skolsatsning" går utanför ordinarie budgetram och påverkar resultatet negativt med 718 tkr.

Verksamheterna för barn 1–5 år visar ett nollresultat. Förskolan redovisar underskott som beror på högre personalkostnader samt lägre barnantal och därmed lägre intäkter i form av barnomsorgsavgifter och statsbidrag. Pedagogisk omsorg redovisar överskott. Under året har barnantalet minskat kraftigt och en del av verksamheten har därför avslutats. Barnomsorg på obekvämt arbetstid (OB-barnomsorg) har väsentligt högre personal-kostnader än budgeterat. Trots ökade intäkt-er är utfallet negativt.

Grundskolans underskott på sammanlagt 1,3 miljoner kronor beror till stor del på ökade skolskjutskostnader och köp av skolplatser. Ny upphandling för skolskjuts med taxi gav dyrare avtal. Köp/försäljning av skolplatser har påverkats av elever som flyttat, friskolan Engelska skolans etablering i Skellefteå samt eftersläpande fakturering från annan kommun. I förra bokslutet bokfördes intäktsfordringar på 752 tkr mot Migrationsverket. Intäkterna uteblev, vilket också belastar årets utfall negativt. För grundskolan gav resultatfördelningen för de interna fastigheter lägre hyreskostnader än beräknat. Trots den slutliga kostnadsfördelningen från måltidsverksamheten ger kostnaderna för måltider ett budgetöverskott. Rekryteringar som ej kunnat genomföras bidrar också till att minska grundskolans underskott.

Språkintröduktion (SI) inom gymnasiet gjorde ett underskott med 1,2 miljoner kronor främst på grund av stort intäkts-

bortfall från Migrationsverket. Intäktsbortfallet har delvis kompensrats inom SI samt genom överskott för köp av gymnasieplatser, gymnasieskolskjuts och gymnasiesärskolan. Vuxenutbildningens överskott på 507 tkr beror till stor del på ökade intäkter från statsbidrag och försäljning av utbildningsplatser till andra kommuner.

Överskottet för det verksamhetsgemensamma inom Utbildning beror bland annat på tillfälliga personalförändringar inom verksamhetsområdets ledning och lägre kostnader för utbildningar.

Pimpelfiske. Ur kommunens bildarkiv.

Upplýsingar

Kommunfullmäktige beslutar om nettobudgetramar för kommunstyrelsen och de gemensamma nämnderna under året före budgetåret. Anslagsbindningsnivå är respektive styrelse och nämnd. Planeringshorisonten är tre år, budgetåret plus plan för ytterligare två år. Kommunstyrelsen fördelar sedan budgetramen som budgetanslag per verksamhetsområde inom kommunstyrelsens ansvar. Inga resultatöverföringar görs mellan åren. Ombudgeteringar från

föregående år av ej förbrukat budgetanslag samt tilläggsanslag kan under vissa förutsättningar beviljas av kommunfullmäktige under budgetåret.

Kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning är ett resultat som motsvarar två procent av skatter och generella statsbidrag. Budgetramarna utgår från föregående års budgetram och justeras med uppräkningsstal för löneökningar och prisökningar var för sig. Sedan bearbetas verksamheternas förslag på äskanden och besparingar för att nå kommunfullmäktiges mål. Prognoser för skatteunderlagstillväxt, löneökningar, prisökningar, pensionskostnader med mera används som utgångspunkt för att bestämma det totala ramutrymmet. Kapitalkostnader beräknas utifrån befintliga anläggningstillgångar och planerade nyanskaffningar.

Kommunen tillämpar SKR:s beslutade personalomkostnadspåslag när löner budgeteras och bokförs på verksamheterna. År 2019 var pålägget 39,15 procent på lönesumman. Kommunen tillämpar internränteberäkning och följer SKR:s rekommenderade internränta, som år 2019 var 1,5 procent. Ränta och avskrivning bokförs månadsvis på de verksamheter som äger tillgångarna.

Interna lokalhyror, måltider samt intern IT utgör resultatenheter. Kostnaderna inom dessa enheter debiteras till de verksamheter inom kommunen som är nyttjare av resultatenheternas produkter och tjänster. Eventuella över- eller underskott från resultatenheterna slutdebiteras alternativt slutkrediteras till verksamheterna vid årets slut. Även lokalvård och andra interna köp- och säljförhållanden debiteras internt men utan resultatjustering. Central administration inom kansli, personal och ekonomi interndeberas inte i någon större omfattning.

Investeringsredovisning

Investeringsbudgeten för kommunen uppgår till 22,2 miljoner kronor inklusive justeringar för ombudgeteringar från föregående år och tilläggsanslag.

Investeringsbudget 2019	Belopp tkr
Årsbudget 2019	8 700
Ombudgeteringar från 2018	8 902
Tilläggsanslag	4 625
Summa investeringsbudget	22 227

I mars 2019 beslutades ombudgeteringarna av kommunfullmäktige. Under året har även totalt sju tilläggsanslag på totalt 4,6 miljoner kronor godkänts. Se tabellen till höger. I samband med beslutet om tilläggsanslaget för nytt verksamhetssystem till Omsorgen beslutades att återta redan beviljade medel till samma system men som inte skulle ha aktualiserats förrän år 2020.

Tilläggsanslag	Belopp tkr	Beslut månad
Carportar hemtjänsten	800	juni
Avskilda duschbås sporthallen	140	juni
Anpassn. kontorslokaler skola	75	juni
Förvärv fastighet Norsjö 13:7	1 300	okt
Laddstolpar	135	dec
Ökat skalskydd kommunhuset	275	dec
Verksamhetssystem Omsorg	1 900	dec
Summa tilläggsanslag	4 625	

Kommunfullmäktige har inte tagit ställning till något investeringsbeslut för koncernföretagets räkning under året.

Här nedan följer en investeringsredovisning per projekt indelat i färdigställda/strukna projekt samt pågående/ej påbörjade projekt. Investeringsutgiften återfinns i kassaflödesanalysens rader för förvärv av anläggningstillgångar och erhållna investeringsbidrag.

Färdigställda/strukna projekt, tkr	Not	Budget totalt	Utfall totalt	Avvikelse	Budget 2019	Utfall 2019	Avvikelse
		Sedan projektets start			varav årets investeringar		
Infrastruktur, skydd m. m.		2 245	2 384	-139	2 245	2 384	-139
Spårförlängning Bsk-terminal		945	1 084	-139	945	1 084	-139
Förvärv skogsfastighet Norsjö 13:7		1 300	1 300	0	1 300	1 300	0
Pedagogisk verksamhet		650	644	6	428	422	6
Staket förskolor		650	644	6	428	422	6
Affärsverksamhet		2 423	887	1 536	1 479	137	1 342
Byte av ventilation Bulten 5		1 100	596	504	503	0	503
Kompl. styr-/reglerutr., va-verk byar		500	0	500	400	0	400
Skärmtak Knut'n		400	197	203	246	43	203
Dricksvattensläp		93	94	-1	0	94	-94
Energieffektivisering Bulten 5		330	0	330	330	0	330
Gemensam verksamhet		1 875	607	1 268	1 451	186	1 265
Ventilation hus B + C, Norsjöskolan		1 200	356	844	842	0	842
Lokalanpassningar Myrstacken		300	65	235	234	0	234
Låssystem förskolan Solsidan		60	0	60	60	0	60
Värmepump Droppens förskola		100	0	100	100	0	100
Duschväggar omklädningsrum		140	124	16	140	124	16
Ventilation kontorslokal Norsjöskolan		75	62	13	75	62	13
Summa färdigställda projekt		7 193	4 522	2 671	5 603	3 129	2 474

Den negativa avvikelsen med 139 tkr för Spår förlängning Bastuträskterminalen är förankrad med arrendatorn.

De tre projekten Ventilation Bulten 5, Ventilation Norsjöskolan och Lokalanpassning Myrstackens förskola genomfördes 2018. Kvarvarande budget om totalt 1 579 tkr överfördes till detta år då mindre tillägg var planerade. Årets upparbetade kostnader är låga och klassificeras inte som investering.

Tre projekt kommer inte att genomföras. Energieffektivisering Bulten 5, genomförs

inte eftersom fastigheten planeras att säljas, Låssystem på Förskolan Solsidan och Värmepump på förskolan Droppens stryks. Värmepumpen köptes akut på driften innan investeringsanslaget var klart.

Projektet Komplement styr-/reglerutrustning VA-verk byar hade en pågående utgift på 99 tkr sedan förra året. De åtgärder som gjorts saknar naturliga samband och är enskilt för små för att uppfylla villkoren för investering. Av den anledningen har den pågående investeringen utrangerats och projektet återställer budgeten på 400 tkr.

Pågående/ej påbörjade projekt (tkr) varav	Not	Budget totalt	Prognos totalt	Prognos avvikelse	Budget 2019	Utfall 2019	Av- vikelse
		Sedan projektets start			varav årets investeringar		
Infrastruktur, skydd m. m.		2 800	3 800	-1 000	1 592	1 475	117
Förprojektering Datacenter		500	500	0	500	0	500
Områdesnät bredband EU-projekt et 1		0	1 000	-1 000	0	1 259	-1 259
Områdesnät bredband EU-projekt et 2		0	0	0	0	41	-41
Kapacitetsökning 2018 stadsnät		2 300	2 300	0	1 092	175	917
Pedagogisk verksamhet		300	300	0	226	34	192
Ute-/vagnsförråd, förskola/skola		150	150	0	76	0	76
Ute-/vagnsförråd, förskola/skola		50	50	0	50	0	50
Uteförråd fritids Norsjöskolan		50	50	0	50	0	50
Vädersskydd ped. omsorg Gumboda		50	50	0	50	34	16
Vård och omsorg		2 700	3 000	-300	2 700	748	1 952
Verksamhetssystem IT Omsorg		1 900	1 900	0	1 900	0	1 900
Carportar hemtjänst		800	1 100	-300	800	748	52
Affärsverksamhet		20 870	20 870	0	8 959	2 790	6 169
VA-investeringar 20 Mkr till år 2020		20 000	20 000	0	8 089	2 790	5 299
Sabotageskydd		350	350	0	350	0	350
Energieffektivisering Industrihuset		520	520	0	520	0	520
Gemensam verksamhet		3 310	3 310	0	3 147	-81	3 228
Tekniska åtg. kommunal ledningsplats		250	250	0	87	-81	168
Hiss C-huset Norsjöskolan		2 500	2 500	0	2 500	0	2 500
Invändigt låssystem Norsjöskolan		150	150	0	150	0	150
Laddboxar parkeringar		135	135	0	135	0	135
Skalskydd kommunhuset		275	275	0	275	0	275
Summa pågående projekt		29 980	31 280	-1 300	16 624	4 966	11 658
Totalsumma		37 173	35 802	1 371	22 227	8 095	14 132

Bruttobudgeten för Områdesnät bredband etapp 1 är totalt 12,4 miljoner kronor efter utökningen som gjordes förra året. Projektet ska till 70 procent finansieras med EU-medel som kommer att erhållas i slutet av projekttiden. Resterande finansiering utgörs enligt planen av anslutningsavgifter.

2018 gjordes en utökning av etappen mot bakgrund av det stora intresset att ansluta sig till fibernätet samt de fördyrade markarbetena. Även under 2019 har utmaningarna varit stora. Till bokslutet har 11,2 miljoner upparbetats. Risken är stor att projektbudgeten som helhet kommer att överskridas. Nya entreprenadavtal ska tas fram i syfte att minska utgiften för att färdigställa projektet. Planerad start för de nya avtalen är våren 2020. Dessutom ska konkreta åtgärdsförslag tas fram och de ekonomiska konsekvenserna utredas. Detta kommer presenteras under våren 2020. Avvikelseprognosen i tabellen ovan är alltså mycket osäker. Projektet för kapacitetsökning av befintligt bredbandsnät är något fördröjt, men kommer att fullföljas utan avvikelse.

Carport hemtjänst kommer att bli fördyrad med 300 tkr, främst eftersom det krävdes mer omfattande markarbeten än förväntat.

VA-investeringen har i och med budget 2020 erhållit de sista 5 miljonerna av de totalt planerade 20 miljonerna. Arbetet går framåt men budgeten kommer inte att upparbetas i sin helhet under år 2020. Orsak till detta är dels icke fastställda projektplaner för den totala investeringen och dels kan asfaltering inte ske samma år som en gata grävts upp för att VA-rören ska kunna bytas. Medel kommer att återställas och nya medel kommer att sökas för att fortsätta upprustningen av VA-nätet och gator. En detaljerad projektplan kommer att tillställas kommunfullmäktige med den nya investeringsplanen.

Övriga projekt visar ingen avvikelse i prognosen. Ett tiotal projekt har inte påbörjats ännu men finns kvar i planen. De två största är Verksamhetssystem till Omsorg, där upphandlingen blev klar i början av 2020, och Hiss på Norsjöskolan som inte påbörjats ännu. När det gäller projektet Förprojektering datacenter krävs intresse från kund för projektstart.

Upplýsningar

Kommunfullmäktige har i de övergripande målen beslutat om en investeringsnivå där nettoinvesteringarnas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag ska uppgå till högst sju procent under en treårsperiod. Det motsvarar en maximal investeringsnivå på drygt 20 miljoner i genomsnitt per år.

Kommunfullmäktige är beslutsinstans för alla investeringsbeslut inom kommunen. Investeringsbudgeten hanteras i samband med driftsbudgeten och beslutas året före budgetåret. Planeringshorisonten är tre år, budgetåret plus plan för ytterligare två år. Investeringsbudget tilldelas netto per projekt. Ombudgeteringar av ej förbrukad budget till nästa år beviljas vanligen för pågående och fördröjda projekt. Tilläggsanslag kan beviljas under pågående budgetår om tillräckliga skäl finns.

Investeringsgränsen är ett (1) prisbasbelopp och med en livslängd på minst 3 år. Avvikelser ska rapporteras till kommunfullmäktige, som avgör den fortsatta hanteringen, omedelbart när de upptäcks.

Kommunfullmäktige ska ta ställning till större strategiska investeringar i fastighetsbolaget. Gränsen går vid 50 prisbasbelopp, vilket motsvarar drygt 2,2 miljoner kronor.

Kommunen tillämpar internränteberäkning och följer SKR:s rekommenderade internränta, som år 2019 var 1,5 procent. Ränta och avskrivning bokförs månadsvisvis på de verksamheter som äger tillgångarna.

Översikt över verksamhetens utveckling

I förvaltningsberättelsen lämnas information om förvaltningen av den kommunala koncernen och kommunen i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kapitlet och RKR R15 Förvaltningsberättelse.

Den kommunala koncernen redovisade ett negativt resultat på 11,8 miljoner kronor för verksamhetsåret 2019. Det redovisade resultatet är svagare än tidigare år, vilket beror på koncernbolagets nedskrivning av tre fastigheters bokförda värde i enlighet med revisorns krav. Bortsett från nedskrivningen har koncernens kostnader minskat, vilket beror på avveckling av boenden för ensamkommande flyktingbarn. Även intäkterna har minskat under året.

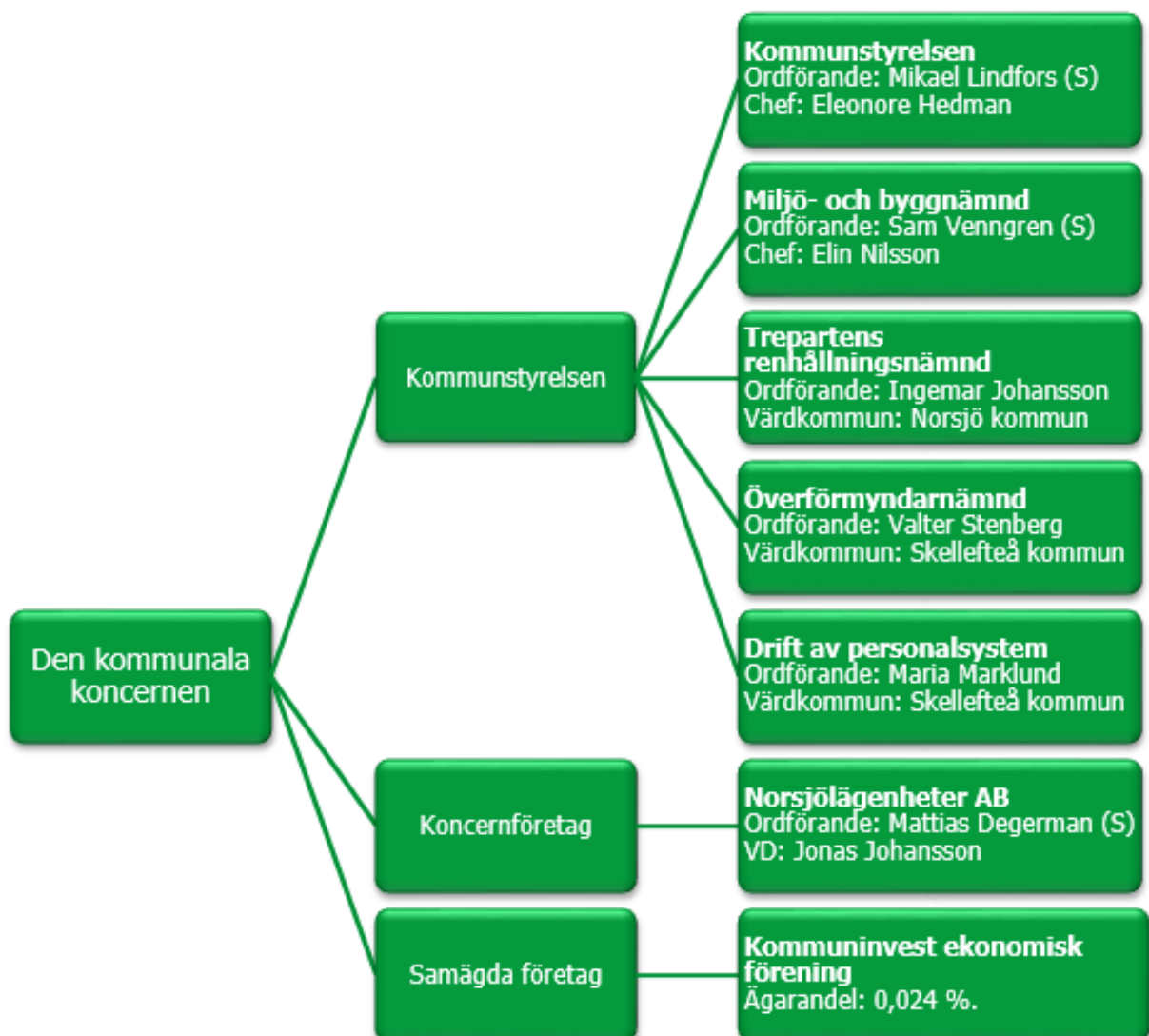
Koncernens finansiella ställning är mycket stabil. Koncernens soliditet med hänsyn till totala pensionsförpliktelser är 28,1 procent. Den kommunala koncernens lånekrediter återfinns i sin helhet i koncernbolaget. Förutom sedvanliga amorteringar har bolaget amorterat ett större engångsbelopp. Låneskulden har därför minskat med 7,5 miljoner kronor under året, vilket bidrar till en något lägre soliditet. Investeringsnivån har varit ovanligt låg de två senaste åren. Investeringarna har i sin helhet finansierats av egna medel samt 81 tkr via bidrag. Antalet anställda i koncernen har under året ökat med tre personer. I tabellen nedan lämnas en översikt över verksamhetens utveckling de fem senaste åren för den kommunala koncernen och kommunen.

Fem år i sammandrag	2019	2018	2017	2016	2015
Den kommunala koncernen					
Verksamhetens intäkter (Mkr)	96,1	102,2	126,9	115,3	98,6
Verksamhetens kostnader & avskrivningar (Mkr)	404,8	389,2	396,1	383,2	355,2
Årets resultat (Mkr)	-11,8	1,7	15,8	9,2	5,0
Soliditet	55,5%	55,0%	54,6%	52,5%	52,5%
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser	28,1%	28,2%	27,4%	23,7%	21,7%
Investeringar, netto (Mkr)	8,2	7,3	14,7	26,1	18,0
Självfinansieringsgrad	2,0	1,5	2,2	1,2	1,5
Låneskuld (Mkr)	83,3	90,8	92,5	94,1	95,8
Likvida medel vid årets slut (Mkr)	125,4	122,9	120,8	105,3	105,0
Antal anställda	511	508	526	523	494
Kommunen					
Folkmängd 31 december	3 986	4 094	4 086	4 125	4 176
Kommunal skattesats	23,40	23,40	23,40	23,40	23,35
Verksamhetens intäkter (Mkr)	83,4	89,9	114,2	102,1	87,0
Verksamhetens kostnader & avskrivningar (Mkr)	375,7	378,8	385,8	372,6	346,3
Årets resultat (Mkr)	-7,3	1,0	15,1	8,5	4,3
Soliditet	69,0%	68,2%	68,5%	66,6%	68,2%
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser	33,8%	33,4%	32,8%	28,3%	26,4%
Investeringar, netto (Mkr)	8,1	8,7	14,7	19,0	11,2
Självfinansieringsgrad	-0,1	1,0	1,9	1,5	1,8
Låneskuld (Mkr)	0	0	0	0	0
Likvida medel vid årets slut (Mkr)	106,1	113,8	113,9	101,3	94,3
Antal anställda	504	501	502	494	465

Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs av kommunstyrelsen och i ett helägt bolag, Norsjölägenheter AB. Kommunen har även samarbete med andra kommuner via tre gemensamma nämnder, där den egna kommunen är värdkommun för Trepårtens renhållningsnämnd. Därutöver finns Kommuninvest Ekonomisk förening som

samverkansföretag. Koncernbolaget har för närvarande all upplåning via Kommuninvest. Kommunen anlitar inga privata utförare. En fullständig översikt av den kommunala verksamheten visas i nedanstående organisationsschema.

Nämnder

Kommunstyrelsens uppgift är att leda, samordna och styra förvaltningen av kommunens angelägenheter. Det betyder att det är kommunstyrelsen som ansvarar för den strategiska planeringen, den kommunala servicen, verksamheten och ekonomin i kommunens nämnder och bolag, utvecklingen av den kommunala demokratin, kommunens juridiska verksamhet samt den centrala informationsverksamheten.

Norsjö kommun och Malå kommun har en gemensam miljö- och byggnämnd. Miljö- och byggnadsnämnden ansvarar för kommunens myndighetsutövning när det gäller räddningstjänst, plan- och byggfrågor samt miljö- och hälsoskydd.

I Trepårtens renhållningsnämnd samverkar kommunerna Sorsele, Malå och Norsjö.

Syftet med nämnden är att klara insamlingen av hushållsavfall med maximalt nyttjande av fordon och personal. Norsjö kommun är värdkommun och ansvarar för administration av nämndens verksamhet.

Överförmyndarnämnden är en gemensam nämnd där Skellefteå kommun är huvudman. Överförmyndarnämndens uppgifter är bland annat att utöva tillsyn över gode män, förvaltare och förmyndare. Förutom Skellefteå och Norsjö kommun ingår även Malå och Arjeplog.

De fyra kommunerna Arvidsjaur, Norsjö, Malå och Skellefteå samverkar i en gemensam nämnd för drift av personalsystem. Nämnden har i uppdrag att åstadkomma en effektiv drift av kommunernas personalsystem. Nämnden ligger organisatoriskt under värdkommunen Skellefteå.

Arenaparken. Ur kommunens bildarkiv.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Av 11 kap. 2 och 12 §§ LKBR följer att förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om sådana förhållanden som inte redovisas i balansräkningen eller resultaträkningen, men som är viktiga för bedömningen av den kommunala koncernens och kommunens resultat och ekonomiska ställning.

Tillväxten i världsekonomin har bromsat in och tycks vara tämligen svaga även kommande år. Några riskfaktorer kan nu möjligen ses som mindre osäkra i ett kort perspektiv. Fas-1-avtalet medger en viss förbättring av handelsrelationen mellan USA och Kina. Brexit ledde under 2019 inte till några stora omvälvningar för vare sig finansmarknaden eller den europeiska ekonomin. Detta kan möjligen ingjuta viss optimism bland företag och hushåll världen över. Bakslag för världsekonomin har också tillkommit i form av Corona-viruset som kommer att ge avtryck i BNP-tillväxten.

Tillväxten i den svenska ekonomin har också mattats av under 2019. Under årets första tre kvartal har BNP-tillväxten landat på 1,3 procent. Aktuell prognos för helåret 2019 landar på 1,2 procent, vilket är 1,1 procent lägre än under föregående år. Den svenska konjunkturen förväntas att försvagas ytterligare. Den svenska BNP-tillväxten förväntas växa med måttliga 0,8 procent under år 2020.

Arbetsmarknaden har under året präglats av fler och fler signaler om avmattning. Utifrån att den beräknade BNP-tillväxten för 2020 är fortsatt låg förväntas även arbetsmarknaden att försvagas ytterligare.

Trots en tydlig försvagning i den globala industrikonjunkturen, samt en svag utveckling för världshandeln, har den svenska utrikeshandeln gått starkt under året. Den

oväntat starka exporten beror i hög grad på att den svenska kronan försvagats. Exporten har ökat betydligt mer än importen. I år står nettoexporten för nästan hela den svenska BNP-tillväxten.

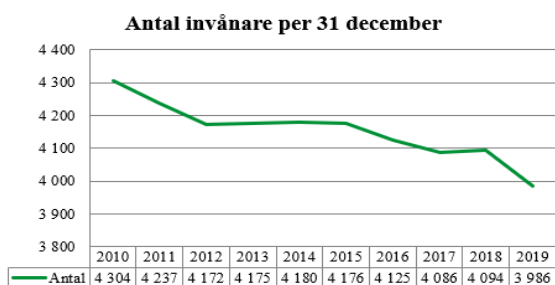
Någon skarp ljusning för den globala investeringskonjunkturen är svårt att tänka sig i närtid. Utan hjälp från en ytterligare försvagning av den svenska kronan och i en miljö av fortsatt låg global BNP och handelstillväxt väntas en betydligt svagare svensk utrikeshandel nästa år. I likhet med 2019 väntas en fortsatt svag trend även för näringslivets investeringar. Merparten av nedgången för bostadsbyggandet tycks vara avklarad, men ytterligare en viss minskning ligger i prognosen för 2020. Sammanfattningsvis bedöms varken export eller investeringar ge skjuts åt den svenska BNP-tillväxten nästa år.

För Norsjö kommun, där näringslivet till stor del består av träindustri, har nedgången i byggandet medfört en försvagning av orderingångar till företagen i kommunen. Detta har ännu inte fått några större konsekvenser på arbetsmarknaden. Dock har arbetstidsjusteringar med lägre sysselsättningsgrad och därmed sänkta inkomster genomförts under året.

I grannkommunen har förberedelserna för att starta upp Northvolt, en batterifabrik, kommit långt. Fabriken beräknar att anställa cirka 2 700 personer, vilket motsvarar 67 procent av hela Norsjö kommuns befolkning. Dessutom beräknas fabriken skapa ytterligare arbetstillfällen som i antal beräknas uppgå till ungefär lika många som vad fabriken beräknar anställa. Etableringen förväntas kunna ge både positiva och negativa effekter för Norsjö.

Befolkningsutveckling

Vid årsskiftet 2019/2020 var 3 986 personer folkbokförda i kommunen. Av de folkbokförda är 397 personer födda utanför Sverige. Under året minskade befolkningen med 108 personer, vilket motsvarar 2,64 procent. I hela Sverige ökade befolkningen med 0,95 procent och i Västerbottens län var ökningen 0,59 procent. I Västerbotten var det endast 5 av 15 kommuner som ökade sin befolkning under året. De senaste tio åren har befolkningen i Norsjö minskat med 8,60 procent.

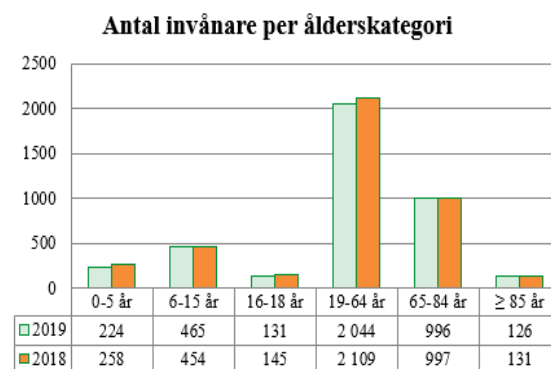
Årets befolkningsminskning beror på att fler personer har flyttat från än till Norsjö och att det är fler som har avlidit än fötts. Det är dock fler som invandrat till än utvandrat från Norsjö.

Befolkningsförändringar, orsak och antal			
Födda	37	Utflyttning	228
Döda	68	Invandring	32
Inflyttning	128	Utvandring	13

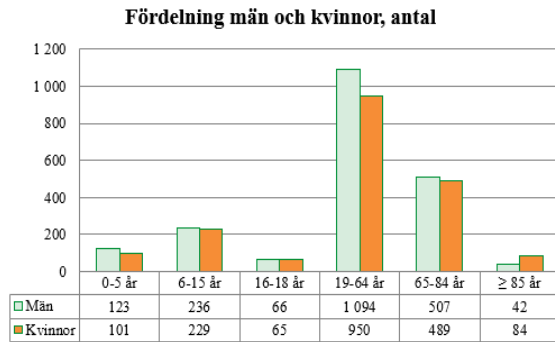
De senaste åren är den procentuella fördelningen mellan andelen män och kvinnor i väldigt liten. Det bor fortsatt fler män än kvinnor i kommunen. Andelen invånare i arbetsför ålder har minskat med 0,23 procent. Detta innebär att försörjningsbördan ökar, vilket innebär att färre invånare ska försörja fler.

Fakta om befolkningen	2019-12-31	2018-12-31
Medelålder	xx år	45,6 år
Andel kvinnor	48,12%	48,07%
Andel män	51,88%	51,93%
0 - 5 år	5,62%	6,30%
6 - 15 år	11,67%	11,09%
16 - 18 år	3,29%	3,54%
19 - 64 år	51,28%	51,51%
65 - 84 år	24,99%	24,35%
≥ 85 år	3,16%	3,20%

När befolkningsstatistiken bryts ner i ålderskategorier visas att antalet invånare sjunker i samtliga ålderskategorier utom invånare i gruppen 6–15 år. I de tre yngsta åldersgrupperna, 0–18 år, minskar det totala antalet invånare med 37 personer. Det senaste året har invånarantalet för de två äldsta åldersgrupperna, 65 år och äldre, minskat med 6 personer.

Av invånarna är 2 068 män och 1 918 kvinnor. Störst procentuell skillnad i fördelning mellan män och kvinnor återfinns bland de allra äldsta invånarna där det är dubbelt så många kvinnor som män. I den yngsta åldersgruppen är 55 procent pojkar. Bland den arbetsföra delen av befolkningen är andelen män 54 procent. De övriga åldersgrupperna har mindre skillnader i fördelning mellan män och kvinnor.

Om företagen i kommunen tvingas till arbetstidsjusteringar med lägre sysselsättningsgrad och därmed sänkta inkomster under lång tid på grund av minskad orderingång med anledning av att Sverige är på väg mot en lågkonjunktur får detta direkt verkan på det kommunala skatteunderlaget. Detsamma gäller om kommunens invånarantal fortsätter att sjunka. Med minskade intäkter blir det allt tuffare att upprätthålla kvaliteten på den kommunala servicen. Kommunfullmäktige har beslutat att inte höja skatten 2019 eller 2020. Indikationer finns om att skattehöjning inte heller kommer att ske till år 2021, trots ökade ekonomiska utmaningar.

Arbetsmarknad

I Norsjö kommun uppgår den totala arbetslösheten till 7,4 procent, varav 3,5 procent är öppet arbetslösa och 3,9 procent är i olika program med aktivitetsstöd. Sett till samtliga arbetslösa är det fler kvinnor än män som är utanför arbetsmarknaden, medan det för ungdomarna är tvärt om.

Andel arbetslösa av total arbetskraft	16-64 år	18-24 år
Kvinnor	8,1%	6,5%
Män	6,7%	9,0%
Totalt	7,4%	8,0%

Kommunens arbetslöshet är högre än arbetslösheten i riket som uppgår till 6,8 procent där arbetslösheten för kvinnor är 6,9 procent och 6,7 procent för männen. Kommunens arbetslöshet är även högre än länets. I Västerbotten var 5,5 procent av den

totala arbetskraften utan arbete, där fördelningen mellan kvinnor och män skiljer sig eftersom kvinnornas arbetslöshet på 5,1 procent är lägre än männens 5,8 procent.

Ungdomsarbetslösheten är högre än arbetslösheten sett till samtliga åldersgrupper. Trots en lång period med god utveckling på arbetsmarknaden har det varit fortsatt svårt för gruppen unga att etablera sig. En viktig förklaring är otillräcklig utbildningsnivå, inte minst i gruppen män från studieovana hem. Ungdomsarbetslösheten i Norsjö är något lägre än i riket och 0,1 procent högre än genomsnittet i länet.

I mars kom besked att Arbetsförmedlingen skulle stänga elva kontor i Västerbotten där kontoret i Norsjö är ett av dem. I april beslutade Arbetsförmedlingen att skapa ett kontorsnät med externa partners för att hitta nya sätt att bedriva verksamhet som inte är bundna till egna lokaler. På de nya kontoren ska Arbetsförmedlingen framöver erbjuda service genom förbokade möten med arbetssökanden som bedöms ha behov av extra stöd. 1 december stängdes Arbetsförmedlingens eget kontor i Norsjö. Genom samverkan kommer förbokade personliga möten att kunna hållas i Norsjö.

Att Arbetsförmedlingens kontor stängt och personliga möten endast är möjliga i Norsjö efter förbokade tider drabbar kommunens invånare negativt, speciellt för extra utsatta. Risken för Norsjö kommun, lokala företag och föreningar är minskat stöd och längre beslutsvägar.

Leksaksbuss. Ur kommunens bildarkiv

Bostadsmarknad

Den vanligaste boendeformen i Norsjö kommun är småhus. När det gäller flerbostadshus anger koncernföretaget att det under året varit ett lägre intresse för bolagets bestånd. Hyresbortfallet på grund av outhyrda bostäder och lokaler uppgår till 6,2 procent av beräknade hyresintäkter, vilket är 0,6 procentenheter högre bortfall än föregående år.

Under året har Statens bostadsomvandling undersökt möjligheten att omvandla den tidigare skolan i Norsjövallen till lägenheter till den äldre delen av befolkningen. En enkät har gått ut till potentiella hyresgäster. Utfallet av denna var negativ då respondenterna angav ett lågt intresse. Kommunstyrelsen väntas därför avsluta projektet om att bygga om nuvarande lokaler till lägenheter. Det finns för närvarande inte några planer att koncernföretaget ska utöka bostadsbeståndet. Om Norsjö kommun får positiv befolkningsutveckling i samband med batterifabrikens etablering kan nya flerbostadshus behöva byggas relativt snabbt.

Betydande avtal och regelförändringar

Kommunen har upphandlat och tecknat nytt avtal för leasingbilar. Kommunens samtliga leasingbilar ersätts med laddhybrider. Dessa förväntas reducera kostnaderna för bränsle avsevärt. Positivt är även miljövinster med att köra på elektricitet. Både nya och befintliga bilar kommer även att utrustas med elektroniska körjournaler och alkoholås. De elektroniska körjournalerna kommer att innebära minskad administration och mer tillförlitliga data om bilarnas användning.

I början av året höll kommunen flera informationsmöten med lokala företagare angående den nya e-fakturalagen som

skulle börja gälla från 1 april 2019. Lagen om e-faktura vid offentlig upphandling (2018:1277) innebär att offentlig sektor måste kunna ta emot elektroniska fakturor. Samtidigt ska alla leverantörer till offentlig sektor skicka e-fakturor som följer europeisk standard till offentlig sektor.

För att enklare hitta en fakturamottagare inom offentlig sektor rekommenderade Myndigheten för digital förvaltning, DIGG, att leverantörer till offentlig sektor ansluter sig till infrastrukturen för den nya europeiska standarden Peppol BIS Billing 3. Alla myndigheter och enheter som lyder under e-fakturalagen måste vara registrerade som fakturamottagare i Peppol senast 1 december 2019.

Kommunen har sedan år 2011 varit ansluten till e-fakturaformatet SVE-faktura för både in- och utgående elektroniska fakturor. Bolaget har inte haft möjlighet att varken kunna skicka eller ta emot elektroniska fakturor. Både kommunen och bolaget inledde i början av året arbetet med att uppgradera respektive ekonomisystem med Peppol-anslutning. I februari genomfördes implementeringen för ingående fakturor i bolagets ekonomisystem. I augusti hade kommunen implementerat Peppol för både in- och utgående fakturor. Både kommunen och bolaget har därmed uppfyllt kraven på att dels kunna ta emot e-fakturor senast 1 april och dels varit registrerade som fakturamottagare i Peppol före 1 december.

Med anledning av den nya e-fakturalagen har koncernen tagit fram informationsmaterial för både internt och externt bruk, uppgraderat policyn för upphandling och inköpsrutiner samt uppgraderat upphandlingsunderlagen med direktiv om hur mottagande av elektroniska fakturor ska ske.

Verksamheter

Kommunledningskontor

Under året blev Norsjö kommun som en av fem kommuner nominerad till Sveriges KvalitetsKommun 2019. Det är SKR tillsammans med Kvalitetsmässan, Saco och Vision som delar ut utmärkelsen till den kommun som har lyckats bäst med att utveckla demokrati, verksamheter, arbetsmiljö och samhällsbyggande. Aldrig tidigare har en kommun med så lågt invånarantal nominerats till Sveriges KvalitetsKommun. Kommunen granskades av en expertgrupp från SKR. Ett gediget arbete med sammanställning, förberedelser och framtagande av representationsmaterial följde nomineringen och resulterade i en finalplats! Utmärkelsen skedde på Kvalitetsmässans invigningsgala på Göteborgs Operan den 12 november. Vinnare blev Sollentuna kommun.

Arbetet med utökning av befintlig Miljö- och byggnämnd för att inrymma även Sorsele och Arjeplog har avslutats av

värddkommunen. Nämnden kommer därför inte att utökas med ytterligare kommuner.

Under året har det varit ovanligt många vakanser som medfört hård belastning på många medarbetare. Bland annat har kommunchef och samtliga tre verksamhetschefer avslutat sina anställningar till förmån för nya utmaningar.

Värdegrundsdagar för samtliga anställda, med anställningstid längre än tre månader, anordnades i november. Under en halvdag hölls föreläsning och workshops i ämnet etik och moral på arbetsplatsen. Syftet med att reflektera och diskutera över dessa frågor är att förstärka arbetsmiljö, trivsel och service.

Arbetet med framtagande av fler e-tjänster pågår. I dagsläget är 16 tjänster tillgängliga. Arbetet med att utveckla fler e-tjänster fortgår. Två projekt har avslutats under året. ”WeBeamIt” avser sensorer i medborgarservice och ”BitStreamII” innefattar verktyg för verksamhetsutveckling.

Världens bästa vardag! Ur kommunens bildarkiv.

Kommunal utveckling

Förutom utredningsarbetet med Statens Bostadsomvandling om möjlig ombyggnation av Norsjövallens skola till lägenheter för äldre har arbete med framtida sim- och sporthall fortgått.

Inom Tillväxtavdelningen pågår arbete för etablering av elintensiva verksamheter på tre potentiella sites. En ny näringslivsstrategi för 2020-2026 är framtagen. Verksamhetsområdet har drivit flera driftsprojekt under året, där det mest omfattande är för att förbättra näringslivsklimatet.

Externt bidrag från Statens kulturråd har använts till att stärka bibliotekets verksamhet och tillgänglighet. En ny biblioteks- och kulturplan är antagen. Kulturskolan firade 50-årsjubileum under hösten.

Ett års ytterligare förlängd provotid har beviljats av länsstyrelsen för att fastställa slutgiltiga villkor för Norsjö reningsverk. Detta innebär krav på fortsatta utredningar och åtgärder.

PWC har utfört en revisionsgranskning om underhåll av anläggningstillgångar. Syftet med granskningen har varit att granska och pröva om kommunstyrelsen säkerställt att underhåll av anläggningstillgångar sker på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll. Revisorerna har rekommenderat att en provning görs av vilka aktiviteter och resurser som måste tillföras för att utveckla dokumentation och analys av anläggningstillgångarnas underhållsbehov.

Upphandling av nytt livsmedelsavtal har genomförts. Nytt avtal träder i kraft i slutet av februari 2020.

Omsorg

Åtgärder för att få ordning på ekonomin har varit i fokus under året. Flera åtgärder, till exempel översyn av bemanning och schema, har vidtagits, implementerats och

börjat få effekt, men det förväntas ta lång tid att få full effekt eftersom större förändringsarbete tar tid. Ytterligare åtgärder kommer sannolikt att behöva vidtas.

Kostnaden för ekonomiskt bistånd är fortsatt på en hög nivå. För att reducera kostnaden och bryta beroendet av försörjningsstöd görs insatser i projektform och i myndighetssamverkan för bland annat sysselsättningsåtgärder.

Det har varit fler placeringar av barn och unga än förväntat. Tidigare har konsultstödda familjehem nyttjats, men kostnaden för dessa är relativt höga. Samverkan med övriga kommuner i Region 10 (R10) har möjliggjort att årets placeringar endast skett i egna familjehem. Kostnaden för placeringarna hålls därför på så låg nivå som möjligt. Förebyggande arbete genomförs kontinuerligt för att minska antalet placerade barn.

Behovet av korttidsplatser var under årets fem första månader mycket stort. Trots överbeläggning på det egna korttidsboendet blev flera brukare kvarliggande på sjukhus. Kostnaden för kvarliggandet steg med 335 procent jämfört med föregående år. Av årets totala kostnader för kvarliggande uppkom 82 procent under de fem första månaderna. Verksamheterna har gått igenom rutiner och alternativa lösningar till korttidsboende för att minimera tiden för kvarliggande.

I kommunens korttidsboende för barn och unga har antalet vistelsedygn ökat, vilket kräver utökning av personal. Verksamheten har behov av större lokaler. Lokalinventering och planering för att kunna flytta verksamheten är påbörjad.

Hemtjänsten har flyttat in i nya lokaler. Själv flytten av verksamheten har medfört extra kostnader, dock har hyreskostnaderna reducerats rejält. Hemtjänsten i Norsjö har omorganiserat verksamheten genom att två grupper slagits ihop till en. Resultatet har varit positivt för brukarna med högre

personalkontinuitet, men har under en period varit belastande för arbetsmiljön.

Det allmänna flyktingmottagandet för 2019 har varit högre än året innan. En översyn av hyrda lägenheter har gjorts och åtgärder har vidtagits då det visat sig att flertalet lägenheter inte nyttjats enligt avtal. I Bastuträsk har Öppen mottagning startats upp en dag i veckan för att underlätta för nyanlända att besöka integrationssamordnaren.

Utbildning

Budgeten för grundskolan ökades med 6,6 procent jämfört med året innan medan budgeten för gymnasieskolan sänktes med 3,2 procent. Budgetförändringarna kan jämföras med att antalet grundskoleelever ökat med 2,4 procent medan elever i gymnasieskolan minskat med 9,7 procent. Budgetfördelningen blev lite för kraftig mellan dessa enheter. Den positiva budgetavvikelsen för grundskolan är nästan lika hög som underskottet för gymnasieskolan.

Sedan hösten 2018 har en specialinriktad satsning gjorts av politikerna för att öka behörigheter inom verksamhetsområdet. Totalt har utlovats sex miljoner kronor fram till halvårsskiftet 2023. Eftersom årlig budget saknas finns en politisk och verksamhetsmässig medvetenhet om att årligt upparbetade kostnader medför negativ budgetavvikelse. ”Skolsatsningen” fortsätter att vara framgångsrik. Under 2019 har en (1) legitimerad förskollärare och tre legitimerade lärare anställts. Inom ramen för satsningen har nu åtta nya tillsvidareanställningar gjorts. Inom verksamhetsområdet utbildar sig för närvarande elva anställda till lärare eller förskollärare.

Det viktigaste målet för satsningen är att ge unga kommuninvånare bättre möjligheter till vidareutbildning och bättre förutsätt-

ningar för att ta sig in och etablera sig på arbetsmarknaden. Elevernas resultat i grundskolan har under flera år getts hög prioritet. Elevresultaten för 2019 var goda med ett meritvärde på 237 för vårens avgångselever i åk 9. (källa: Kolada)

Inom verksamhetsområde utbildning har en ny struktur för det systematiska kvalitetsarbetet (SKA) arbetats fram och implementerats. Arbetet med SKA syftar till högre måluppfyllelse och visar med tydlighet att alla delar i verksamheten har påverkan på utfall och mål. I den nya strukturen ligger stort fokus på dialog i styrkedjans alla led.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Detta avsnitt är ett av förvaltningsberättelsens viktigaste. Upplysningar om viktiga förhållanden ska enligt RKR R15 inkludera en analys av väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer avseende gjorda uppskattningar och bedömningar samt vidtagna åtgärder. Risker är vad som kan leda till en väsentligt förändrad kommunal ekonomi i förhållande till vad som presenteras i resultat- och balansräkning. Risker är i första hand inte en del av bedömningen av den framtida utvecklingen utan handlar framför allt om negativa utfall utöver vad som förväntas.

Risker som är kopplade till intäktssidan, såsom förändringar i statsbidrag och skatteinkomster, behandlas mer utförligt i en känslighetsanalys under rubriken Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning på sidan 64.

Här följer tabeller och kommentarer till de risker som identifierats för kommunen, indelat i omvärldsrisker, verksamhetsrisker och finansiella risker.

Omvärldsrisker

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Negativ befolknings-utveckling	Negativ befolknings-utveckling gör det svårare att upprätthålla den kommunala servicen och svårare att rekrytera korttidsvikarier för såväl den kommunala koncernen som för privata företag. Det har även negativa effekter för bostadsföretagens uthyrning samt ger lägre försäljningsinkomster för butiker och företag som kan medföra ökade konkurser och nedläggningar.	Den kommunala koncernen	<ul style="list-style-type: none"> - Identifiera vad utflyttning beror på. - Ökade krav på fastighetsbolaget att noga följa utvecklingen av batterifabrikens etablering och dess kringeffekter. - Klarlägga externa behov av markanläggningar för att förbereda möjligheten till företagsetablering som följer av batterifabrikens etablering.
Northvolt, Batterifabrikens etablering	Batterifabrikens etablering och dess kringeffekter väntas skapa minst 5 000 nya arbets-tillfällen och kan medföra en ökad utflyttning vilket skulle försvåra kompetens-försörjningen ytterligare.	Den kommunala koncernen Kommunstyrelsen	<ul style="list-style-type: none"> - Följa batterifabrikens etablering och dess kringeffekter - Skapa förutsättningar för ökad etablering och bosättning i Norsjö - Marknadsföringsåtgärder
Arbetsförmedlingens nedläggning av kontor	Arbetsförmedlingens nedläggning av kontoret leder till mindre personlig rådgivning som kan medföra ökad långtidsarbetslöshet och eventuellt lägre beslutstider för arbetsplatsförlagd praktik och andra riktade insatser med ökad ohälsa och ökade kostnader för ekonomiskt bistånd	Den kommunala koncernen	<ul style="list-style-type: none"> - Dialog och uppföljning av Arbetsförmedlingens minskade närvaro - Översyn av rutiner för effektiv handläggning av arbetsplatsförlagd praktik och andra riktade insatser
Försvagad konjunktur och Hård Brexit	Lågkonjunktur ger lägre vinster för företagen. En hård Brexit medför press på företag som är handelsberoende med Storbritannien	Den kommunala koncernen	<ul style="list-style-type: none"> - Krav på finansiell stabilitet i kommunen för att kunna hantera nedgångar i ekonomin
Nya corona-viruset	Corona-virusets framfart medför ökad sjukfrånvaro, stängda arbetsplatser och restnoterade varor.	Den kommunala koncernen	<ul style="list-style-type: none"> - Ta fram kort- och långsiktiga krisplaner för att säkerställa den kommunala servicen
Över- eller underproduktion av bostäder Demografiska förändringar	Bostadsbyggande och bostadsomvandling kan leda till stor andel outhyrda lägenheter. Förändrade behov utifrån demografisk sammansättning.	Norsjölägenheter AB Kommunstyrelsen Den kommunala koncernen Kommunstyrelsen	<ul style="list-style-type: none"> - Demografisk och makroekonomisk analys - Översyn av förskola och grundskola - Översyn av behovet av äldreboenden, trygghetsboenden och hemtjänst - Översyn av hemgångs-rutiner och insatser för att minimera tiden för kvarliggande på sjukhus

Kommentarer till omvärldsrisiker

En av de absolut största riskerna för kommunen är att befolkningsutvecklingen fortsätter utvecklas negativt. Kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag har ett direkt beroende till antalen folkbokförda i kommunen. Det är av största vikt att kommunen kan behålla eller utöka antalet invånare för att kunna bibehålla och förbättra servicenivån till kommuninvånare och besökare. En minskad befolkning påverkar arbetskraftsförsörjningen negativt och har även negativ påverkan på möjligheten att rekrytera korttidsvikarier, vilket är ett stort behov för att klara bemanning, service och produktion i såväl den kommunala koncernen som i lokala företag. Minskad befolkning medför även minskat behov av inköp av både dagligvaror och sällanköpsvaror. Detta har en direkt påverkan på butikerna. Minskade intäkter som inte kan vägas upp med minskade kostnader medför risk för ökat antal nedläggningar och konkurser. Minskad befolkning påverkar även bostadsföretagen i kommunen. Ju färre invånare ju lägre intresse är det för bostadsmarknaden.

Enligt beräkningar kommer Northvolt att behöva anställa cirka 290 ingenjörer, cirka 40 administratörer och 2 370 personer med gymnasiekompetens, vilket totalt innebär 2 700 personer. Enligt Region Västerbotten beräkningar kommer ungefär hälften av dessa att rekryteras från regionens arbetsplatser. Efter Northvolts etablering kommer med stor sannolikhet ytterligare etableringar och utökningar att ske i och kring Skellefteå som kommer att behöva mer arbetskraft. Region Västerbotten uppskattar att kringeffekterna kan medföra ytterligare arbetstillfällen som är i nivå med antalet arbetstillfällen som skapas i batterifabriken. Detta kommer att påverka Norsjö kommuns näringsliv och offentliga arbetsplatser då konkurrensen om arbetskraften förväntas bli stor.

Genom Northvolts etablering har ett gediget arbete skett kring kompetensförsörjningsfrågan. Exempel på insatser, som inte har ett direkt samband till själva byggandet av fabriken, är en ny flyglinje från Skellefteå till Gdansk med två avgångar i veckan, vilket möjliggör arbetskraftspendling från andra länder. Detta förväntas även kunna gynna företag i Norsjö kommun. Etableringen har också gjort att regionen blivit uppmärksammas nationellt och globalt, vilket gör att människor har börjat söka sig till regionen. Som grannkommun till Skellefteå är Norsjö kommun attraktivt för nya etableringar i spåret efter Northvolt. Norsjö kan även erbjuda en attraktiv boendemiljö och aktiv fritid. Norsjö kommun behöver förbereda möjligheten till företagsetableringar, säkerställa pendlingsmöjligheter och marknadsföra Norsjö kommun som utmärkt etablerings- och boendalternativ till Skellefteå för att i förlängningen få positiva effekter på befolkningsutvecklingen.

Solnedgång. Privat foto.

Förvaltningsberättelse

Att Arbetsförmedlingens kontor stängt och personliga möten endast är möjliga i Norsjö efter förbokade tider drabbar kommunens invånare negativt, speciellt för extra utsatta. Risker för Norsjö kommun, lokala företag och föreningar är minskat stöd och längre beslutsvägar. Det är viktigt att kommunen har en kontinuerlig uppföljning och dialog med Arbetsförmedlingen för att säkerställa fortsatt närvaro och korta beslutsvägarna för att få snabb handläggning av arbetsplatsförslag praktik och övriga riktade insatser. Om arbetet fallerar riskeras förlängt utanförskap för de som står utanför arbetsmarknaden, ökad ohälsa och ökade kostnader för ekonomiskt bistånd.

En annan omvärldsrisk är att konjunkturbedgången blir långvarig. Eftersom företag i kommunen redan vidtagit åtgärder i form av arbetstidsförkortningar och därmed sänkta löner påverkas det kommunala skatteunderlaget och arbetstagarnas köpkraft negativt. Eftersom både världsekonomin och den svenska ekonomin bromsar in riskerar både exportstarka företag och företag som verkar på den svenska marknaden att inte få omsättning för sina produkter och tjänster. Detta kan leda till ökad arbetslöshet och ytterligare påverkan på det kommunala skatteunderlaget. Till en redan ansträngd ekonomi sprider Corona-viruset sig över världen. Detta har medfört ökad sjukfrånvaro och därmed lägre produktion i drabbade områden. I förlängningen kan en omfattande spridning av viruset medföra världsomfattande produktionsstörningar med anledning av reservdelsbrist, tillfälligt ändrade rese-mönster som påverkar allt från transportbolag till hotell, restauranger, turistverksamhet och butiker samt börsras. Dessutom skulle en omfattande spridning medföra stor belastning på sjukvården och stora risker för kommunala verksamheter att klara den offentliga servicen.

För koncernen är det svårt att påverka konjunkturläget i någon större omfattning. Däremot behöver kommunen säkerställa finansiell stabilitet för att kunna hantera nedgångar i skatteunderlaget. Genom att anpassa verksamheterna löpande, efter den faktiska utvecklingen, kan kommunens finansiella stabilitet fortsätta vara stark även framöver och i ekonomiskt svagare tider. Som en ilsken väckarklocka har en likviditetsstark kommun i länet visat hur snabbt likviditeten kan sjunka och hur lång tid det tar innan ekonomiska effekter uppnås efter beslut fattats. Därför är det av yttersta vikt att ständigt följa den finansiella utvecklingen.

När det gäller Corona-viruset är risken överhängande att det får fäste även i Sverige och även i kommunen. För att reducera risken för smittspridning behöver kommunens krisledning ta fram åtgärdsplaner och åtgärder som ska göras för skydda anställda, elever och brukare från att smittas. Krisledningsgruppen behöver även ta fram åtgärdsplaner vid händelse att någon riskerats ha smittats och att någon har smittats. Åtgärdsplanerna ska omfatta kommunens samtliga arbetsplatser. Arbetet ska göras för att i högsta möjliga mån kunna bedriva samtlig kommunal service så oförändrat och kvalitativt som möjligt även vid mycket omfattande smittspridning.

Utredningen som Statens bostadsomvandling gjort för att utreda möjligheten att bygga om den tidigare skolan i Norsjövallen till lägenheter för äldre har efterföljts av utskick av enkäter till tilltänkt målgrupp. Enkätsvaren sammanställs i början av år 2020. Om bostadsomvandlingen genomförs är det den kommunala koncernen som står risken eftersom Statens bostadsomvandling initialt skulle köpa fastigheten för en ringa summa och koncernen därefter skulle förbinda sig att under lång tid blockhyra hela fastigheten efter

ombyggnation gjorts. Beslut om fortsatt utveckling kommer att göras efter enkätsvaren sammanställts.

Koncernföretaget har rapporterat om lägre intresse för bostadsbolagets bestånd och ökat hyresbortfall under året. Ett ökat bostadsbyggande skulle i nuläget kunna medföra ett stort risktagande. Utifrån Northvolts etablering är förhoppningen att kommunen får stora positiva effekter i form av ökade företagsetableringar och inflyttning av nya invånare. För att möjliggöra större inflyttning är det även ett risktagande att inte skapa förutsättningar för snabb inflyttning. För att kunna fatta rätt beslut är det viktigt att Norsjölägenheter AB, bolagets styrelse, näringslivsenheten och kommunstyrelsen håller sig väl uppdaterade på händelseutveckling och är lyhörda på vilka behov som marknaden uttrycker.

I en liten kommun som Norsjö är det viktigt att hålla sig uppdaterade på förändringar och förväntade förändringar av den demografiska sammansättningen och även på internationell utveckling som påverkar sammansättningen. Även ett fåtal personer fler eller färre i en åldersgrupp kan påverka åldersgruppens andel av den totala befolkningen. Utan uppdatering på den demografiska sammansättningen är risken övervägande att stora, omfattande och kostsamma beslut blir väldigt kortsiktiga alternativt att åtgärder görs lite för sent, vilket också kan ha stor negativ kostnadspåverkan.

I början av året presenterade SKR en rapport om nuvarande och framtida behov inom kommunens äldreomsorg. Rapporten belyste även utvecklingsmöjligheter och förändrade arbetssätt för att komma till rätta med ekonomiska underskott och, i jämförelse med andra kommuner, mycket kostsam verksamhet. För att besluta om hur kommunens framtida äldreomsorg ska utföras är rapporten ett bra underlag. Den

måste dock löpande följa den faktiska befolkningsutvecklingen. Den äldsta delen av befolkningen har minskat både i antal och som andel av den totala befolkningen. För att reducera kostnaderna för på sjukhus kvarliggande men färdigbehandlade invånare behövs tydliga hemgångsrutiner även i de fall kommunens eget korttidsboende är fullbelagt. Om kommunens äldreboenden fortsätter bedrivas lika kostsamt som de gjorts de senaste åren är risken att inte bara frivillig verksamhet behöver reduceras inom några år utan att även annan ordinarie verksamhet behöver skära ner på verksamheten för att få en ekonomi i balans.

Förändringar i demografin har även skett för de allra yngsta medborgarna, 0-5 år. På ett år har dessa minskat med 34 personer. Redan nu bör verksamhet och kommunstyrelse fundera över hur detta påverkar förskole-verksamheten de närmaste åren och om åtgärder behöver vidtas för att inte riskera överkapacitet och därmed riskera att hamna i ett snabbt nedåtgående effektivitets- och likviditetsflöde. Samtidigt består årets förskoleklass, de som fyller 6 år under 2019, av 58 elever. Verksamheten har för avsikt att skapa tre parallella klasser för dessa elever när de börjar i åk 1 hösten 2020. Detta medför personella utmaningar och nya lokalbehov. Om elevunderlaget medför att tre parallella klasser bibehålls upp till årskurs nio behövs det redan inledningsvis säkerställas en långsiktighet i planering och åtgärder eftersom dessa förväntas finnas kvar inom grundskolan i nio år.

Under året har den påbörjade avvecklingen av mottagande av ensamkommande flyktingbarn fortsatt. När nedläggningen är helt färdigställd riskerar kommunen att ha en lägre beredskap att snabbt kunna ta emot ett större antal ensamkommande barn i händelse av en ny flyktingvåg.

Verksamhetsrisker

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Personal	Ökad personalomsättning. Oförmåga att upprätthålla planerad bemanning. Svårighet att rekrytera kompetent personal. Ökad sjukfrånvaro. Negativa effekter för personal och kvalitet.	Den kommunala koncernen. Kommunstyrelsen	- Heltidsresan - Friskvårdsinsatser Handledning av nyanställda - Interkommunal samverkan Samverkan med privata utförare
Åldrande anläggningar och fastigheter	Många av koncernens anläggningar och fastigheter har ett eftersatt underhåll. Vissa anläggningar och fastigheter har korta återstående tekniska livslängder. Detta medför en stor underhålls- och/eller behov av nyinvestering.	Den kommunala koncernen. Kommunstyrelsen	- Upprätta och revidera underhålls- och investeringsplaner - Klarlägga totalt investeringsbehov på kort och lång sikt - Ökad tillsyn av befintliga anläggningar

Kommentarer till verksamhetsrisker

Kompetensförsörjning är en nyckelfråga för kommunen och dess verksamhet. Brist-situationer kan uppstå med relativt kort varsel inom olika områden. Rekrytering till akademiska yrken är generellt en utmaning. För tillfället är bristen på sjuksköterskor stor. Socialsekreterare och lärare tillhör också personalkategorier som har, och en tid haft, rekryteringssvårigheter. Samtidigt står kommunen inför stora pensions-avgångar de kommande åren.

Även inom omsorgsverksamheten är arbetskraftstillgången en stor utmaning, inte minst i form av vikarier. Att delar av omsorgen haft problem med arbetsmiljö med ökade sjukskrivningstal som följd har ökat svårigheten att få in vikarierande personal. Många gånger har vikariefrågan lösts genom att befintlig personal jobbat fler timmar eller fler skift och ibland har personal fått högre arbetsbelastning när vikarie inte kunnat rekryteras.

Detta kommer att ställa krav på friskvårdssatsningar och förbättrad arbetsmiljö men också på omställning, rationaliseringar och nyttjande av nya tekniska

lösningar, så kallad välfärdsteknik. Under året har en dialog mellan politiker och tjänstemän påbörjats gällande en mer övergripande personalförsörjningsplan.

Olika förslag till incitament för att bibehålla redan anställd arbetskraft diskuteras också. Flexibilitet i hur kommunen anpassar sig till marknadsunderlag och förmåner som erbjuds kan vara framgångsfaktorer, inte minst genom transparens och delaktighet där medarbetares inspel med förbättringsförslag samt personalpolitiska ställningstaganden kan påverka attraktiviteten till kommunen positivt.

Under året har Norsjö kommun återupptagit arbetet med Heltidsresan, ett arbete med förberedelser för att höja andelen av medarbetare som arbetar heltid. Detta arbete ska under nästa år förtydligas med konkret handlingsplan, förutsättningar ska analyseras och ett bredare engagemang ska påbörjas.

Många av koncernens anläggningar, vägar och fastigheter har ett eftersatt underhåll. Detta gäller såväl VA-anläggningar som kommunala fastigheter och bolagets bostäder. Detta medför risk för att underhåll

och investeringar måste tidigareläggas i förhållande till befintliga planer. Tidigareläggning kan innebära att nya lånekrediter behöver tas med ökade kostnader som följd. Inom koncernen har det under en längre tid varit kort framförhållning gällande både underhålls- och investeringsplanering. Därför behöver även långsiktiga planer upprättas som förutom direkt underhålls- och investeringsbehov även tar hänsyn till förväntade demografiska förändringar.

Kortsiktighet leder ofta till att utförda åtgärder behöver göras om efter kortare tid då det uppstått andra behov i verksamheterna eller att nya lagkrav kräver andra lösningar. Tillsynen av befintliga anläggningar behöver också ökas.

Vissa anläggningar och fastigheter har korta återstående tekniska livslängder. Exempel på sådana är stora delar av VA-nätet, badhuset och Kronan/Kottens förskola. När det gäller förskolan behöver även översyn göras för kommunens samtliga förskolor, var placering ska vara, om multiavdelningsförskola ska byggas som tillgodoser hela behovet av förskoleverksamhet och samtidigt skapar effektiviseringsmöjligheter gällande personalbemanning och så vidare. För att kommunen ska ha råd att finansiera och klara driftkostnaderna för så stora och resurskrävande investeringar behövs långsiktighet och gedigna konsekvensanalyser.

Finansiella risker

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Ränterisk	Hög skuldsättning har betydande kostnadseffekter vid ökad räntenivå	Norsjölägenheter AB Kommunstyrelsen	- Amortering av lån enligt politisk målsättning och ägartillskottets krav - Investeringsprövning
Finansieringsrisk	Större andel förfallna lån än plan samt problem med refinansiering.	Den kommunala koncernen	- Översyn att låneskulder förfaller till betalning vid olika tidpunkter - Uppföljning att betalningsförmågan inte faller under politisk målsättning
Kredit- och likviditetsrisk	Placerad likviditet går förlorad	Den kommunala koncernen	- Fortsatt placering av räntebärande värdepapper med god rating, hög likviditet och anpassad löptid - Noggrann uppföljning av placerade medel
Marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar	Värdenedgång påverkar kommunens långsiktiga betalningsförmåga negativt	Den kommunala koncernen	- Fortsatt begränsning av riskfyllda placeringar

Kommentarer till finansiella risker

Den av fullmäktige beslutade finanspolicyn innehåller riktlinjer och regler i form av riskmandat och limiter för finansverksamheten i den kommunala koncernen och kommunen. Den kommunala koncernen och kommunen är exponerade för de finans-

liella riskerna ränterisk, finansieringsrisk, kredit- och likviditetsrisk samt marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar.

Ränterisk

Vid årsskiftet 2019/2020 uppgick den kommunala koncernens räntebärande

Förvaltningsberättelse

skulder till 83,3 (90,8) miljoner kronor medan de räntebärande finansiella tillgångarna uppgick till 80,0 (60,0) miljoner. Den kommunala koncernens räntebärande nettoskuld uppgick därför till 3,3 (30,8) miljoner på balansdagen.

Nettoskulden har minskat till följd av att bolaget minskat upplåningen i samband med omläggning av en lånekredit samt att kommunen ökat avsättningen i korträntefonder. Samtliga räntebärande skulder återfinns i bolaget och samtliga räntebärande tillgångar återfinns i kommunen.

Finansieringsrisk

Enligt de finansiella målen ska betalningsberedskapen uppgå till minst 60 dagar. Betalningsberedskap anger hur länge de likvida medlen räcker för att betala externa kostnader ifall nya intäkter inte erhålls. I koncernen uppgår betalningsberedskapen till 123 dagar på bokslutsdagen, vilket är fyra dagar fler än föregående år. I kommunen minskade betalningsberedskapen med sju dagar och uppgår till 106 dagar. På grund av ägartillskottet på 13 miljoner kronor har bolaget mycket likvida medel på balansdagen, men medlen från ägartillskottet är öronmärkta till amortering av bolagets lån. Både kommunen och bolaget har mycket god betalningsberedskap och risken att inte kunna finansiera förfallna lån och andra åtaganden är för närvarande mycket låg. Vid större händelser som medför höga utbetalningar och/eller större investeringssatsningar kommer ett ökat fokus på likviditet och betalningsförmåga att krävas. Månatliga likviditetsanalyser kommer då att behöva upprättas för att säkerställa finansieringsflödet.

Kredit- och likviditetsrisk

I syfte att begränsa kreditrisker får likviditet endast ske på bankkonto i svensk bank och i räntebärande värdepapper utgivna av svenska staten, obligationer/bankcertifikat som omfattas av statens garantiprogram och säkerställda bostadsobligationer. Övriga värdepapper får placeras i svenska korträntefonder med löptid under ett år och med lägst rating Prime 1-3, K1-3/BBB-samt placeras i svenska räntebärande värdepapper utgivna av Svenska staten, Svenska kommuner/landsting/helägda dotterbolag och bostadsobligationer. Dessa ska klassificeras enligt Moody's och Standard & Poor's skalor prime 1-3, K1-3 samt AAA, AA, A.

Den genomsnittliga löptiden får variera mellan 0-12 mån. Inget värdepapper får ha en längre löptid än 2 år. Placeringar i derivatinstrument får göras i enlighet med respektive fondbestämmelser.

Kommunen placerar medel i tre olika räntebärande fonder för att sprida riskerna. Placeringar görs i värdepapper med god likviditet och där löptiderna inte är längre än ett år. Samtliga korträntefonder är möjliga att avsluta närhelst kommunen begär försäljning. Från försäljningstidpunkten har kommunen de likvida medlen åter på vanligt bankkonto inom ett par arbetsdagar.

Marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar

Enligt riktlinjerna för medelsförvaltning får finansiella placeringar göras såväl i räntebärande värdepapper som statliga obligationer och bankcertifikat. I takt med att reporäntan sjunkit har även avkastningen på obligationer sjunkit. Priset för en statsobligation noteras i form av en effektiv årsränta och bestäms av den gällande marknadsräntan. Eftersom marknadsräntan varit negativ under de fem senaste åren har obligationer inte varit intressant ur placeringshänseende. Trots att kommunen

riktlinjer för medelsförvaltning endast tillåter placering i värdepapper med låg risk finns ändå risken att värdepapperen sjunker i värde. Att marknadsräntorna ligger långt normala nivåer sett till historiska nivåer medför att även värdepapper med låg risk riskerar att sjunka i värde. För att inte reducera riskerna för sjunkande marknadsvärden ska kommunen fortsätta placera överlikviditet i räntebärande papper med låg risk och ständigt följa värdeutvecklingen.

Pensionsförpliktelser

En ny kommunal redovisningslag, lag om kommunal bokföring och redovisning, har införts från och med 1 januari 2019. Den nya lagen innehåller ingen ändrad pensionsredovisning vilket skiljer sig från utredningens förslag om ett införande av fullfonderingsmodellen, vilket innebär att nuvarande princip, den så kallade blandmodellen, kommer att vara kvar.

Detta innebär att de pensionsförpliktelser som är intjänade efter år 1998 redovisas i balansräkningen medan pensioner intjänade före 1998 fortsätter att redovisas som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Kommunen följer Rådet för kommunal redovisnings rekommendation RKR R15 gällande värdering och upplysningar om kommunens pensionsförpliktelser. Upplysningar om förpliktelsen finns i not 23.

Kommunens pensionsskuld inklusive löneskatt uppgår till 131,3 miljoner kronor. Förutom avsättning till garantipension och pension intjänad före 1998 ingår 7,6 miljoner kronor i upplupen pensionskostnad.

Nedan följer en samlad bild av kommunens avsättningar och ansvarsförbindelser för pensionsmedel.

Avsättningar och ansvarsförbindelse (tkr)	2019	2018
Avsättningar inkl. löneskatt för pensioner och liknande förpliktelser	4 777	4 278
Ansvarsförbindelser, pensionsförpliktelser inkl. löneskatt som inte upptagits bland avsättningar	118 837	122 817

Eftersom kommunen har en pensionslösning via KPA kostnadsfördelar av pensionsavsättningarna direkt i resultaträkningen. Detta medför att medlen för dessa pensionsavsättningar återfinns hos KPA och inte som en avsättning i kommunens balansräkning. Balansräkningens avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser specificeras i nedanstående tabell.

Avsättningar pensioner och förpliktelser (tkr)	2019	2018
Pensioner och liknande förpliktelser	830	521
Pensioner till förtroendevalda	3 006	2 907
Särskild avtals- och visstidspension	8	15
Löneskatt på pensioner	933	835
Totalt	4 777	4 278

Medel för ansvarsförbindelser och pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland avsättningarna är inte placerade på något särskilt konto utan återfinns dels i kommunens likvida medel är dels återlånade i verksamheten. Den senast avlästa aktualiseringsgraden för ansvarsförbindelsen uppgår till 99,0 procent, vilket är oförändrat jämfört med föregående år.

De inbetalda premierna till KPA kan under ett år generera överskottsmedel. Om överskott uppstår återbetalas de inte utan kan till exempel användas för kommande pensionsutbetalningar, premier eller indexering av förmåner. Under innevarande år har överskottsmedlen minskat med 50 tkr och uppgår vid årets slut till 501 tkr.

För att säkra framtida pensionsutbetalningar för ansvarsförbindelsen kommer kommunfullmäktige i mars 2020 att besluta om hur kommunen ska hantera pensionsskulden.

Förvaltningsberättelse

Tre alternativ kommer att ställas mot varandra. Ett alternativ är att ingå i en pensionsstiftelse och ett annat är att försäkra bort delar av ansvarsförbindelsen. Det tredje alternativet innebär att kommunen fortsätter ha medlen i egen regi men öronmärker vissa medel som då enbart ska användas till pensionsutbetalningar.

Hållbarhet

Långsiktighet i den ekonomiska planeringen är nödvändig för att Norsjö kommun ska kunna ta ett utökat ansvar för att möta demografiska förändringar och krissituationer i omvärlden, samtidigt som framtida medborgare också ska kunna ha goda livsvillkor, såväl gällande den kommunala servicen som miljön.

För en god ekonomisk hushållning med begränsade resurser och för att få till stånd en god samhällsutveckling är det bland annat nödvändigt för Norsjö kommun att agera förebyggande och utöka samverkan mellan kommunen och medborgare och frivilligorganisationer liksom med företag, andra kommuner och olika intressenter.

Beslut och aktiviteter ska ha positiv påverkan på samhälle och miljö. Konsekvensbeskrivningar ur ett hållbarhetsperspektiv bör lyftas fram och vara en del av varje beslutsunderlag.

För att minska kostnader och agera för effektiviseringar är digitaliseringen ett bra och effektivt hjälpmedel. Allt fler möten genomförs via olika digitala forum istället för att åka till andra orter för personliga träffar. Även politiska möteshandlingar distribueras digitalt istället för som tidigare via post och utskrivna möteshandlingar. Den nya e-fakturalagen har också direkta effektiviseringseffekter med minskad pappersåtgång och smidigare hantering av fakturor. Kommunen har även gått över från lönespecifikationer via utskrift och post till

att samtliga anställda får e-lönebesked. Arbete pågår för att öka antalet e-tjänster. Samtliga dessa åtgärder sparar både miljö, pengar och personella resurser.

Att kommunen ersatt leasingbilar med laddhybrider är inte bara hållbart ur kostnadsynpunkt utan medför även positiva miljövinster. Att bilarna utrustats med elektroniska körjournaler innebär minskad pappershantering.

Tekniska avdelningen har under hösten tagit bort papperskorgarna som funnits på samtliga kontor och istället infört en ”återvinningsstation” i korridoren. Åtgärden är ett led i hållbarhetstänket. Under år 2020 kommer samtliga kontor i kommunhuset ta bort papperskorgarna och korridorerna utrustas med ”återvinningsstationer”.

Under kommande år kommer allt större fokus att hållas på hållbarhetsfrågor i syfte att bidra till ett hållbart samhälle.

Utöver de prioriterade miljömässiga satsningarna arbetar Norsjö kommun med ett mer jämlikt och inkluderande samhälle. Vissa etniska grupper är överrepresenterade vad gäller arbetslöshet och försörjningsstöd, har sämre hälsa och boendemiljö. Ledningsgruppen har beslutat att införa tio så kallade extratjänster inom de kommunala verksamheterna.

Insatser för hållbarhet inom kompetensförsörjning behandlas under rubriken ”Väsentliga personalförhållanden”.

Hantlar. Foto: Ingrid Sjöberg.

Händelser av väsentlig betydelse

Av 11 kap. 3 och 12 §§ LKBR följer att förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om sådana händelser av väsentlig betydelse för den kommunala koncernen och kommunen som har inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut.

Investeringar

PwC har granskat rutiner för investeringar. Utifrån granskningen är sammanfattande revisionell bedömning att investeringsverksamheten inte helt bedrivs på ett ändamålsenligt sätt. Däremot förs räkenskaperna i enlighet med god redovisningssed. I den beslutade rutinen ”Hantering av investeringsbudget” framgår bland annat att en projektplan ska tas fram vid större investeringar. Vid befarade avvikelser mot budget ska orsaker och konsekvenser omedelbart rapporteras till fullmäktige.

Projektet Områdesnät bredband EU-projekt etapp 1 har ingen kommunal finansiering utan finansieras externt med EU-bidrag och anslutningsavgifter. Projektplan är framtagen. Projektet visade sig vara underfinansierat från start, men rapportering till fullmäktige dröjde. Under året har investeringen avbrutits. Enligt projektplanen ska projektet slutföras under 2020. Alternativen är att antingen slutföra investeringen, vilket innebär att en kommunal kostnad uppstår, eller att inte leverera utlovade anslutningar. Risker med att inte gå vidare med investeringen är att lägre EU-bidrag erhålls och eventuella tvister med hushåll som har tecknat avtal om uppkoppling kan uppstå.

Investeringsprojektet VA-investeringar har tilldelats 20 miljoner kronor under perioden 2016-2020. Prognosen är att budgeten för planperioden inte kommer att hinna upparbetas. Projektplan inte har presenterats i samband med beslut. Vidare saknas orsaks-

och konsekvensbeskrivning kopplat till prognostiserad budgetavvikelse.

Av årets totala budget på 22,2 miljoner kronor utgör endast 39 procent den initialt beslutade investeringsplanen för år 2019. Därutöver har det tillkommit ombudgeteringar för inte färdigställda investeringar från föregående år och sju helt nya investeringsprojekt. De senaste åren har andelen beslutade men ej genomförda projekt ökat. Att projekt som beslutats ska genomföras under ett specifikt år inte genomförs skapar stress i organisationen dels på grund av att de inte genomförts och dels genom att nästkommande år ska tidigare års projekt genomföras samtidigt som nya projekt. Extra pålaga uppstår när projekt beslutas under pågående budgetår i form av tilläggsanslag. Ur likviditetssynpunkt har detta fungerat tack vare den starka finansiella ställningen, men i tider där det inte finns lika mycket likvida medel kan ombudgeterade och nytillkomna investeringsprojekt vara direkt förödande för betalningsförmågan. För beslutsfattarna är det även svårt att hålla totalkontroll för hur mycket investeringsbudgeten uppgår till samt hur beslutade investeringsprojekt fortlöper.

För att komma till rätta med hanteringen av investeringsbudget och investeringar hölls en utbildning i december. Förutom kommunala tjänstepersoner deltog även kommunstyrelsens ordförande. I utbildningen klargjordes klassificering och hur investeringar ska hanteras i äskande, under projekttiden samt när och hur återrapportering ska ske enligt beslutade rutiner. Det klargjordes även att ombudgetering till kommande år ska vara återhållsam, vilket även gäller tilläggsanslag. Under år 2020 kommer utbildningen att följas upp genom träffar inför budgetäskande 2021 och träffar för gemensam genomförandebild och plan.

Verksamheter

Kommunledningskontor

Lönerevisionsarbete avslutades med totalt utfall på 2,8 procent för hela förvaltningen, vilket följer budgeterat utrymme. Ytterligare 0,2 procent fanns tillgängliga och möjliga att fördela av verksamhetscheferna. Med hänsyn till ekonomiska effekter och underskott för bland annat timlöner valdes att inte tillämpa de extra 0,2 procenten i den aktiva lönerevisionen utan istället täcka upp för eventuella underskott.

Ledningsgruppen har genomfört stabsmetodkursutbildning och därefter genomfört fiktiva träningstillfällen för kriskommunikation och krisledning samt även haft en totalförsvarsövning. Metodikkunskap stärker organisationens förmåga att kunna hantera kriser och allvarliga händelser, men även att arbeta proaktivt för att eliminera eller reducera risker för påtagliga kriser och händelser. I början av 2020 samlades krisledningen för att skaffa sig en lägesbild över Corona-virusets spridning. Ett kraftigt utbrott har stora samhällsekonomiska effekter och skulle påverka de kommunala uppdragen i mycket hög utsträckning. Krisledningsgruppen har infört initiala åtgärder och beslut har fattats om hur koncernen ska agera för att reducera risken för smittspridning. Med gediget förberedelsearbete och samlat agerande förväntas effekterna av viruset kunna reducera antalet insjukna och att verksamheterna ska påverkas i så låg grad som möjligt.

I början av 2020 besökte finansminister Magdalena Andersson (S) Norsjö. Företrädare från kommunen lyfte problematiken med att många små och krympande kommuner får allt svårare att klara av välfärdsuppdraget. Krympande landsbygdkommuner står inför särskilt allvarliga problem då den ekonomiska situationen präglas av lägre skattekraft än storstadskommunerna samtidigt som

skattesatserna är högre. Även investeringsproblematiken lyftes vid finansministerbesöket. Till exempel finns lag på simundervisning i skolan. Många badhus som finns i kommunerna byggdes på 60-talet med hjälp av statliga bidrag. Idag är många av dessa badhus i mycket dåligt skick eller redan uttjänta. En nybyggnation på ett mindre badhus utan omfattande extravagans beräknas kosta cirka 100 miljoner kronor. Kostnaden är lika oavsett kommunens storlek, men en investering på 100 miljoner kronor i Norsjö motsvarar en investering på 2 miljarder i Skellefteå kommun och 24 miljarder i Stockholm. För att små kommuner ska kunna uppfylla lagkravet på simundervisning i den egna hemkommunen behöver kommunerna statligt stöd i likhet med det på 60-talet. Om små kommuner istället tvingas bussa skoleleverna till en större ort kommer simundervisningen att påverkas negativt då antalet simundervisningstillfällen, som påvisats, reduceras rejält. Avsaknad av möjligheten för små kommuner att driva egna badhus ger ytterligare urbaniseringseffekter då attraktiviteten för kommunen sjunker.

Kommunal utveckling

En utredning om framtida system för insamling av hushållsavfall har genomförts i två steg av kommunerna inom Region10. Utredningen visar på stora utmaningar och att en fördjupad samverkan mellan kommunerna kommer att behövas.

Fastigheterna Storgatan 78, f.d. Dagcenter och Storgatan 80 avyttrades under året. Kommunen förvärvade fastigheten Norsjö 13:7 som bedöms vara av stor vikt för Norsjös framtida utveckling då den ligger samhällsnära och erbjuder möjligheter att skapa fler strandnära tomter.

Omsorg

I enlighet med politiskt beslut har arbete fortgått med att avveckla HVB-boendena för ensamkommande flyktingbarn. Till årsskiftet återstår endast ett stödboende med stadigt minskat antal placerade ungdomar. Antalet externt placerade ungdomar har också minskat. Översyn av verksamheten görs kontinuerligt för att anpassa verksamheten till minskat antal ungdomar.

Migrationsverket har långa handläggningstider och restriktivare tolkning än tidigare. Återsökta kostnader har avslagits både på grund av annan regeltillämpning och för att Migrationsverkets medel för specifika återsök varit slut. De avslag kommunen fått har medfört en stor kostnadsbelastning som inte gått att parera. I takt med att flyktingverksamheten avvecklas reduceras även riskerna för att kommunen får stå för kostnader som är ett statligt ansvar.

En revision av styrning, ledning och uppföljning inom äldreomsorgen slutfördes december 2019. Rapporten föreslår konkreta åtgärder. En översyn av den övergripande organisationen är gjord i syfte att möjliggöra en tydligare och mer strategisk ledningsstruktur.

Ett nytt verksamhetssystem för Omsorg är upphandlat under året. En projektledare anställdes i december för att arbeta med införande och därefter utbildning av all personal som ska arbeta i systemet. Det är viktigt att införandet blir framgångsrikt för att på sikt få så stor nytta som möjligt av systemet som arbetsredskap.

I början av året sades hyresavtalen för två boenden upp med avsikt att avtala om lägre hyresnivåer. Tidigare avtal har vid avtalslut enbart förlängts utifrån tidigare avtal. Detta har medfört att hyresnivåerna på dessa fastigheter ökat snabbare än annan kostnadsutveckling, vilket tär på Omsorgens totala ekonomi. Efter många möten

mellan representanter från kommunen och bolagets styrelse enades parterna om ett-årigt avtal för de båda fastigheterna med rejält reducerade hyresnivåer. Under 2020 ska gränsdragningslistor tas fram för att synliggöra om en insats är fastighetsägarens eller hyresgästens ansvar. Totala ytor och andra behov ska också klarläggas.

Utbildning

Norsjö kommun har goda skolresultat. Sett till de elever som är folkbokförda i kommunen har 85,7 procent nått kunskapskraven i alla ämnen när de avslutar åk 9 (2019). Resultatet i riket är 75,9 procent. Meritvärdet för avgångseleverna i åk 9 ökade från 219 år 2018 till 237 år 2019. Andelen elever behöriga till nationella program och yrkesprogram på gymnasienivå ökade också. Baserat på bland annat elevenkäter och analyser för det systematiska kvalitetsarbetet har det belysts att prioriterade utvecklingsområden under läsåret 19/20 bland annat är skillnader mellan pojkar och flickor, betyg och bedömning samt trygghet och studiero

Behovet av barnomsorg ökar i centralorten, men har minskat i vissa delar av kommunen vilket lett till en omfördelning av resurser. Inför hösten 2019 gjordes en anpassning av pedagogisk omsorg i Kvarnåsen till att endast omfatta fritids. Då antalet barn minskade kraftigt under hösten togs beslut om nedläggning, vilken verkställdes till årsskiftet.

Antalet barn födda 2013 är ovanligt högt, vilket genererat en förskoleklass med tre paralleller och en extra tillfällig fritidsavdelning. Under lång tid har det oftast varit två paralleller i varje åldersklass. Att det nu är tre grupper är positivt för kommunen som helhet men det behöver tillföras eller omfördelas både personella och materiella resurser.

Norsjölägenheter AB

Vid bokslutet 2018 gjorde bolaget en intern avkastningsvärdering av fastigheterna baserat på fastigheternas driftnetto. Den interna värderingen indikerade ett nedskrivningsbehov på framförallt tre fastigheter. Någon nedskrivning gjordes dock inte. Under våren 2019 ansökte bolaget om ägartillskott, vilket beviljades i december 2019. Nedskrivning av de tre fastigheternas värde genomfördes vid bokslutsarbetet 2019.

Trepartens renhållningsnämnd

En längre sjukskrivning har ansträngt befintliga personalresurser hårt i alla tre kommuner under sommar och höst. Mycket tid och resurser har lagts gemensamt inom Region10 för att fortsätta diskutera möjliga samarbeten för att möta de utmaningar som den gemensamma utredningen visat på.

Den andra och sista delen i den för Region10 gemensamma utredningen av framtida avfallshantering är genomförd och rapporterad under året. Utredningen genomfördes med hjälp av Miljö- och avfallsbyrån med anledning av de nya bestämmelser som kommer att träda i kraft inom avfallsområdet med början 2021. Utredningen förordar ett förslag till lösning som är genomförbart i samtliga kommuner i Region10.

Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI) har hållit digitala samråd med samtliga kommuner om införande av tillståndspliktigt insamlingssystem (TIS) för förpackningar och tidningar.

Fordonens status har varit ett stort problem och lett till kostnadsavvikelse för reparation och underhåll under året.

Vid kommunhuset. Ur kommunens bildarkiv

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I Norsjö kommun är den kommunala koncernen den övergripande styrenheten. Med den kommunala koncernen avses kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och bostadsbolaget, samt kommunens nämnder och övriga bolag. I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt framgår hur den kommunala koncernen är strukturerad. Styrningen och uppföljningen är, så långt det är möjligt med hänsyn till verksamhetens art och lagstiftning, utformad med syftet att styra på ett likartat sätt oberoende av vilken verksamhet eller juridisk organisationsform som berörs. I detta avsnitt beskrivs utformningen av strukturen för styrning och uppföljning inom Norsjö kommunkoncern.

Ansvarsstruktur inom Norsjö kommunkoncern finns i flera nivåer av politiskt styrande instanser, kommunfullmäktige, kommunstyrelse och styrelsen för det kommunala fastighetsbolaget. Därtill finns en tjänstemannaorganisation till stöd för det politiska styret och för genomförandet av verksamheten.

Politisk organisation

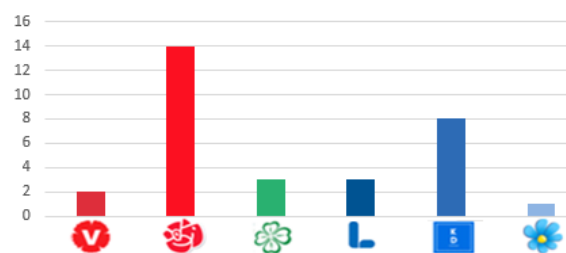
Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ, vilket kan liknas vid att det är kommunens "riksdag". Det är kommunfullmäktige som anger mål och riktlinjer för hela kommunens verksamhet. Fullmäktige tar bland annat beslut om budget, skatt, större utbyggnadsplaner och investeringar. I Norsjö består fullmäktige av 31 folkvalda ordinarie ledamöter och 17 ersättare. Kommunfullmäktiges ordförande har under året varit Sam Venngren (S) med vice ordförande Lina Hjelte (V).

Fullmäktige beslutar bland annat om

- Budget, skattesats och andra viktiga ekonomiska frågor
- Detaljplaner och översiktsplaner
- Större investeringar
- Nämndsorganisation och verksamhetsformer
- Val av ledamöter och ersättare i nämnder och utskott
- Val av revisorer
- Motioner, förslag från politiker och medborgarförslag.

Kommunfullmäktiges politiska mandatfördelningen framgår i nedanstående tabell. Sverigedemokraterna (SD) har ett mandat, men eftersom partiet saknar representation i kommunen är stolen tom i fullmäktige.

Mandatfördelning kommunfullmäktige, antal

Kommunstyrelsen är direkt underställd fullmäktige och bereder alla ärenden som ska behandlas i kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen är Norsjö kommuns enda nämnd. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för verkställighet, uppföljning och utvärdering vilket inbegriper ledning och samordning av mål, riktlinjer, direktiv och ekonomi för styrning och kontroll av hela den kommunala koncernen. Kommunstyrelsen svarar för

nämndens planering och uppföljning av ekonomi och verksamhet, det kommunala bolaget samt kommunalförbunden. Betydande delar av detta ansvar är kopplat till uppsiktsplikten och den interna kontrollen. Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige.

Kommunen har två beredande utskott, Allmänna utskottet samt Utbildnings- och Omsorgsutskottet. Utskotten är direkt underställda och rapporterar till kommunstyrelsen. Utskotten har beslutandemandat i vissa ärenden av enklare karaktär.

Koncernföretaget har egen styrelse med 3 ordinarie ledamöter. Styrelsen svarar för att bolaget bedrivs i enlighet med ägardirektiven. Styrelsen rapporterar till kommunfullmäktige. I ärenden av principiell betydelse eller av större vikt ska bolaget inhämta yttrande av ägaren innan beslut fattas.

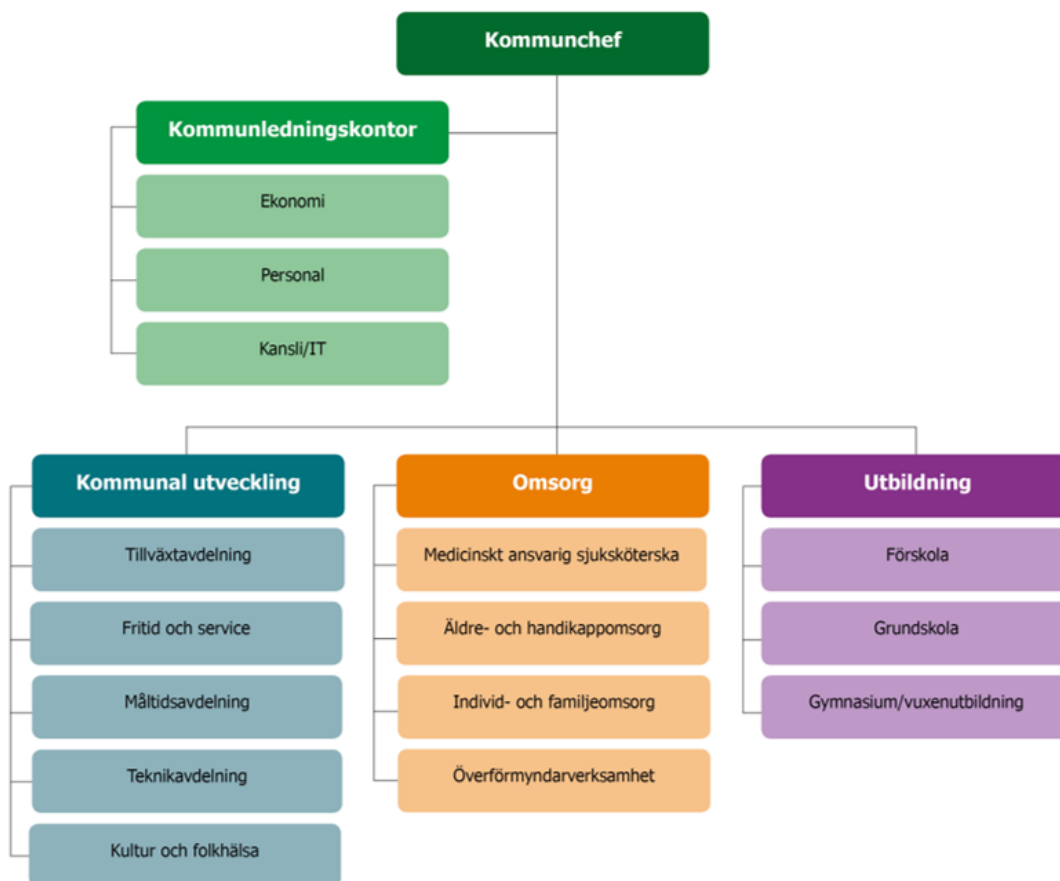
Förvaltningsorganisation

Kommunen drivs i en förvaltning. Förvaltningsorganisationen innefattar Kommunledningskontor samt ytterligare tre verksamhetsområden.

Kommunledningskontoret och verksamhetsområdet Kommunal utveckling omfattas av Allmänna utskottet medan de resterande två verksamhetsområden ingår i Utbildnings- och Omsorgsutskottet.

Kommunledningskontoret innefattar stabsfunktionerna ekonomi-, personal-, kansli- och IT-enhet som bistår samtliga verksamhetsområden med diverse stöd och hjälp.

Den förvaltningsorganisation som gäller vid utgången av 2019 presenteras i nedanstående bild.

Den kommunala koncernens tjänstepersoner ansvarar för att tillse att de politiska nivåerna har tillgång till sakkunnig kompetens vid beredning av ärenden samt för att bedriva den operativa verksamheten. I styrsystemet innebär det att tjänstepersoner i kommunen och bolaget ska översätta de politiska visionerna, strategierna, målen och uppdragen till operativa mål och konkreta aktiviteter samt åiterrapportera till ansvarigt utskott hur verksamhet och ekonomi utvecklas.

Struktur för styrning av den kommunala koncernen

I Norsjö kommun utgår styrning och uppföljning utifrån mål med verksamheterna i den kommunala koncernen. För medborgaren är det verksamheten som är väsentlig. Ekonomiska ramar och mål sätts således för verksamheter, sedan är det kommunstyrelsen som har ansvar för att verksamheten uppnår målen inom de ekonomiska ramarna. I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt på sidan 13 framgår hur koncernenheternas ansvar fördelar sig i förhållande till kommunens betydande verksamheter. Strukturen för styrning och uppföljning tar utgångspunkt i

den kommunala koncernen. Kommunfullmäktige beslutar om mål för god ekonomisk hushållning, riktlinjer och övergripande styrdokument på kommunnivå. Bolaget är ålagd att följa de för bolaget tillämpbara målen.

Verksamheterna kan delas in i tre delar utefter dess finansiering.

- 1) Verksamheter som huvudsakligen är finansierad av skatter och statsbidrag
- 2) Verksamheter som finansieras med självkostnadsreglerade avgifter
- 3) Affärsdrivande verksamheter

Kommunfullmäktige beslutar om mål och ramar för samtliga verksamheter, Styrning och uppföljning med tillhörande mål och ramar sker av samtliga verksamhetsområden inom kommunstyrelsens, samt kommunfullmäktige och gemensamma nämnder.

För den kommunala verksamheten sker uppföljning även utifrån finansieringsformerna skattefinansierad verksamhet, avgiftsfinansierad verksamhet och affärsdrivande verksamhet i enlighet med nedanstående tabell.

Struktur avseende uppföljning på finansieringsnivå

Uppföljningsnivå		NORSJÖ KOMMUN	
Finansieringsnivå	SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET	AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET	AFFÄRSDRIVANDE VERKSAMHET
Verksamhetsnivå	Vård och omsorg Individ- och familjeomsorg Förskoleverksamhet Grundskola Gymnasie- och vuxenutbildning Kultur och fritid Gata och park Övriga skattefinansierade verksamheter	Vatten och avlopp Kommunal renhållning	Fastighet Övriga kommersiella verksamheter

Centrala styrdokument

Inom Norsjö kommunkoncern används olika styrdokument. Styrdokumenterna syftar generellt till att förtydliga den politiska viljan och säkra en effektiv och säker verkställighet. Styrdokumenterna har olika karaktär. Styrdokument för utveckling av den kommunala verksamheten upprättas via framtagna planer och program, medan beslutade policyer styr förhållningssätt och styrdokument via riktlinjer förtydligar rättssäker hantering. Nedan anges de mest centrala dokumenten som används för styrning och uppföljning inom den kommunala koncernen.

Budget med plan

Varje år beslutar kommunfullmäktige om en budget för kommande år med tillhörande tvåårsplan. Kommunens totala verksamhet bedrivs både i förvaltningsform och i bolagsform. Kommunen och bolaget upprättar var sin budget som ska presenteras för och beslutas innan november månads utgång året före budgetåret. I budgeten framgår också fullmäktiges prioriterade mål för en god ekonomisk hushållning. En sammanställd budget för den kommunala koncernen upprättas inte.

Policydokument

Planer, riktlinjer och policydokument fastställer kommunfullmäktige för kommunen men ska enligt ägardirektiven följas av bolaget.

För att stärka effektivitet, samordning och ett gemensamt agerande inom den kommunala koncernen är viktigt att kommunkoncernen har en sammanhållen arbetsgivarpolitik.

Mål, budget och uppföljning inom den kommunala koncernen

Kommunfullmäktige fastställer mandatmål för kommunen. Enligt ägardirektivet ska relevanta mål fastställda för kommunen även gälla bolaget. Bolaget är där igenom ålagt att följa tillämpliga mål men kan även fastställa egna mål för bolaget. Vilka av kommunens mandatmål som är tillämpliga fastställs årligen av kommunstyrelsen. Bolaget ska årligen återrapportera målluppfyllelse till kommunstyrelsen.

Den övergripande målstyrningen inom Norsjö kommunkoncern baserar sig på 10 fastställda mål som återfinns på sidan 42 och i bilaga 2.

Målen syftar till att leda kommunen i riktning mot visionen ”Världens bästa vardag”. Målen har brutits ner för att möjliggöra en konkretisering som kan följas upp fortlöpande. Fastlagda mål ska vara styrande för alla verksamheter men i synnerhet för de särskilt berörda verksamheterna. Det finns indikatorer på alla delmålen som följs upp var för sig som därefter summeras till en sammanställd målluppföljning. Där görs bedömningen om kommunen lyckats med sina målsättningar. I slutändan ska en bedömning göras om god ekonomisk hushållning har kunnat uppnås.

Ekonomiska mål för kommunen

Kommunens målsättning inför de kommande tre åren är att med anpassningar av verksamheterna klara målet om god ekonomisk hushållning. Enligt kommunfullmäktiges målformulering och ambitionsnivå anses 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag utgöra god ekonomisk hushållning.

I kommunen bedrivs verksamheter med varierande förutsättningar, vilket innebär att ekonomiska ramar och mål inte kan

utformas på samma sätt för alla verksamheter. Resursfördelningen mellan olika verksamheter spelar en viktig roll för ekonomistyrningen, det vill säga förmågan att använda begränsade resurser effektivt och möta behov och nå uttalade mål. För kommunen är det därför viktigt att ha en fungerande modell när man fördelar resurser. En modell som innebär att lagstiftningens krav, olika målgruppers behov och politiska prioriteringar ställs mot tillgången på ekonomiska resurser. Kommunfullmäktige väger samman och prioriterar hur ekonomiska medel ska fördelas.

Den resursfördelningsmodell kommunen använder för den skattefinansierade verksamheten är komplex och beräknar varje verksamhetsområdes uppräkningsbehov utifrån innevarande års budgeterade kostnader för priser och löner. Dessutom beräknas förändringar i kapitalkostnader, d.v.s. ränte- och avskrivningskostnader, samt att fördelning görs för uppräknings inom resultatenheterna. Uppräkningsarna fördelas utifrån varje verksamhetsområdes tidigare kostnadsmassa. Uppräkning för internhyra, interna IT-kostnader och interna måltidskostnader fördelas till de verksamheter som belastas. Resursfördelningsmodellen tar inte hänsyn till förändringar i demografisk sammansättning. Utökade eller minskade resurser till verksamhets-specifika aspekter hanteras istället i verksamheternas äskanden och besparingar som kommunfullmäktige sedan beslutar om.

För kommunens avgiftsfinansierade verksamheter vatten, avlopp och renhållning, som är reglerade enligt självkostnadsprincipen, görs ingen uppräkning utan budget utarbetas utifrån fullmäktiges beslut om taxa. Som huvudprincip, om inte särskilda omständigheter råder, ska dessa verksamheter anpassa kostnaderna i förhållande till taxeintäkterna.

Affärsdrivande verksamheter, det vill säga verksamheter som verkar på en konkurrensutsatt marknad, hanteras i huvudsak som de skattefinansierade verksamheter. Inga krav på viss avkastning har satts av kommunfullmäktige.

Ekonomiska mål för bolaget

Bolagets långsiktiga ekonomiska finansiella mål, mätt som ett genomsnitt över rullande treårsperiod, skall understödja god lönsamhet per objekt, finansiell stabilitet och investeringar utan ägartillskott.

Kommunen ställer marknadsmässiga avkastningskrav på bolaget och tar ut marknadsmässig avgift när det ingår borgensåtagande för bolaget.

Bolaget ska bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att soliditeten successivt ska öka så att den uppgår till minst 15 procentenheter.

Bolaget ska långsiktigt generera en uthållig avkastning på eget kapital om minst 6 procentenheter. Beräkningen baseras på årets resultat före skatt dividerat med ingående eget kapital inklusive kapitalandelen på obeskattade reserver.

Bolaget ska besluta om utdelning till ägaren motsvarande lägstanivå för respektive verksamhetsår enligt beräkning utifrån Lag (2010:879) §3.

Planering året innan budgetåret

Syftet med den årliga budgetprocessen är att skapa prioriterade och tydliga mål och utifrån dem besluta om budget.

Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan för de närmaste tre räkenskapsåren och budget för nästkommande räkenskapsår.

I januari/februari inleds budgetprocessen för kommande årsbudget. Den första budgetberedningen hanterar statistiska resultat för både ekonomiska och

Förvaltningsberättelse

kvalitativa utfall jämfört med riket och kommunerna inom Region10. Detta görs för att få en sammanhållen bild över verksamheternas effektivitet i förhållande till Sverige som helhet och andra kommuner.

I mars beslutar kommunstyrelsen om övergripande planeringsanvisningar för budgetarbetet. Under våren arbetar därefter den tillsatta budgetberedningen, bestående av politiska företrädare för samtliga partier och tjänstepersoner, fram förslag till drift- och investeringsbudget samt förändringar av kommunens taxor och avgifter. Ägardialog gällande främst lönepåslag sker med bostadsbolaget.

I maj månad tar de politiska partierna och grupperingar fram förslag om budget inför kommande år för hela kommunen. Den styrande majoritetens budgetförslag läggs fram som förslag till kommunstyrelsen.

I juni beslutar kommunfullmäktige om ekonomisk tilldelning för kommunen och dess nämnd samt tilldelning till de gemensamma nämnderna. De år val förrättas i hela landet tas beslut om ekonomisk tilldelning för kommunen och dess nämnd samt tilldelning till de gemensamma nämnderna i november. I junifullmäktige fattas i dessa fall beslut om preliminära budgetanslag.

I november beslutar kommunstyrelsen om internbudget/detaljbudget för verksamheterna inom kommunstyrelsens ansvarsområde. Innan november månads utgång ska kommunstyrelsen behandla bolagets verksamhetsplan för de närmaste tre räkenskapsåren och budget för nästkommande räkenskapsår.

Uppföljning under budgetåret

Kommunkoncernen följer upp verksamhetsmål två gånger per år. Detta sker i delårsbokslut och i årsredovisning. Ekonomisk måluppfyllelse följs upp tre

gånger per år, i delårsrapport, delårsbokslut och i årsredovisning. Dessutom följs verksamheternas mål och budget löpande upp i utskotten.

I maj/juni gör koncernen en första uppföljning för årets fyra första månader. För att direktiv om eventuella åtgärder ska kunna ges så tidigt som möjligt ska kommunstyrelsen få ekonomisk information om prognostiserat årsresultat i delårsrapporten. Kommunstyrelsen har att ställning till om det finns åtgärdsbehov i förhållande till delårsrapporten.

Efter åtta månader upprättar den kommunala koncernen ett officiellt delårsbokslut. Delårsbokslutet innehåller uppföljning och analys av mål, budget och helårsprognos för det ekonomiska resultatet. Kommunrevisionen gör en övergripande granskning av delårsbokslutet. Styrelsen beslutar om delårsbokslutet. Eventuella åtgärdsbehov analyseras. Delårsrapporten fastställs av kommunfullmäktige under oktober månad.

Bokslut och årsredovisning

Arbetet med den kommunala koncernens bokslut och kommunens årsredovisning följer nedanstående process.

Den löpande uppföljningen avslutas i februari efter budgetåret med styrelsens och bolagets årsbokslut och kommunens årsredovisning. Årsredovisningen innehåller koncernövergripande analyser samt uppföljning av koncernens mål och resultat. Revisionen gör en granskning av styrelsens och koncernens årsredovisning. Kommunfullmäktige fastställer årsredovisningen under mars månad samt beslutar om ansvarsfrihet för kommunstyrelsens ledamöter.

Uppsiktsplikt

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela den kommunala koncernen. Uppsiktspliktens genomförande tar sin utgångspunkt i budget, flerårsplan och ägardirektiv. Utöver delårsrapporterna rapporterar bolaget till kommunstyrelsen avseende utvecklingen av verksamhet och ekonomi. Väsentliga avvikelser ska lyftas fram då syftet är att tidigt kunna sätta in åtgärder.

Särskilda uppföljningar har under året skett med Omsorgen gällande befarat underskott och med Norsjölägenheter AB gällande nedskrivningsbehov. Utfallet av dialogerna blev dels att Omsorgen ska arbeta med processer som kan minska kostnader och reducera underskottet, dels att Norsjölägenheter AB skrev ner fastighetsvärden med 18 miljoner kronor. Arbetet med intern kontroll, vilket beskrivs under nästa rubrik, är också en del av uppsiktsplikten.

Intern kontroll

Kommunstyrelsen har ett övergripande och samordnande ansvar för den interna kontrollen inom kommunen. Det finns ett reglemente för intern kontroll för kommunen. Nuvarande reglemente med kompletterande beslut kommer under 2020 ges en översyn för att aktualisera dokumenten till dagens förutsättningar. Därtill finns det beslut rörande upphandling, avtalshantering och andra riskbedömningar som bör underställas den interna kontrollen på en övergripande nivå.

Norsjölägenheter AB arbetar aktivt med sin interna kontroll. Dock finns det utrymme för en ökad samordning inom detta område.

Kottens förskola. Ur kommunens bildarkiv.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

Av 11 kap. 8 och 12 §§ LKBR följer att förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om mål och riktlinjer med betydelse för en god ekonomisk hushållning enligt 11 kap. 6 § första och andra styckena kommunallagen har uppnåtts och följts. Av 11 kap. 9 och 12 §§ LKBR följer att förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av den kommunala koncernens och kommunens ekonomiska ställning.

En väl fungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet är nödvändig för god ekonomisk hushållning. För att kunna bedriva verksamheten på ett

kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt krävs tydliga och mätbara mål samt en rättvisande och tillförlitlig redovisning som ger information om avvikelser gentemot uppställda mål. Utvärderingen av Norsjö kommuns finansiella ställning utgår från koncernperspektivet och bryts även ner till skattefinansierade, avgiftsfinansierade och affärsdrivande verksamheter. Enskilda kommunala verksamheter följs upp och kommenteras.

I detta kapitel återfinns även redogörelse för fastighetsbolagets verksamhet under året, uppföljning av ägardirektiven samt en kort redogörelse om Trepårtens renhållningsnämnd samt kommunens borgensåtaganden och övriga ansvarsförbindelser.

Mål	Målbeskrivning	Mått	Måluppfyllelse 2019		
			Svag	God	Utmärkt
1	Norsjö kommuns ekonomi är stark, framåtsyftande och når varje år etablerade indikatorer				
2	Alla elever ska efter avslutad grundskola söka gymnasial utbildning och bli antagna på sitt förstahandsval				
3	Alla elever som lämnar vuxutbildning i Norsjö skall vara rustade för arbete och/eller ha grundläggande behörigheter till högskolestudier				
4	Arbetsmiljö och hälsa prioriteras och medarbetarnas motivation att jobba på Norsjö kommun ökar årligen				
5	Personer som söker stöd inom omsorgsverksamhet ska få ändamålsenlig insats som verkställs inom specificerat antal dagar				
6	Kontakt med kommunens verksamheter innebär ett gott bemötande där service samt tillgänglighet kontinuerligt förbättras				
7	Folkhälsoarbetet inom Norsjö kommuns verksamheter ger positiv effekt som årligen förbättras				
8	Norsjös näringslivsklimat ska årligen upplevas mer positivt av företagen i kommunen				
9	Norsjö kommuns verksamheter bidrar årligen till en hållbar miljö				
10	Utöandet av Kultur- och fritidsaktiviteter i Norsjö kommun ökar årligen				
TOTAL MÅLUPPFYLLELSE 10 MÅL		1 poäng 2 poäng 3 poäng			
			2,20		

Kommentarer till måluppfyllelse

Indikatorerna för målet kommunens ekonomi är uppfyllda förutom indikatorn avseende årets resultat. Det 2-procentiga ambitionsmålet uppnås inte eftersom resultatet är negativ. Om nedskrivning av aktievärdet inte hade behövt göras hade resultaten varit nära målet.

Merparten av alla elever som söker till gymnasiet kommer in på sitt förstahandsval (95 procent). Vad gäller meritvärdena kommer Norsjö på fjärde plats i länet jämfört med målet som var tredje plats.

Av de som lämnar vuxenutbildningen har 69 procent behörighet till högskola och andelen som har godkänt i alla sina ämnen är 89 procent

Mätningen av motivationsindex för kommunanställda visar att det har höjts med en enhet enligt fastställt mål. Arbetsmiljömätningen påbörjades 2019 varför ingen förändring noteras jämfört med förra året.

Antalet vårdare hos hemtjänsttagare uppgår till färre än 12 enligt uppsatt mål. Personer som erhållit beslut om hemtjänst har fått insatser inom föreskriven tid enligt målet. Dock är utfallet sämre avseende kompletterande genomförandeplaner. Sökande av försörjningsstöd har fått återkoppling och beslut något senare än målsättningen.

Utifrån gjorda brukar- och näringslivsenkäter upplever medborgarna ett positivt bemötande i kontakt med kommunen. Något sämre utfall erhöles i genomförd serviceenkät.

Folkhälsoarbetet mäts utifrån andelen ungdomar som nyttjar tobak, alkohol och droger, elever som känner sig trygga i skolan, övriga invånare som känner sig trygga i samhället, hur stillasittande utvecklas hos den vuxna befolkningen samt om antalet fall minskat hos personer med kommunala insatser. Utfallet av dessa

parametrar är relativt oförändrade jämfört med tidigare. Positivt är att fler känner sig trygga i skolan.

Ett samlat omdöme av näringslivsklimatet mäts av Svenskt näringsliv. Kommunens företagare uppger ingen större förändring i sin nöjdhet jämfört med tidigare år.

Andelen av kommunens fordon som är miljöbilar har ökat under 2019 och fortsätter öka under 2020. Andra aktiviteter i kommunen som bidrar positivt till miljön, exempelvis matsvinnet som inte har ökat jämfört med tidigare år, vilket är i enlighet med målet.

Kommunens medborgare har under 2019 ökat sitt nyttjande av kommunens utbud av aktiviteter inom kultur- och fritid. Även nyttjandet av kultur- och fritidslokaler har ökat något vilket ger en positiv måluppfyllelse.

Sammantaget ses en positiv utveckling av de mål som ska leda mot visionen ”Världens bästa vardag”. Den genomsnittliga måluppfyllelsen uppgår till 2,2 och anses därför som god.

God ekonomisk hushållning i koncernen

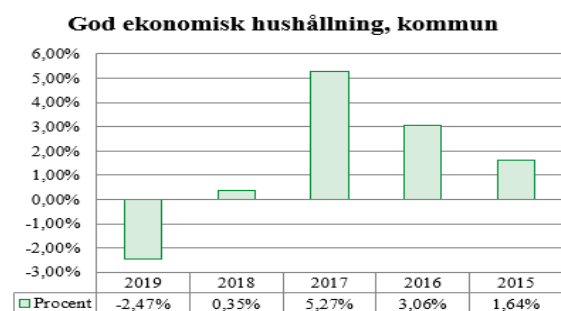
Generellt brukar ett resultat på 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag betraktas som god ekonomisk hushållning eftersom ett sådant resultat ger utrymme att över tid klara normal investeringsvolym. Den politiska ambitionen är en resultatnivå i linje med den generella målsättningen. För 2019 innebär 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag ett årsresultat för motsvarande 5 939 tkr.

Koncernresultatet uppgår till -8,35 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Om bolaget inte hade genomfört nedskrivningen av fastigheternas värde

Förvaltningsberättelse

skulle koncernens resultat ha motsvarat 2,1 av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Kommunens årsresultat motsvarar -2,47 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Utfallet uppfyller därmed inte rekommendationen om god ekonomisk hushållning. Om koncernbolaget inte hade genomfört nedskrivningen av fastigheternas värde hade kommunen istället redovisat ett resultat som motsvarar 1,91 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Kommunen skulle i så fall ha varit nära det 2-procentiga resultatmålet.

Resultatutveckling

Utvärdering av årets resultat syftar till att bedöma utvecklingen av och relationen mellan intäkter och kostnader för det aktuella räkenskapsåret och utvecklingen över tid. Årets koncernresultat är ett underskott på 11,8 miljoner kronor. Det är en försämring med 13,5 miljoner jämfört med året innan. Resultatförsämringen beror främst på att bolaget har gjort nedskrivningar på fastigheternas bokförda värden med 18 miljoner kronor i enlighet med revisorernas krav.

Norsjö kommun redovisar ett negativt resultat på 7,3 miljoner kronor. Utfallet är 12,4 tkr lägre än beslutad budget och 9,3 miljoner lägre än den justerade budgeten. I kommunens resultat ingår 13 miljoner kronor som kommunen tillskjutit till koncernbolaget i form av aktieägartillskott. Att tillskottet påverkar resultatet beror på att kommunen behövt skriva ner aktiekapitalet

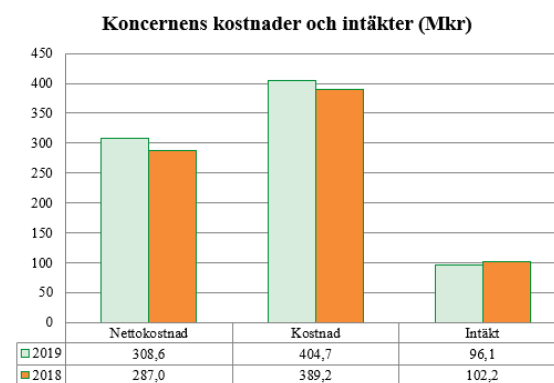
i bolaget med samma belopp som ägar-tillskottet. Om bolaget inte skulle ha gjort nedskrivningen hade kommunens resultat istället varit positivt med 5 678 tkr.

Resultaten är svagare i samtliga verksamheter, men det är framför allt i de skattefinansierade verksamheterna som resultatnedgången skett.

Koncernens nettokostnader har ökat med 7,2 procent jämfört med året innan. Detta beror på att koncernens intäkter har minskat mer än kostnaderna och att koncernens av- och nedskrivningar ökat avsevärt.

På kostnadssidan har verksamhetens kostnader minskat med 2,3 miljoner kronor, motsvarande 0,6 procent. Däremot har av- och nedskrivningskostnaderna ökat med 17,8 miljoner kronor, vilket motsvarar 135 procent. Att de senare ökat kraftigt beror på bolagets nedskrivning.

Koncernens intäkter har minskat med 6,1 miljoner kronor, motsvarande 5,9 procent. I kommunen har intäkterna minskat med 7,2 procent medan de ökat med 3,1 procent i bolaget.

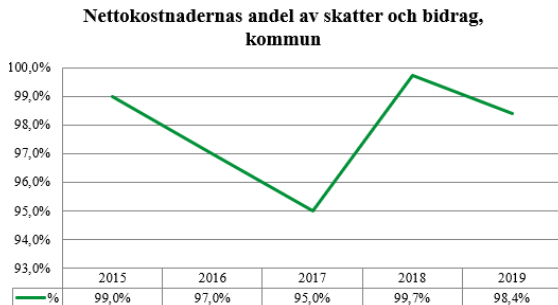

När det gäller koncernens intäkter är de procentuella förändringarna störst inom bidragen som minskat med 19,0 procent. Förklaringen till detta är betydligt lägre ersättning från Migrationsverket.

Av koncernens kostnader har kostnaden för lokal- och markhyror ökat med 8,4 procent

medan bränsle, energi och vatten har ökat med 7,6 procent. De högsta kostnaderna i koncernen är personalkostnader. I koncernen har personalkostnaderna minskat med 2,1 procent, vilket motsvarar 5,1 miljoner kronor.

Under året ökade kommunens nettokostnader med 3,4 miljoner kronor eller 1,2 procent jämfört med året innan medan skatteintäkter och generella statsbidrag ökade med 7,2 miljoner kronor eller 2,5 procent. Kvoten mellan nettokostnader samt skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår till 98,4 procent. Detta innebär att nästan allt av årets intäkter i form av skatteintäkter och generella statsbidrag har använts till verksamheternas nettokostnader. Diagrammet visar utvecklingen av nettokostnadernas andel av skatter och generella statsbidrag den senaste femårsperioden.

Finansiell budgetavvikelse

Kommunen har erhållit 297 miljoner kronor i skatteintäkter och generella statsbidrag, vilket är en ökning 7,2 miljoner kronor jämfört med föregående år. Ökningen motsvarar 2,5 procent och är den högsta uppräknings på flera år. Kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag påverkar årets resultat positivt med 4,5 miljoner kronor eftersom utfallet är högre än vad som var budgeterat. Bidragen är drygt 6,7 miljoner kronor högre än

budgeterat medan skatteintäkterna är 2,1 miljoner lägre.

Skatteintäkter och generella statsbidrag (tkr)	Utfall 2019	Budget 2019
Allmän kommunalskatt	189 946	190 402
Skatteavräkning fg år	98	0
Skatteavräkning innev. år	-1 762	0
Inkomstutjämningsbidrag	56 682	51 829
Strukturbidrag	5 601	5 558
Regleringsbidrag	2 877	1 923
Kostnadsutjämningsbidrag	28 429	27 063
Bidrag för LSS-utjämnings	5 834	5 827
Kommunal fastighetsavg.	6 351	6 289
Gen. bidrag från staten	2 901	3 520
Summa	296 957	292 411
Skillnad budget o prognos	4 546	

Enligt Rådet för kommunal redovisning, RKR, ska slutavräkningar beräknas och redovisas i enlighet SKR:s publikation i december månad. I föregående års bokslut beräknade SKR att slutavräkningens för 2018 års skatter skulle bli negativ med -61 kronor per invånare, vilket då uppbokades. Det slutgiltiga taxeringsutfallet uppgick till -37 kronor per invånare. Det slutgiltiga taxeringsutfallet blev därmed en förbättring med 24 kronor per invånare, vilket bättrat på årets resultat med 98 tkr. Den preliminära slutavräkningen för 2019 års skatter uppgår till -430 kronor per invånare, vilket försämrat årets resultat med 1 762 tkr. Totalt har slutavräkningarna därmed påverkat årets resultat negativt med 1 664 tkr.

Skatteintäkter och statsbidrag uppgick till 297 miljoner kronor och har i snitt ökat med 2,25 procent per år de senaste 5 åren. Intäkter från generella statsbidrag och utjämnings motsvarar 58 procent av de totala skatteintäkterna år 2019.

Vid det penningpolitiska mötet i december beslutade Riksbanken att höja reporäntan med 0,25 procentenheter. Höjningen medför att reporäntan fastställdes till noll procent. Det är första gången på fem år som räntan inte varit negativ. I samband med decembermötet meddelade Riksbanken

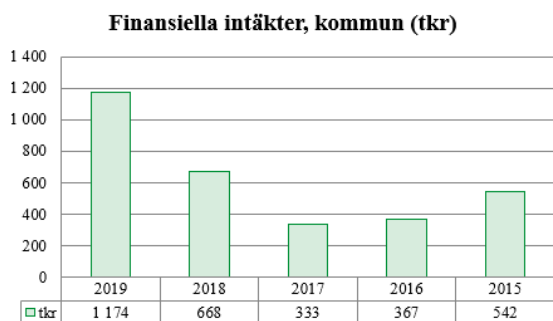
Förvaltningsberättelse

även att reporäntan förväntas ligga kvar på noll procent de närmaste åren.

Inom koncernen har de senaste årens låga räntor både positiv och negativ betydelse. Koncernbolagets lånekrediter påverkas positivt genom att räntekostnaderna varit extremt låga och bolaget har även haft krediter med negativ ränta. För kommunen, som inte har några lånekrediter men däremot hög andel likvida medel har inte erhållit några betydande ränteintäkter på placerade medel eller överlikviditet.

Den största förändringen i den nya redovisningslagen gäller finansiella instrument som innehåser för att generera värdestegring eller avkastning. Sådana tillgångar ska, enligt Rekommendation 7, från och med år 2019 värderas till verkligt värde, oavsett om värdet ökat eller minskat. Tidigare har endast orealiserade värdenedgångar redovisats. Detta innebär att avkastningen på värdepapper ska tas upp i bokslutet även om de inte avyttrats. Kommunen har placerat likvida medel i korträntefonder. I bokslutet har kommunen bokfört orealiserade ränteintäkter på 619 tkr som avser värdeökning i korträntefonderna. Det insatskapital som kommunen har i Kommuninvest har också gett en utdelning på 229 tkr.

De finansiella intäkterna i kommunen uppgår till 1 174 tkr och överstiger därmed budgeterade intäkter med 814 tkr.

För att få en total överblick över kommunens utveckling av intäkter och kostnader de fem senaste åren har resultatutvecklingen brutits ner och delats in utifrån hur verksamheterna finansieras. Resultatet för de i huvudsakligen skattefinansierade verksamheterna redovisar ett underskott på 0,3 miljoner kronor. Sammantaget är det problematiskt att kostnadsökningen i genomsnitt de fem senaste åren varit 2,7 procent medan intäkterna bara ökat med 1,3 procent och skatteintäkter och generella statsbidrag med 2,6 procent i snitt de senaste fem åren. Om intäkterna slås ihop med skatter och bidrag är den genomsnittliga ökningen 2,2 procent. Det innebär att kostnaderna över en längre tidshorisont ökar snabbare än de totala intäkterna, vilket är en varningssignal. Verksamheternas måste anpassas utifrån de intäkter kommunen har för att långsiktigt kunna uppfylla målet om god ekonomisk hushållning.

Inom de avgiftsfinansierade verksamheterna blev årets utfall positivt med 0,3 miljoner kronor, medan den affärsdrivande verksamheten redovisar ett underskott på 7,4 miljoner kronor. Tabellerna på följande sidor avser enbart kommunal verksamhet. Ytterligare kommentarer om de skattefinansierade, avgiftsfinansierade och affärsdrivande verksamheterna finns efter tabellerna.

Resultatutveckling för skattefinansierad, avgiftsfinansierad och affärsdrivande verksamhet					
Skattefinansierad verksamhet	2019	2018	2017	2016	2015
Intäkter, Mkr	110,2	123,4	138,0	119,7	103,6
förändring i procent	-10,7%	-10,5%	15,3%	15,5%	-11,4%
Kostnader inkl. finansnetto, Mkr	-407,4	-406,0	-400,9	-385,5	-358,8
förändring i procent	0,4%	1,3%	4,0%	7,4%	-2,6%
Skatteintäkter och generella statsbidrag, Mkr	297,0	289,7	286,6	278,9	263,2
förändring i procent	2,5%	1,1%	2,8%	6,0%	2,2%
Resultat, Mkr	-0,3	7,2	23,7	13,1	8,0
Per skattefinansierad verksamhet, nettokostnad Mkr	2019	2018	2017	2016	2015
Gata och park, netto Mkr	-6,0	-6,5	-7,9	-5,4	-6,1
varav intäkter, Mkr	2,6	2,1	2,2	2,7	2,1
varav kostnader, Mkr	-8,6	-8,5	-10,0	-8,1	-8,3
Fritid och kultur, netto Mkr	-13,7	-12,8	-14,7	-14,3	-12,9
varav intäkter, Mkr	2,1	2,2	1,5	1,3	1,1
varav kostnader, Mkr	-15,8	-15,0	-16,2	-15,6	-14,0
Äldreomsorg, netto Mkr	-74,8	-72,7	-73,6	-69,0	-66,1
varav intäkter, Mkr	10,5	12,3	12,3	11,4	10,8
varav kostnader, Mkr	-85,3	-85,0	-85,8	-80,4	-76,9
Funktionsnedsättningsomsorg, netto Mkr	-23,9	-23,5	-22,1	-22,9	-18,6
varav intäkter, Mkr	6,9	6,6	6,6	7,7	6,7
varav kostnader, Mkr	-30,8	-30,2	-28,7	-30,6	-25,3
Individ- och familjeomsorg, netto Mkr	-7,2	-8,7	-7,8	-6,0	-5,2
varav intäkter, Mkr	3,5	2,5	2,1	2,0	2,1
varav kostnader, Mkr	-10,7	-11,2	-9,9	-8,0	-7,3
Gemensamt för omsorg, netto Mkr	-12,3	-12,9	-12,5	-10,9	-10,5
varav intäkter, Mkr	0,1	1,2	0,7	0,7	0,0
varav kostnader, Mkr	-12,4	-14,1	-13,2	-11,6	-10,5
Förskola och skolbarnomsorg, netto Mkr	-28,3	-29,0	-27,2	-22,8	-23,1
varav intäkter, Mkr	5,0	4,6	4,8	5,1	3,8
varav kostnader, Mkr	-33,3	-33,6	-32,0	-27,9	-26,9
Grundskola, netto Mkr	-42,9	-39,0	-35,9	-32,3	-36,2
varav intäkter, Mkr	5,8	8,2	8,7	5,9	2,9
varav kostnader, Mkr	-48,7	-47,2	-44,6	-38,2	-39,1
Gymnasieskola och vuxenutbildning, netto Mkr	-24,5	-25,7	-23,5	-25,2	-23,6
varav intäkter, Mkr	2,9	3,6	6,0	3,3	3,8
varav kostnader, Mkr	-27,4	-29,3	-29,5	-28,6	-27,4
Gemensamt för pedagogisk verksamhet, netto Mkr	-13,8	-13,4	-15,5	-14,7	-12,3
varav intäkter, Mkr	2,7	2,4	1,2	1,4	0,8
varav kostnader, Mkr	-16,5	-15,9	-16,7	-16,1	-13,0
Särskilt riktade insatser, netto Mkr	-7,3	-3,6	11,4	-1,1	-0,2
varav intäkter, Mkr	8,4	20,9	44,2	37,3	28,2
varav kostnader, Mkr	-15,7	-24,6	-32,9	-38,4	-28,4
Kommunövergripande verksamhet, netto Mkr	-15,3	-17,7	-17,5	-26,5	-30,8
varav intäkter, Mkr	52,7	52,3	42,9	34,8	34,9
varav kostnader, Mkr	-68,0	-70,0	-60,4	-61,2	-65,8
Övrig skattefinansierad verksamhet, netto Mkr	-27,2	-20,0	-19,0	-18,5	-15,1
varav intäkter, Mkr	7,0	4,4	4,7	5,9	6,1
varav kostnader, Mkr	-34,2	-24,5	-23,7	-24,4	-21,3
Nettokostnad skattefinansierad verksamhet, Mkr	-297,2	-285,5	-265,7	-269,5	-260,6

Förvaltningsberättelse

Avgiftsfinansierad verksamhet, resultat	2019	2018	2017	2016	2015
Intäkter Mkr	18,6	16,3	16,5	16,5	15,2
förändring i procent	14,3%	0,5%	-2,0%	8,4%	2,2%
Kostnader inkl. finansnetto, Mkr	-18,2	-16,2	-16,1	-16,3	-15,6
förändring i procent	12,8%	0,4%	-1,0%	4,5%	-2,1%
Resultat, Mkr	0,3	0,1	0,1	0,2	-0,3
Per avgiftsfinansierad verksamhet, resultat	2019	2018	2017	2016	2015
Vatten och avlopp, resultat, Mkr	0,0	0,0	0,0	0,6	0,2
varav intäkter, Mkr	9,6	7,8	7,8	8,5	7,6
varav kostnader, Mkr	-9,6	-7,8	-7,8	-8,0	-7,4
Renhållning resultat, Mkr	0,3	0,1	0,1	-0,4	-0,6
varav intäkter, Mkr	9,0	8,5	8,3	8,0	7,6
varav kostnader, Mkr	-8,6	-8,4	-8,3	-8,3	-8,2
Resultat, Mkr	0,3	0,1	0,1	0,2	-0,3
Affärsdrivande verksamhet, kommunen, resultat	2019	2018	2017	2016	2015
Intäkter, Mkr	6,1	6,2	7,1	5,9	6,7
förändring i procent	-1,2%	-13,7%	20,9%	-11,6%	-32,1%
Kostnader inkl. finansnetto, Mkr	-13,5	-12,4	-15,8	-10,7	-10,0
förändring i procent	8,8%	-21,4%	48,2%	6,3%	-10,6%
Resultat, Mkr	-7,4	-6,2	-8,7	-4,8	-3,3
Per affärsdrivande verksamhet, resultat	2019	2018	2017	2016	2015
Fastighetsverksamhet resultat, Mkr	-1,1	-1,1	-4,9	-0,4	0,0
varav intäkter, Mkr	2,5	2,4	2,8	2,4	2,5
varav kostnader, Mkr	-3,6	-3,5	-7,6	-2,8	-2,5
Övrig affärsverksamhet resultat, Mkr	-6,3	-5,2	-3,8	-4,3	-3,3
varav intäkter, Mkr	3,6	3,7	4,4	3,5	4,2
varav kostnader, Mkr	-9,9	-8,9	-8,2	-7,8	-7,5
Resultat, Mkr	-7,4	-6,2	-8,7	-4,8	-3,3

Kostnaderna för den skattefinansierade verksamheten ökade med 1,4 miljoner kronor det senaste året. På kostnadssidan ingår nedskrivningen av aktiekapitalet under övrig skattefinansierad verksamhet. Bortsett från nedskrivningen har kostnaderna för skattefinansierad verksamhet minskat med 11,6 miljoner kronor jämfört med föregående år. Dock minskade intäkterna med 13,3 miljoner kronor, vilket är 1,7 miljoner mer än kostnadsminskningen. Detta räddas upp med att skatteintäkter och generella statsbidrag ökade med 7,2 miljoner kronor. Att både kostnader och intäkter minskat beror i stor utsträckning på

minskad verksamhet för ensamkommande flyktingbarn.

De senaste fem åren har kostnaderna i genomsnitt per år ökat mest inom individ och familjeomsorgen. Den årliga kostnadsökningen uppgår till 9 procent i snitt. Detta beror främst på att kostnaderna för ekonomiskt bistånd ökat från 2,3 miljoner kronor år 2015 till 3,2 miljoner år 2019.

Inom funktionsnedsättningsomsorgen har kostnaderna i snitt ökat med 4 procent och inom äldreomsorgen med 2 procent årligen.

Inom Utbildning har kostnaderna för verksamheterna förskola/barnomsorg, grundskola samt gemensamma kostnader vardera

ökat med 5 procent per år i snitt de fem senaste åren. Intäkterna har det senaste året minskat med 2,4 miljoner kronor på grundskolan, vilket främst beror på minskade intäkter från Migrationsverket.

Kostnaderna för gator och park har legat ganska konstant de fem senaste åren. Den genomsnittliga kostnadsökningen är under 1 procent per år.

I kommunens redovisning särredovisas den avgiftsfinansierade VA-verksamheten. Sedan år 2017 har överskott behandlats som överuttag av taxor och bokförts som en extern skuld i balansräkningen istället för i resultaträkningen. För innevarande år redovisade VA-verksamheten ett underskott på 125 tkr. Underskottet har reglerats genom att återföra medel från tidigare års överuttag. Eftersom reglering varit möjlig påverkar inte VA-verksamheten årets resultat. Vid årets slut uppgår den externa skulden till 1,9 miljoner kronor.

Även renhållningen tillhör den avgiftsfinansierade verksamheten. De senaste fem åren har renhållningens kostnader legat på en ganska oförändrad nivå. Tack vare ökade intäkter har tidigare års underskott vänts till mindre överskott de senaste åren.

Den affärsdrivande verksamheten är den finansieringsform som redovisar störst underskott och har dessutom redovisat underskott samtliga år under den senaste femårsperioden. Årets underskott är 1,2 miljoner kronor sämre än föregående år.

Det är oroande att de affärsdrivande verksamheterna redovisar underskott. Normalt sett ska dessa täckas av diverse externa intäkter. Av fastigheterna är det Resecentrum och Norsjövallens skola som står för de största underskotten. Vid uppförandet av Resecentrum år 2016 stod det relativt snabbt klart att kostnaderna inte skulle kunna täckas av hyresintäkter under

ett antal år framåt. Årets nettokostnad är 163 tkr högre än budgeterat men 20 tkr lägre än året innan. Förutom att Norsjövallens skola står oanvänd, och därmed saknar hyresintäkter, har fastigheten belastats med kostnaden för att undersöka om fastigheten skulle gå att bygga om till hyreslägenheter.

Att övrig affärsverksamhet inte är intäktsbärande beror på att kostnaderna för lokal landsbygdstrafik statistiskt sorteras in under denna kategori. För övrigt har kommunens externa IT-verksamhet redovisat underskott med 54 tkr.

Affärsverksamhet	tkr
Fastigheten Resecentrum	-662
Industrihus, Norsjö	-145
Bulten 5	156
Fastigheten Norsjövallens skola	-461
Arbetsområden och lokaler	-1 111
Torgplatser	-7
Kommunät IT	-54
Skogshantering	303
Lokal landsbygdstrafik	-6 537
Övrig affärsverksamhet	-6 295

Budgetföljsamhet

En gemensam budget för den kommunala koncernen har inte upprättats. Uppföljning av driftsbudget sker därför främst för kommunala verksamheter inom kommunstyrelsens ansvarsområde samt för finansiella intäkter och kostnader. Driftsbudget följs upp på en mer övergripande nivå för kommunfullmäktige och gemensamma nämnder.

Verksamheternas budgetavvikelse

Verksamheternas samlade resultat uppgår till -3 773 tkr. Budgetavvikelser redovisas i nedanstående tabell.

Förvaltningsberättelse

Verksamheternas budgetavvikelse, tkr	
Kommunfullmäktige	196
Kommunstyrelse	-3 489
varav Kommunledningskontor	2 665
Kommunal utveckling	2 932
Omsorg	-8 404
varav Flyktingverksamhet	-3 993
Utbildning	-683
Gemensamma nämnder	-480
varav Miljö & bygg inkl. räddn.tjänst	-502
Totalt	-3 773

Kommunfullmäktige redovisar ett överskott med 196 tkr. Den främsta anledningen till överskottet är att sammanträdes- och förrätningsarvoden varit mindre kostsamma än beräknat.

Verksamheterna inom kommunstyrelsen redovisar totalt ett negativt utfall på knappt 3,5 miljoner kronor. Verksamhetsområdena Kommunledningskontor och Kommunal utveckling redovisar positiva utfall medan Omsorg och Utbildning redovisar underskott. Flyktingverksamheten redovisar ett budgetunderskott på nästan 4 miljoner kronor. Flyktingverksamhetens resultat har reducerats med 78 tkr i sänkta hyreskostnaderna vid slutfördelning av resultatenheten fastigheter.

Gemensamma nämnder redovisar ett budgetunderskott på 480 tkr. Den gemensamma miljö- och byggnämnd inklusive räddningstjänst, som Norsjö ingår i tillsammans med Malå kommun, visar ett totalt underskott på 965 tkr. Norsjö belastas med 52 procent av nämndens underskott. Överförmyndarnämnden redovisar ett överskott på 18 tkr och den gemensamma personalnämndens överskott uppgår till 4 tkr.

I verksamheternas samlade resultat ingår även nettoresultatet för 14 driftsprojekt. I den kommunala kostnadsbudgeten var 2 031 tkr avsatta till dessa. Projekten redovisar däremot ett samlat intäktsöverskott på 1 026 tkr. Under bokslutsarbetet har varje driftprojekt

analyserats i art och ställning. Detta för att bringa klarhet i vilka av de externt finansierade projekten som med avseende på bidragsersättningen har tydliga prestations- och/eller återredovisningskrav och vilka som är av mer generell natur. Därefter har beslut fattats om vilka projekt som ska fortlöpa och vilka som ska kostnads- eller intäktsföras för att uppfylla lagstiftningens bokföringsprinciper.

Verksamheternas driftsprojekt har påverkat årsresultatet positivt med 3,1 miljoner kronor. Projektet Företagsklimat Norsjö redovisar det största överskottet. Projektet finansieras med medel från Tillväxtverket och avslutas årsskiftet 2020/2021. När innevarande projektår i princip var avslutat kom direktiv från revisorerna att kontantprincipen skulle tillämpas. Detta innebär att överskottsmedel från innevarande år inte får flyttas över till nästa år. I projektet har det planerats att genomföras större satsningar under år 2020, vilket kommer att medföra att projektet redovisar underskott. Om kommunen totalt sett redovisar ett underskott under år 2020 kommer inte underskottet att återställas i balanskravet till den del underskottet avser projektet Företagsklimat Norsjö, dock max till projektets lämnade överskott innevarande år. I nedanstående tabell redovisas samtliga driftsprojekt och dess budgetavvikelser.

Budgetavvikelse driftsprojekt, tkr		
P1743	Sensornät	594
P0812	Medfinansiering EU-projekt	5
P1311	Turistisk samverkan	33
P1410	Förarbete LLU-strategi	204
P1642	LEK3	-1
P1645	Co-Active	449
P1647	Kulturskola	-117
P1740	Världens längsta linbana	-4
P1741	Hållbar service	66
P1842	Elintensiv verksamhet	391
P1844	Företagsklimat Norsjö	2 148
P1845	Städn. basenområdet Bsk	8
P1899	Skolsatsning 2018.08-2023.07	-718
Total budgetavvikelse		3 057

I verksamhetsområdet Kommunledningskontor har projektet Sensornät avslutats med ett överskott på 594 tkr. Kommunal utveckling redovisar ett överskott på driftprojekten med 3,2 miljoner kronor, där kulturskolan har sänkt överskottet med 117 tkr. I verksamhetsområdet Utbildning har projektet Skolsatsning påverkat resultatet negativt med 718 tkr. Skolsatsningen är en lokalt riktad politisk insats som startat hösten 2018 och pågår till halvårsskiftet 2023. I nedanstående tabell redovisas hur projekten påverkat resultatet för samtliga verksamheter inom kommunstyrelsens ansvarsområde.

Driftsprojektens budgetavvikelser per verksamhetsområde, tkr	
Kommunledningskontor	594 tkr
Kommunal utveckling	3 181 tkr
varav Kulturskola	-117 tkr
Omsorg	0 tkr
Utbildning	-718 tkr
Totalt	3 057 tkr

I tabellen nedan redovisas en mer detaljerad bild var den negativa budgetavvikelsen på 3 489 tkr uppstått inom kommunstyrelsens verksamheter.

Budgetområde	Avvikelse tkr	Förklaring
Kommunstyrelse	-206	Ökade resekostnader, IT-kostnader.
Kommunledningskontor	2 871	Budget för KS förfogade ej fullt nyttjad, +921 tkr. Kapitalkostnader, +409 tkr. Avslutade projekt, +594 tkr.
Kommunal utveckling	2 932	
Tillväxt	466	Flera positiva avvikelser, bl.a. varuhemsändning +80 tkr.
Fritid och service	-373	Drift- och lokalkostnader, -534 tkr.
Kultur och folkhälsa	-242	Bibliotekets lokal- och personalkostnader, -184 tkr
Teknik	-29	Vinterväghållning av kommunala gator, -1 089 tkr.
Måltider	0	Intäktsminskning p.g.a. färre portioner, -869 tkr. Belastar Utbildning och Omsorg.
Verksamhetsgemensamt	3 110	Projektverksamhet +3 200 tkr varav statsbidrag för företagsklimat +2 148 tkr.
Omsorg	-8 404	
Individ- och familjeomsorg	-632	Ekonomiskt bistånd, -1 120 tkr
Integrationsavdelningen	-3 993	Avslag för bidrag från Migrationsverket för 2018, -2 875 tkr.
Äldreomsorg	-2 938	Särskilt boende och hemtjänst -2 000 tkr bland annat för extra bemanning. Utskrivningsklara ej budgeterat, -1 265 tkr.
Funktionsnedsättningsomsorg	-1 360	Fler boende och vistelsedygn inom gruppboende och korttidsboende, -1 118 tkr.
Överförmyndare	-90	Nytt verksamhetssystem ej budgeterat, -50 tkr.
Verksamhetsgemensamt	609	Vakans i ledningen +360 tkr.
Utbildning	-683	
Pedagogisk omsorg	563	Minskat barnantal, minskad omfattning.
Förskola och OB-barnomsorg	-547	Lägre intäkter p.g.a. färre barn och lägre statsbidrag -253 tkr samt ökade personalkostnader.
Fritidshem	-21	
Grundskola inklusive grundsärskola	-422	Skolskjuts och förändring inom köp/sälj skolplatser, -1 263 tkr. Förväntade intäkter från Migrationsverket som uteblivit, -752 tkr.
Gymnasieskola inkl. gy.särskola	-640	Intäktsbortfall Migrationsverket mot budget, -1 216 tkr.
Vuxenutbildning exkl. SFI	507	Ökade intäkter av statsbidrag och skolplatser
Svenska för invandrare (SFI)	-24	
Gemensam verksamhet	619	Personalförändringar ledning och ej nyttjad utbildningsbudget.
Projekt	-718	Politiskt beslutad Skolsatsning utom budget.
Summa	-3 489	Avvikelse för kommunstyrelsens verksamhet

För mer detaljerad genomgång av budgetavvikelser per nämnd hänvisas till rapporten om driftsredovisning på sid 5.

Koncernens investerings- och finansieringsverksamhet

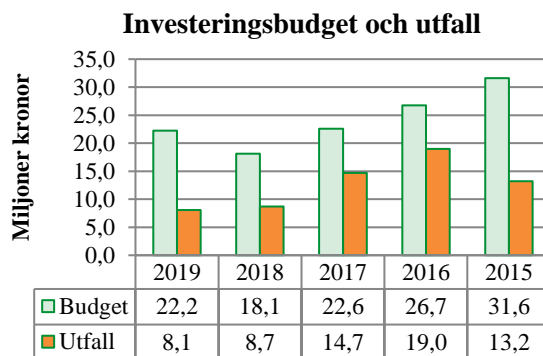
Årets nettoinvesteringar i materiella anläggningstillgångar uppgår till 8,2 miljoner kronor för koncernen. Genomsnittet för de senaste fem åren i koncernen är 14,8 miljoner. De senaste två årens utfall ligger klart under snittet.

Självfinansieringsgraden är endast 0,4 för året, vilket är mycket lågt jämfört med snittet för de senaste fem åren som är 1,4. Årets låga självfinansieringsgrad beror på koncernens negativa resultat. Investeringarna är trots detta finansierade med egna medel förutom ett mindre investeringsbidrag om 0,1 miljoner kronor till kommunen.

Kommunens del av investeringarna uppgår till 8,1 miljoner. Det motsvarar 3,6 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag under senaste treårsperioden, vilket är väl inom gränsen för kommunens mål om högst 7 procent. Målet är därmed uppfyllt för fjärde året i följd.

Investeringsmål	2019	2018	2017
Nettoinvesteringar (Mkr)	8,1	8,7	14,7
Andel av skatter och generella bidrag (procent)	3,60	4,95	5,42
Måluppfyllelse	Ja	Ja	Ja

Kommunens investeringsbudget uppgick till 22,2 miljoner kronor efter justeringar för ombudgeteringar och tilläggsanslag. Utfallet på 8,1 miljoner motsvarar endast 36 procent av budgeten. Av totalt 32 projekt har endast sju avslutats under året. Sju andra projekt har strukits och resterande projekt är pågående eller uppskjutna till år 2020.

De avslutade projekten visar obetydliga avvikelser. De strukna projekten lämnar tillbaka 2,5 miljoner i oförbrukad budget. 1,5 miljoner av det avser tre projekt som är utförda tidigare med stor kvarvarande budget, där endast något mindre tillägg var planerat.

De pågående och uppskjutna projekten står för 11,6 miljoner av ej förbrukade medel. VA-projektet över 5 år har 5,3 miljoner kvar av budgeten. Projektet har tillförts ytterligare 5 miljoner i budget 2020, som är det sista året enligt planen. Projektet kommer dock inte att kunna avslutas så snart. Den planerade hissen på Norsjöskolan för 2,5 miljoner har inte påbörjats, och införandet av ett nytt verksamhetssystem inom Omsorgen för 1,9 miljoner startade strax innan årsskiftet 2019/2020.

Bredbandsutbyggnaden visar en negativ avvikelse för året eftersom det inte har något kommunalt anslag och intäkterna släpar efter. Det projektet riskerar dock att visa en negativ avvikelse totalt eftersom projektet har stött på många problem. Mer om det finns att läsa i den utförliga investeringsredovisningen på sidan 9.

Resultatutjämningsreserv

Sedan år 2013 har kommunen avsatt delar av överskotten i en resultatutjämningsreserv, RUR. I balansräkningen synliggörs avsättningen som en delpost till det egna kapitalet. Sedan införandet har 26,9 miljoner kronor avsatts till RUR.

För att kunna göra avsättning till RUR krävs att vissa förutsättningar är uppfyllda. I årets balanskravsutredning framgår att resultatet är för lågt för att möjliggöra avsättning till RUR.

Skattesats

Den totala kommunala skattesatsen består av två delar, kommunalskatt och landstingsskatt. För kommunens invånare har den totala skattesatsen på 34,70 kronor per intjänad hundralapp varit oförändrad under året. Den kommunala skattesatsen uppgår till 23,40 kronor och landstingsskatten är 11,30 kronor.

Koncernens balansomslutning

Med balansomslutning menas summan av tillgångssidan i balansräkningen. Koncernens balansomslutning uppgår vid utgången av året till 427 miljoner kronor. Balansomslutningen har under året minskat med 26 miljoner, motsvarande 5,8 procent.

Kommunens balansomslutning har sedan förra årsskiftet minskat med 14 miljoner kronor, motsvarande 4,1 procent och uppgår till 338 miljoner kronor.

I bolaget uppgår de totala tillgångarna till 89 miljoner kronor vid årets slut, vilket är 12 miljoner lägre än året innan. Bolagets tillgångar har minskat med 11,7 procent.

Anläggningstillgångar

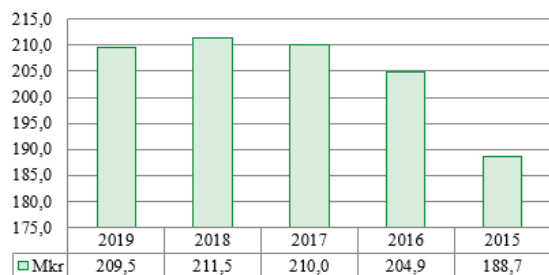
I koncernen finns immateriella, materiella och finansiella anläggningstillgångar. Det totala värdet för dessa består av anskaffningsvärden reducerat med planenliga avskrivningar. Under året har koncernens anläggningstillgångar minskat i värde med 23 miljoner kronor och uppgår till 279 miljoner vid årets slut. Investeringsnivåerna har varit låga under året vilket medfört att tillkommande anläggningars värden inte varit speciellt höga, se även avsnittet investeringsredovisning. Förutom planenliga avskrivningar har anläggningstillgångarnas värde reducerats med bolagets nedskrivning av fastigheternas bokförda värden.

Vid utgången av året uppgick värdet på kommunens anläggningstillgångar till 209,5 miljoner kronor. Under året har värdet på tillgångarna minskat med 2 miljoner kronor, vilket motsvarar 0,95 procent. Förutom planenliga avskrivningar har avyttring av tre fastigheter skett.

Anläggningstillgångarnas värde har i kommunen ökat med 11 procent under de fem senaste åren trots planenliga avskrivningar och att vissa avyttringar skett genom åren. Detta beror främst på att kommunen under perioden satsat mycket på att förbättra befintliga anläggningar men även på nybyggnation av bland annat godsterminalen i Bastuträsk, nytt resecentrum och spontanidrottsanläggningen Arenaparken.

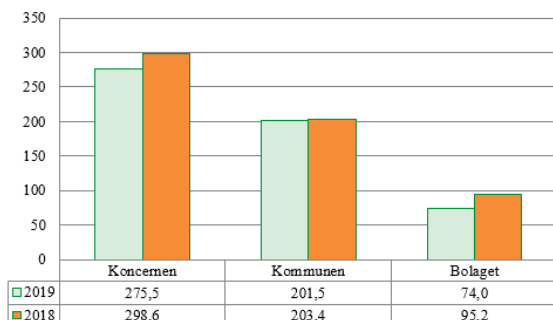
Förvaltningsberättelse

Anläggningstillgångar, kommun (Mkr)

Eftersom 98,7 procent av kommunens anläggningstillgångar är materiella anläggningstillgångar återfinns avyttringar samt av- och nedskrivningar främst bland dessa. Koncernens materiella anläggningstillgångar uppgår till 276 miljoner kronor, vilket är en minskning med 23 miljoner under året. Av dessa återfinns drygt 21 miljoner i bolaget där årets nedskrivningar är främsta orsaken.

Materiella anläggningstillgångar (Mkr)

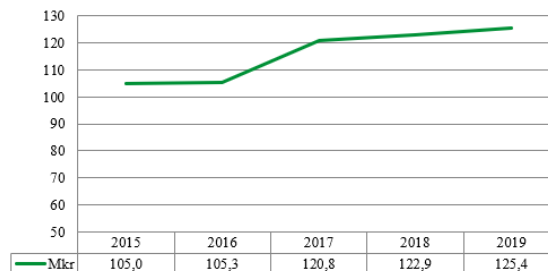

Omsättningstillgångar

Likviditeten visar förmågan att betala löpande utgifter och förfallna skulder i rätt tid. Koncernens likvida medel inklusive kortfristiga placeringar har under året ökat med 2,5 miljoner kronor och uppgår vid årsskiftet till 125,4 miljoner kronor.

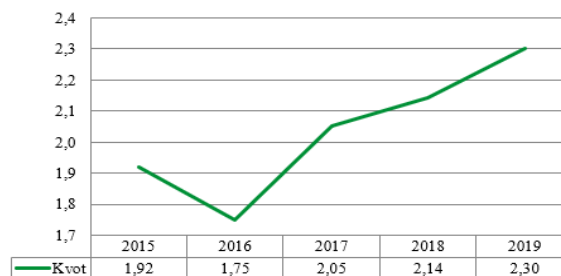
Av koncernens likvida medel svarar kommunen för 106,1 miljoner kronor, vilket är en minskning med 7,7 miljoner från föregående år. Samtidigt har bolaget ökat de likvida medlen med 10,2 miljoner. Ökningen av bolagets likviditet grundar sig i aktieägartillskottet från kommunen reducerat med inlösen och amortering av lånekrediter.

Likvida medel, koncern (Mkr)

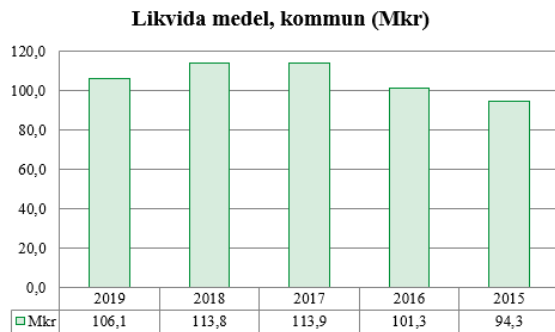

Balanslikviditet visar om det finns tillräckligt med likvida omsättningstillgångar för att klara av att betala tillbaka kortfristiga skulder inom kort tid. Tumregeln är att kvoten ska vara högre än 2. Koncernens balanslikviditet har under året ökat till 2,3. Att balanslikviditet ökat beror på att de kortfristiga skulderna minskat mer i förhållande till omsättningstillgångarna.

Balanslikviditet, koncern

Av de totala omsättningstillgångarna utgör likvida medel drygt 82 procent i kommunen. Andelen likvida medel är ett viktigt mått på hur kommunen kan antas klara plötsligt uppkomna situationer som medför utbetalningar. De likvida medlen har under året minskat med 7,7 miljoner kronor och uppgår vid årets slut till 106,1 miljoner. Att likviditeten minskat beror på aktieägartillskottet till koncernbolaget.

Av kommunens likvida medel är 80 miljoner kronor placerade i korträntefonder. Att placeringen klassificeras som likvida medel beror på att de är möjliga att lyfta tillbaka till kommunens bankkonto inom två dygn.

Betalningsberedskap anger hur länge de likvida medlen räcker för att betala externa kostnader ifall nya intäkter inte erhålls. I koncernen uppgår betalningsberedskapen till 123 dagar, vilket är fyra dagar fler än föregående år. I kommunen minskade betalningsberedskapen med sju dagar och uppgår till 106 dagar. Att kommunens betalningsberedskap minskat beror på att de likvida medlen är lägre än föregående år. Att verksamheternas kostnader också minskat medför att betalningsförmågan inte sjunkit speciellt mycket. Koncernen har en mycket god betalningsberedskap.

Finansnetto

Finansiella intäkter reducerat med finansiella kostnader kallas finansnetto. Koncernens finansnetto är ett underskott på 13 miljoner kronor. Av underskottet återfinns 12 miljoner i kommunen.

I kommunen uppgår de finansiella intäkterna uppgår till 1,2 miljoner kronor för innevarande år. De finansiella kostnaderna uppgår till 13,2 miljoner kronor varav 13 miljoner kronor är den del av bolagets nedskrivning av fastigheternas värde som medfört att kommunen behövt skriva ner värdet på aktiekapitalet. Övriga kostnader består främst av ränta på pensionsförpliktelser och bankkostnader.

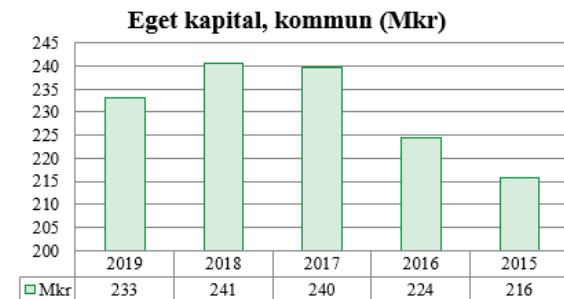
Kommunens finansnetto exklusive nedskrivningen i bolaget är positiv med 997 tkr. Det är det högsta finansnettot på väldigt många år beror på nya redovisningsregler för orealiserade värdeuppgångar. Exklusive nedskrivningen är finansnettot 797 tkr högre än budget och 805 tkr högre än föregående år.

Eget kapital

Eget kapital är skillnaden mellan tillgångar och skulder och kan beskrivas som den bokförda nettoförmögenheten. Årets förändring av det egna kapitalet är i princip liktydigt med resultatnivån årets resultat.

Koncernens egna kapital har under året minskat med 26 miljoner kronor och uppgår till 236 miljoner vid årets slut.

Kommunens utveckling av det egna kapitalet framgår av näst kommande diagram. Trots att det egna kapitalet minskat under innevarande år har det ökat med 8,5 procent under den senaste femårsperioden.

Skulder

Skulder särskiljs beroende på om de är kort- eller långfristiga, vilket innebär om de förfaller till betalning inom ett år från bokslutsdagen eller inte.

Under året minskade koncernens långfristiga skulder med 8,8 miljoner kronor till totalt 121,6 miljoner kronor. Skulderna består dels av lånekrediter och dels av skulder för investeringsbidrag och anslutningsavgifter.

Förvaltningsberättelse

Kommunen har inte några lånekrediter. Däremot finns en skuld för investeringsbidrag och anslutningsavgifter på totalt 40,2 miljoner kronor. Under året minskade denna nettoskuld med 1,1 miljon kronor.

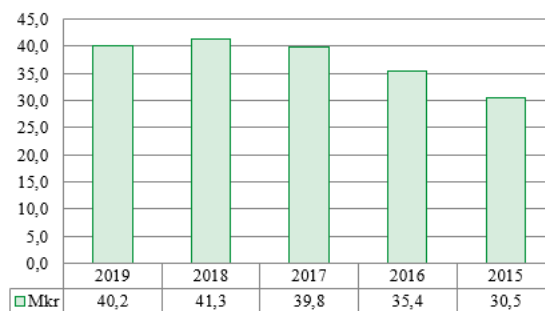
Bolaget har inte tagit några nya lånekrediter under året utan istället minskat upplåningen i samband med omläggning av en lånekredit. Tillsammans med årets amorteringar har låneskulden minskat med nästan 7,7 miljoner. Bolagets långfristiga del av låneskulden uppgick vid bokslutet till 81,5 miljoner kronor.

Kommunen har inga lånekrediter utan de långfristiga skulderna som återfinns i balansräkningen motsvarar investeringsbidrag och anslutningsavgifter, som enligt Rådet för kommunal redovisning (RKR) ska bokföras som en långfristig skuld. Skulden löses sedan upp i samma takt som den investering som gett upphov till investeringsbidraget avskrivs. Sedan 2011 har kommunen redovisat investeringsbidrag enligt rekommendationen.

Under året har 81 tkr erhållits i investeringsbidrag. Dessa avser en 50-procentig delfinansiering från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) för investering i stärkt skalskydd.

Den senaste femårsperioden har skulden för investeringsbidrag ökat med nästan 10 miljoner kronor, eller 32 procent. Förändringen innefattar under åren tillkommande investeringsbidrag reducerat med årliga upplösningar av bidragen. Under året har 1 185 tkr av tidigare års bokförda investeringsbidrag intäktsförts, vilket innebär att den långfristiga skulden lösts upp med motsvarande belopp. Tabellen nedan visar hur investeringsbidragen årligen förändrats den senaste femårsperioden.

Skuld investeringsbidrag, kommun (Mkr)

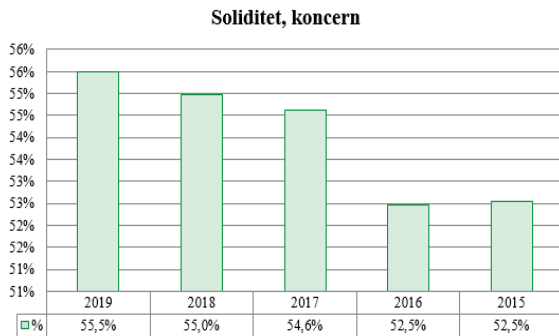

Kommunen har även en skuld till anställd personal för outtagen semester och ej kompenserad övertid. Skulden uppgår till 15,6 miljoner kronor, vilket är 492 tkr mer än vid föregående bokslut och har påverkat årets resultat negativt med samma belopp. Eftersom semesterlöneskulden för år 2019 kommer att betalas ut från år 2020 och framåt har skulden beräknats med påslag av den höjda arbetsgivaravgiften som gäller från och med år 2020. Detta ökade skulden för arbetsgivaravgifter med ytterligare 111 tkr. Skulden för outtagen semester har ökat med 271 tkr medan skulden för ej kompenserad övertid har minskat med 44 tkr.

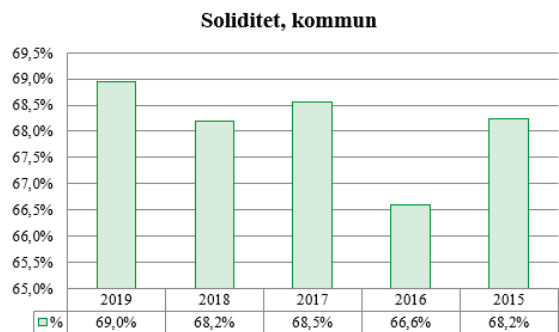
Semesterskuld, tkr	2019	2018
Semester	10 229	9 958
Ej kompenserad övertid	884	928
Arbetsgivaravgift	4 462	4 264
Totalt	15 575	15 150

Soliditet

Soliditeten visar den långsiktiga betalningsförmågan genom att visa hur stor andel av tillgångarna som finansierats med eget kapital och om det finns någon buffert för framtida eventuella negativa årsresultat. Koncernens soliditet, exklusive ansvarsförbindelsen för den gamla pensionsskulden har under året stigit med 0,5 procent och uppgår vid årsslutet till 55,5 procent. Detta beror på att koncernens egna kapital har minskat mindre än koncernens tillgångar.

I kommunen har soliditeten under året ökat med 0,8 procentenheter, och uppgår till 69 procent vid årets slut. Att soliditeten ökat beror på att de totala tillgångarna minskat mer än det egna kapitalet. Om nedskrivningen i bolaget inte skulle ha belastat kommunens resultat hade soliditeten istället uppgått till 70 procent.

Om hänsyn tas till samtliga pensionsåtaganden, det vill säga även de som är intjänade före år 1998 och redovisas som en ansvarsförbindelse, är soliditeten 28,1 procent i koncernen och 33,8 procent i kommunen. Soliditeten har haft en bra utveckling de fem senaste åren även om den minskat marginellt i koncernen det senaste året. Pensionsskulden i ansvarsförbindelsen har sjunkit med 13,6 miljoner kronor de senaste fem åren, vilket är den huvudsakliga orsaken till den ökade soliditeten. Jämförelsevis med andra kommuner är soliditeten hög.

Soliditet inkl. ansvarsförbindelse (%)					
	2019	2018	2017	2016	2015
Kommun	33,8	33,4	32,8	28,3	26,4
Koncern	28,1	28,2	27,4	23,7	21,7

Pensionsskuld

I bokslut 2019 uppgår den totala pensionsskulden i Norsjö kommun till 131,3 miljoner kronor, vilket är en minskning med 3 procent jämfört med förra bokslutet. Att pensionsskulden förväntas fortsätta minska enligt aktuell prognos beror främst på att skulden för ansvarsförbindelsen minskar.

Total pensionsskuld, Mkr	2019	2018	2017	2016	2015
Pensionsförpliktelser, inkl. särskild löneskatt	4,8	4,3	4,2	4,1	4,2
Pensionsförpliktelser, ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	118,8	122,8	124,9	129,0	132,5
Upplupen pensionskostnad, avgiftsbestämd ålderspension	7,6	8,3	7,5	7,0	6,8
Total pensionsskuld, Mkr	131,3	135,4	136,6	140,1	143,4
Förändring i procent	-3,0%	-0,9%	-2,5%	-2,3%	-6,2%

Norsjölägenheter AB

Norsjölägenheter AB är ett kommunalt fastighetsbolag. Bolaget är helägt av Norsjö kommun som innehar samtliga 4 428 aktier. Aktievärdet är tusen kronor per aktie. Bolaget har upprättat årsbokslut för kalenderåret.

Huvuduppgift

Ändamålet med bolagets verksamhet är att i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i Norsjö kommun samt att verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer.

Bolaget har i medeltal haft 7 anställda under året, vilket är oförändrat mot föregående år.

Bolaget äger 332 bostadslägenheter och 17 lokaler. Bolaget äger även olika typer av bilplatser och förråd. Norsjö kommun blockförhyr äldreboendena Solbacka och Bäckgården med totalt 52 lägenheter. Under året har inga ändringar av beståndet skett förutom att en lägenhet har byggts om från en tvåa till en trea. I tabellen framgår bolagets bestånd.

Norsjölägenheter AB:s bestånd		Antal
Lägenheter		332
varav	1:a	91
	2:a	186
	3:a	45
	4:a	10
Lokaler		17
Bilplatser		250
varav	P-plats	153
	Carport	78
	Garage	19
Förråd		17

Bolaget arbetar efter en verksamhetsplan som stäcker sig mellan åren 2019-2021. Uppdraget i den aktuella affärsplanen beskriver det planerade arbetet under verksamhetsåren som syftar till Norsjö kommuns övergripande mål och

bostadsförsörjningsprogram fastställd av kommunfullmäktige samt till att svara mot ägardirektiven. Utgångspunkten i verksamhetsplanen är att bolagets arbete ska präglas av ett långsiktigt affärsmässigt tänkande. Fastigheter har lång livslängd och de övergripande målen är ekonomiska, miljömässiga och sociala.

Årets resultat och verksamhet

Årets resultat före bokslutsdispositioner och skatt är -17,4 miljoner kronor. Bolaget bokslutsdispositioner ger ett underskott på 64 tkr. Skattekostnaden uppgår till 129 tkr. Tillsammans medför detta att årets resultat efter skatt uppgår till -17,5 miljoner kronor. Resultatet påverkas negativt av 18 miljoner kronor för nödvändiga nedskrivningar av tre fastigheters bokförda värden. Bortsett från nedskrivningarna skulle resultatet ha varit positivt med 655 tkr före bokslutsdispositioner och skatt.

Årets resultat före och efter skatt (tkr)	2019	2018
Resultat före bokslutsdisp.	-17 345	980
Bokslutsdispositioner	-64	+109
Resultat före skatt	-17 409	1 089
Skattekostnad	-129	-238
Resultat efter skatt	-17 538	851

Mellanhavanden mellan bolaget och kommunen är till exempel uthyrning av lokaler samt försäljning av tjänster för förvaltning och skötsel av kommunens fastigheter. Av de inköp som bolaget gjort under året har 6,8 procent köpts av moderbolaget. Av årets totala försäljning har 32,5 procent skett till moderbolaget. I kommande tabeller redovisas bolagets resultat- och balansräkning. Mellanhavanden mellan bolaget och kommunen är inte eliminerade i dessa.

Resultaträkning (tkr)	2019	2018
Rörelsens intäkter	21 938	22 121
Rörelsens kostnader	-16 968	-16 813
Av-/nedskrivningar	-21 297	-3 355
Rörelseresultat	-16 327	1 953
Finansiella intäkter	5	2
Finansiella kostnader	-1 023	-975
Bokslutsdispositioner	-64	109
Skatt på årets resultat	-129	-238
Årets resultat	-17 538	851

Balansräkning (tkr)	2019	2018
Tillgångar		
Anläggningstillgångar	74 109	95 300
Omsättningstillgångar	21 338	11 159
Tillgångar	95 447	106 459
Eget kapital och skulder		
Eget kapital	6 273	10 811
Obeskattad reserv	1 487	1 423
Långfristiga skulder	81 462	89 114
Kortfristiga skulder	6 225	5 111
Eget kapital o skulder	95 447	106 459

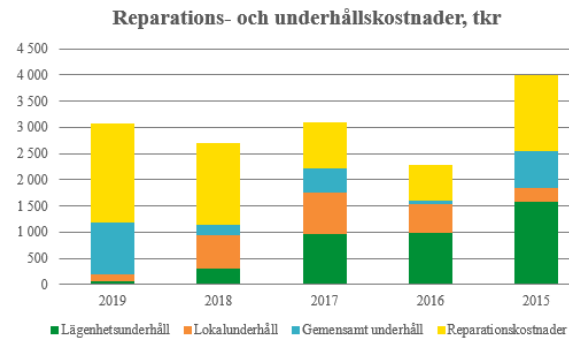
Bolaget anger att det under året varit ett lägre intresse av bolagets bestånd. Hyresbortfallet på grund av outhyrda bostäder och lokaler uppgår till 6,2 procent av beräknade hyresintäkter, vilket är 0,6 procentenheter högre bortfall än föregående år. Hyresbortfallet motsvarar ett intäktstapp på närmare 1,4 miljoner kronor.

Bolagets intäkter har minskat med 182 tkr, motsvarande 0,8 procent, vilket främst beror på ökat hyresbortfall. Bortsett från nedskrivningen har rörelsekostnaderna ökat med 98 tkr, eller 0,5 procent. Avskrivningskostnaderna har minskat med 58 tkr.

Under året har bolaget bland annat renoverat nio toaletter, målat fasaden på Åkargatan 11 samt bytt fasad och målat på Lönnvägen.

Bolaget redovisar att årets kostnad för lägenhets- och lokalunderhåll sjunkit rejält jämfört med året innan. Istället har kostnaderna för gemensamt underhåll och reparationer ökat rejält. Klassificeringen är

en personlig bedömning från fall till fall, vilket kan ge variationer mellan åren. Totalt sett har reparations- och underhållskostnaderna ökat med 374 tkr jämfört med året innan. Kostnadsökningen motsvarar 14 procent.

Reparations- och underhållskostnader, tkr	2019	2018	2017	2016	2015
Lägenhetsunderhåll	70	322	979	996	1 580
Lokalunderhåll	125	629	787	540	280
Gemensamt underhåll	1 001	194	451	72	687
Reparationskostnader	1 867	1 544	865	670	1 450
Totalt	3 063	2 689	3 082	2 278	3 997

Räntekostnaderna har ökat med 48 tkr. Via planenliga amorteringar samt lägre nyupplåning vid en lånekredits utgång har låne-skulden minskat med 7,5 miljoner kronor, motsvarande 8,3 procent. Vid årets slut uppgår bolagets lånekredit till 83,3 miljoner kronor.

Sjukfrånvaro

I bolaget har sjukfrånvaron uppgått till totalt 7,84 procent. Av den totala sjukskrivningen har 34,54 procent utgjorts av långtids-sjukfrånvaro. Hög sjukfrånvaro tillsammans med att bolaget saknat VD under hösten har medfört att en del av underhållet inte genomförts som planerat under året.

Viktiga händelser

Vid bokslutet 2018 gjorde bolaget en intern avkastningsvärdering av fastigheterna baserat på fastigheternas driftnetto. Den interna värderingen indikerade ett nedskrivningsbehov på framförallt tre fastigheter. Någon nedskrivning gjordes dock inte. Under våren 2019 ansökte bolaget om ägartillskott, vilket beviljades i december 2019. Nedskrivning av de tre fastigheternas värde genomfördes vid bokslutsarbetet 2019.

Framtid

Bolaget fortsätter sin satsning på energi-effektivisering genom byte till energisnåla armaturer. Bolaget utreder även möjligheten att installera bergvärme på fler fastigheter samt individuell mätning av vatten- och elförbrukning.

Det kontinuerliga arbetet med fokus på miljöfrämjande åtgärder fortsätter. Det skall vara en råd tråd genom hela verksamheten.

Rutinerna med att effektivisera handläggningen kring in-/utflyttning för att minska hyresbortfallet fortsätter. Det är en stor utmaning att vända det ökande hyresbortfallet.

Arbetet med en långsiktig hållbar ekonomi i balans och framtida bostadsförsörjning fortsätter. Att bolaget gjort nedskrivningen ger direkt effekt genom lägre avskrivningskostnader. I kommunfullmäktiges beslut att tillföra 13 miljoner i ägarkapital fanns även direktiv om att tillskottet skulle användas till att lösa in lånekrediter så snart det är möjligt. Vid nästa lånekreditsomsättning kommer bolaget att införliva kravet. Lägre lånekrediter medför lägre risk när räntebanorna återställs till mer normala nivåer och kommer även att ge lägre räntekostnader.

Följsamhet mot ägardirektiv

Avstämning mot de mål som bolaget har att följa upp utifrån fastställda ägardirektiv och utvärdering om bolagets följsamhet mot kommunalt ändamål och kommunala befogenheter har följts upp i samarbete mellan kommunen och bolaget.

Bolaget står enligt kommunallagen under uppsikt av kommunstyrelsen, som ska fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Bolaget får ej bedriva verksamhet som inte är förenlig med bolagsordningen eller inte är förenlig med den kommunala kompetensen.

Rätten till bostad är en grundläggande välfärdsfråga. Ändamålet med bolagets verksamhet är att uppnå detta välfärds mål. Bolaget ska på affärs- och miljömässiga principer förvärva, äga, förvalta, bebygga, utveckla och avyttra fastigheter inom Norsjö kommun. Bolaget ska vara marknadsledande ägare och förvaltare av flerbostadshus i Norsjö kommun och erbjuda bostäder med varierande standard med god kvalitet och servicenivå. Bostadslägenheterna ska upplåtas som hyresrätt. Bolaget är marknadsledare för flerbostadshus i Norsjö kommuns och har cirka 60 procent fler lägenheter än det största privata bostadsbolaget. Under året har fastighetsbeståndet inte ändrats. Alla bostäder är lokaliserade i Norsjö kommun och upplåts som hyresrätt.

Ägaren anger även att bostäderna ska vara tillgängliga för alla oavsett social, ekonomisk, etnisk eller annan bakgrund. Bolaget ska även erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande. Det senare efterföljs genom att bolaget vartannat år genomför en hyresgästundersökning, vilken ligger till grund för framtida åtgärder som ska främja hyresgästernas trivsel. Nästa undersökning ska genomföras under år

2020. Hyresgästerna har även möjlighet att via hemsidan lämna synpunkter. Boendeflyttandet ska även ge stabilitet och låg flyttrotation i enlighet med ägarnas krav. Hyresgästerna på bolagets två trygghetsboenden har upprättat var sitt gårdsråd. Utvalda hyresgäster framför talan för samtliga hyresgäster. Trygghetsvärden medverkar på mötena.

Ägardirektivet anger vidare att bolaget aktivt ska bidra till utveckling av bostadsområden. Under året har bolaget förbättrat utemiljöer genom borttagning av stubbar.

Ägaren ställer även krav på miljöfrämjande åtgärder. Bolagets energimål att minska elförbrukningen med 20 procent under perioden 2010-2020 har redan uppnåtts. För att förbättra energimålen ytterligare arbetar bolaget med flera andra åtgärder såsom individuell mätning av vatten och el, byte till energisnåla armaturer, genomgång av VVS och styrsystem. Dessutom undersöks möjligheten att installera solcellssystem.

Ägarens krav på långsiktiga ekonomiska finansiella mål, mätt som ett genomsnitt över rullande treårsperiod, skall understödja god lönsamhet per objekt, finansiell stabilitet och investeringar utan ägartillskott. Angående god lönsamhet per objekt har uppföljning inte skett. Ägarnas krav för finansiell stabilitet uppfylls inte heller eftersom årsresultatet är negativt. På grund av ägartillskottet har bolaget för tillfället mycket likvida medel, men medlen från ägartillskottet är öronmärkta till amortering av bolagets lån. Investeringar har däremot utförts utan ägartillskott, vilket uppfyller ägarens krav. Ansökt och beviljat ägartillskott berodde på att skapa möjligheter för bolaget att med eget kapital klara ett större underskott utan att tvingas göra en kontrollbalansräkning.

Långsiktiga investeringar kan finansieras med lån för vilka kommunen kan lämna borgen. Då bolaget bedriver konkurrensutsatt verksamhet skall bolaget betala en särskild borgensavgift till kommunen. Borgensavgiften beslutas årligen av kommunfullmäktige. Borgensavgiften uppgår för innevarande år till 0,34 procent av aktuell låneskuld och beräknas på daglig basis. Under året har bolaget betalat 306 tkr i borgensavgift.

I ägardirektivet finns bland annat målbeskrivning för bolagets soliditet som succesivt ska öka till minst 15 procent. Vid årets slut uppgick soliditeten till 7,8 procent, vilket är 3,4 procent lägre än vid årets början. Eftersom soliditeten minskat är målet inte uppfyllt.

Vidare framgår att bolaget långsiktigt ska generera en uthållig avkastning på eget kapital om minst 6 procentenheter. Beräkningen baseras på årets resultat före skatt dividerat med ingående eget kapital inklusive kapitalandelen på obeskattade reserver. För året uppgår avkastningen till -233 procent. Bortsett från nedskrivningen är avkastningen 8 procent, vilket gör att målet kan anses som uppfyllt.

Bolaget ska besluta om utdelning till ägaren motsvarande lägstanivå för respektive verksamhetsår enligt beräkning utifrån Lag (2010:879) §3. Bolagets styrelse kommer i samband med styrelsemötet för 2019 års bokslut att besluta om utdelning enligt direktivet.

Bolaget ska hålla kommunen väl informerad om sin verksamhet. Förutom att bolaget delger rapporter i enlighet med kommunens rapportperioder ska kommunstyrelsen två gånger per år få muntlig information om bolagets verksamhet och budgetuppföljning. Utöver detta ska bolaget initiera möte med kommunen om omständigheter påkallar. Bolagets VD ska

Förvaltningsberättelse

även delta i chefssammankomster som kommunledningen kallar till. Under tiden bolaget saknat VD har inte någon information från VD kunnat äga rum under hösten. Tidigare VD tillsammans med styrelsens vice ordförande lämnade en rapport om bolagets verksamhet till kommunstyrelsen under våren. Inga koncernmöten har hållits under året.

I ärenden av principiell betydelse eller av större vikt ska bolaget inhämta yttrande av ägaren före beslut fattas. Under året har ärende om ägartillskott och nedskrivningsbehov överlämnats till ägaren.

Den verkställande direktören skall sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar samt uppfylla instruktionerna enligt 8 kap, §29 aktiebolagslagen. Eftersom bolaget saknat VD under årets fyra sista månader har Norsjölägenheters styrelse det formella ansvaret för den löpande förvaltningen. I enlighet med aktiebolagslagens och ägarens krav kommer skriftliga riktlinjer och instruktioner delges bolagets nya verkställande direktör när sådan anställts.

Vidare ska bolaget årligen fastställa en verksamhetsplan och en budget för de närmaste tre räkenskapsåren. Utgångspunkt i verksamhetsplanen ska vara med perspektiven kundnytta, koncernnytta och fastställda mål, där relevanta mål fastställda av kommunfullmäktige för kommunen i största möjliga mån även gälla bolaget. Bolaget kan även fastställa egna mål. Eftersom bolaget saknat VD under en tredjedel av året har arbete med verksamhetsplan och budget inte skett under hösten. Dessa kommer istället att tillställas kommunstyrelsen under våren 2020. Detta är därmed en avvikelse från ägardirektiven som anger att verksamhetsplan och budget ska tillställas kommunstyrelsen innan november månads utgång.

Ägaren anger att bolaget ska följa Norsjö kommuns planer och policys. Det är viktigt att kommunkoncernen har en sammanhållen arbetsgivarpolitik. Bolaget ska därför samråda med ägaren innan eventuella lokala kollektivavtal tecknas. Lönenivåer för den årliga löneöversynen ska fastställas med gällande kollektivavtal som grund och ske i samråd med ägaren. Bolaget följer kommunens planer och policys.

Enligt aktiebolagslagen ska bolagsstämman utse yrkesrevisor eller revisionsbolag för granskning av bolagets räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Under året har kontinuerlig dialog och rådföring hållits mellan bolaget och dess avtalade revisor. Ärendena har i huvudsak varit av löpandekonomisk art samt med styrelsen mer strategiska framtidsplaner. Flera träffar har även hållits med revisorerna angående bolagets nedskrivningsbehov. På den sista träffen deltog förutom bolagets revisor och styrelserepresentanter även kommunens ekonomichef och revisor.

I ägardirektivet anges att kommunrevisionen har i uppdrag att upphandla revisor/revisionsbolag för att åstadkomma samordning inom koncernen. Bolagets nuvarande avtal gäller till och med februari 2020. Kommunen upphandlade revision under 2018. I upphandlingen ingår revision för kommunen från år 2019 och åren därefter innefattas både kommunen och bolaget.

Sammanfattningsvis görs bedömningen att bolaget i stort har uppfyllt de fastställda ägardirektiven.

Trepartens renhållningsnämnd

Verksamhetsrapporten för Trepartens renhållningsnämnd redovisas i bilaga 1. Rapporten behandlas av Trepartens renhållningsnämnd i mars 2020.

Sedan 2016 har Malå och Sorseles personalkostnader för insamling av hushållssopor inkluderats i Norsjöns redovisning. Enligt beslut i Trepartsnämnden fördelas kostnaderna utifrån tre olika fördelningssätt. Kostnader för den kommungemensamma ingenjören fördelas lika på samtliga kommuner. De hotellvinstelser som behövs vid insamling i Sorsele kommun betalas i sin helhet av Sorsele. Resterande kostnader fördelas utifrån de antal kilometer som sopbilarna kör i respektive kommun. Den procentuella fördelningen fastställs året innan utifrån faktiskt antal körda kilometer. Fördelningen för år 2019 är beslutad enligt nedan.

Fördelning kostnader Treparten	
Norsjö	42,45%
Malå	34,30%
Sorsele	23,24%

Alla kommuner faktureras månadsvis utifrån budgeterade kostnader. Vid bokslutet regleras nämndens över- eller underskott utifrån fastställd fördelning.

Antalet invånare har under året minskat i samtliga kommuner. Sammanlagt har befolkningen inom Treparten minskat med 195 personer, vilket motsvarar 2 procent.

Antal invånare	Årsskifte 2019/2020	Årsskifte 2018/2019
Norsjö kommun	3 986	4 094
Malå kommun	3 068	3 122
Sorsele kommun	2 489	2 522
Totalt	9 543	9 738

Av redovisningen framgår att Norsjö och Malå har minskat mängden hushållsavfall medan Sorsele ökat. I Norsjö har hushållsavfallet minskat med ett (1) ton under året. Föregående år var minskningen 87 ton. I Norsjö har hushållsavfallet därmed minskat tre år i rad. I Malå har hushållsavfallet minskat med 33 ton, vilket kan jämföras med minskningen året innan med 91 ton. I Sorsele har mängden hushållsavfall ökat med 41 ton. Året innan hade det minskat med 63 ton. Detta påvisar att redovisningen kan vara lite skev mellan åren beroende på när årets första och sista transport körs till förbränningsanläggningen.

Hushållsavfall, ton	2019	2018
Norsjö kommun	932	933
Malå kommun	580	613
Sorsele kommun	485	444
Totalt	1 997	1 990

I Norsjö och Sorsele har mängden hushållsavfall per invånare ökat. Bortsett från eventuell skevhet i statistiken kastar invånarna i Norsjö fortsatt betydligt mer hushållsavfall i snitt än invånarna i de andra kommunerna. Invånarna i Norsjö kastar i snitt 45 kilo mer hushållssopor per person än vad invånarna i Malå gör och 39 kilo mer än invånarna i Sorsele.

Mängd hushållsavfall per invånare (kg)	2019	2018
Norsjö kommun	234	228
Malå kommun	189	196
Sorsele kommun	195	176
Totalt	209	204

Trepartens totala bruttokostnad har ökat med 241 tkr, eller 7,47 procent, mellan 2018 och 2019. Totalt har mängden hushållsavfall ökat med 5 kg/invånare. Kostnaden per kilogram hushållsavfall har ökat med 12 öre. Eftersom antalet invånare inom Treparten har minskat samtidigt som nämndens kostnader har ökat medför det att kostnaden per invånare ökar ganska rejält.

Förvaltningsberättelse

Totalt Trepårtens renhållningsnämnd	2019	2018
Total kostnad, tkr	3 472	3 231
Mängd avfall kg/inv	209	204
Kostnad kr/kg	1,74	1,62
Kostnad kr/inv.	364	332

Borgensåtaganden och övriga ansvarsförbindelser

Förutom pensionsförpliktelser har kommunen borgensåtaganden. Vid årsskiftet uppgår dessa till 91,9 miljoner kronor, vilket är 7,6 miljoner lägre än vid föregående årsskifte.

Borgens- och övriga ansvarsförbindelser (tkr)	2019	2018
Förlustansvar egna hem	25	45
Norsjö medborgarhusförening	8 500	8 500
Bastuträsk Folkets hus	132	161
Norsjölägenheter AB	83 269	90 796
Borgens- o. övr. ansvarsförb.	91 926	99 502

Åtagandet mot kommunens eget bostadsbolag har under året minskat med 7,5 miljoner kronor, vilket motsvarar 8,3 procent. Minskningen beror på att bolaget förutom sedvanlig amortering har löst delar av en lånekredit. Kommunen har bland annat även borgensåtagande till Norsjö medborgarhusförening som uppgår till 8,5 miljoner. Detta åtagande är oförändrat sedan förra årsskiftet. Övriga borgensåtaganden har under året minskat med 49 tkr. Under året har inget borgensåtagande infriats. Inget av borgensåtaganden betraktas för närvarande som någon risk.

Känslighetsanalys

Att Norsjö kommun och Norsjölägenheter AB är beroende av omvärlden kan beskrivas i en känslighetsanalys. Av sammanställningen nedan framgår hur olika intäkt- och kostnadsposter påverkar resultatet om de ökar eller minskar med en procentenhet.

Känslighetsanalys	Förändring i procent	Effekt +/- tkr
Effekter på koncernens intäkter		
Skatteintäkter	1%	± 1 888
Generella statsbidrag och utjämning	1%	± 1 087
Riktade bidrag	1%	± 392
Löpande avgifter, hyror och ersättningar	1%	± 440
Oregelbundna avgifter och ersättningar	1%	± 129
Effekter på koncernens kostnader		
Personalkostnader	1%	± 1 649
Pensionskostnader	1%	± 174
Inköp av varor och tjänster	1%	± 1 180
Bidrag och transfereringar	1%	± 137
Räntekostnader	1%	± 900

Störst effekt av en procents förändring av intäkterna har skatteintäkterna som då förändras med 1,9 miljoner kronor och de generella statsbidragen som då förändras med drygt 1 miljon. Förändrade nivåer för skatteintäkter och statsbidrag har enbart påverkan på kommunen. Störst effekt på kostnadssidan får personalkostnaderna som då ändras med 1,6 miljoner kronor. Även inköp av varor och tjänster får stor kostnadseffekt om dessa förändras med en procentenhet. Eftersom koncernföretaget har relativt hög låneskuld skulle en procents ränteförändring påverka resultatet 0,9 miljoner kronor utifrån låneskulden på balansdagen.

Slutsatser avseende resultat och ekonomisk ställning

Utfallet för 2019 är svagt. Många av de ekonomiska utmaningar som framträder är besvärliga men ännu hanterbara. Förutom årets resultat uppfyller kommunen övriga ekonomiska målsättningar med råge, vilket ger utrymme att agera ekonomiskt långsiktigt. En viss som oro finns är utvecklingen av skatteintäkter och generella statsbidrag som är kommunens huvudsakliga intäktskällor för att bedriva kommunal verksamhet. Dessutom finns ett stort underhållsbehov i koncernens fastigheter och anläggningar.

Kommunens invånarantal har en direkt påverkan på skatteintäkter och generella statsbidrag. Årets stora befolkningsminskning ger negativa effekter på intäkterna framöver. Samtidigt har delar av verksamheterna för högt kostnadsläge. Det tar tid och är ibland omöjligt att anpassa verksam-

heterna utifrån färre elever eller brukare. Exempelvis kan det vara omöjligt att reducera antal klasser i en åldersgrupp trots att elevantalet sjunker. Detta innebär att kommunen förlorar intäkter samtidigt som kostnader bibehålls.

Inför framtiden är det av yttersta vikt att samtliga verksamheter inom Omsorgen uppnår samma kostnadseffektivitet som riket och övriga kommuner inom Region 10.

Då fastighetsbolaget har relativt höga lån finns en risk att ökade marknadsräntor kan påverka kommande resultat alltför negativt. På grund av rådande konjunkturläge och vilka samhällsekonomiska effekter snabbt stigande marknadsräntor skulle medföra förväntas inte några större justeringar av räntan de kommande åren. Dessutom har årets ägartillskott öronmärkts för att amortera bort lånekrediter så snart det är möjligt enligt befintliga låneavtal.

Trygghetsboendet Gästis. Ur kommunens bildarkiv

Balanskravsresultat

Det statliga balanskravet som infördes vid millennieskiftet innebär att kommuner inte får besluta om en budget där kostnaderna överstiger intäkterna. Om resultatet ändå blir negativt måste det kompenseras med överskott inom tre år.

Årets balanskravsresultat är -8,4 miljoner kronor. Sedan balanskravet infördes är första gången som kommunen visar ett negativt balanskravsresultat. År 2018 var det första året som kommunen inte kunde göra någon avsättning till resultatutjämningsreserven RUR på grund av för lågt resultat trots att resultatet var positivt. Dessförinnan var balanskravsresultatet efter avsättning till RUR drygt 2,5 miljoner i flera år.

Eftersom årets balanskravsresultat är negativt kan ingen reservering göras till RUR. Tidigare års samlade reserveringar uppgår till 26,9 miljoner kronor och de kan användas för att minska konsekvenserna av en lågkonjunktur. Kommunens eget

regelverk säger att användning av medel från RUR ska planeras redan i budget.

Realisationsvinster inte ska normalt sett inte räknas med vid uträkning av balanskravsresultatet. Det finns dock en undantagsmöjlighet att ta med vissa realisationsvinster och förluster som uppstått vid avyttring av tillgångar, om dessa avyttringar bidrar till en god ekonomisk hushållning (till exempel kostnadsbesparingar) i framtiden. Återföring ska också ske av orealiserade vinster och förluster i värdepapper. Sedan är det justerade resultatet utgångspunkt för bedömningen om det går reservera pengar till RUR eller, om resultatet är negativt, m RUR i stället ska nyttjas Om resultatet efter dessa justeringar är tillräckligt högt kan fullmäktige besluta att reservering till resultatutjämningsreserven ska göras. Om resultatet är negativt efter justeringarna, och det är planerat i budgeten, kan fullmäktige i stället nyttja medel från resultatutjämningsreserven.

Balanskravsutredning (tkr)	2019	2018	2017
Årets resultat	-7 322	1 018	15 096
Reducering av samtliga realisationsvinster	-1 258	-155	-17
Justering för realisationsvinster, undantagsmöjlighet	826	0	0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-505	113	0
Återföring av orealiserade vinster/förluster i värdepapper	-113	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-8 372	976	15 079
Reservering till RUR	0	0	-12 213
Användning av medel från RUR	0	0	0
Årets balanskravsresultat	-8 372	976	2 866

Det finns inga ackumulerade negativa balanskravsresultat att återställa sedan tidigare. 826 tkr av realisationsvinsterna avser försäljningen av två fastigheter som tidigare har använts av flyktingverksamheten för ensamkommande barn. Eftersom fastigheterna inte längre behövs nyttjas undantagsmöjligheten att gottgöra resultatet med dessa vinster. Inga realisationsförluster har nyttjats.

Det negativa resultatet beror på den nedskrivning av finansiella tillgångar som kommunen har gjort för andelarna i koncernbolaget. Kommunen åberopar synnerliga skäl för att inte återställa årets negativa resultat. Skälet till det är att kommunen har god ekonomisk ställning och tidigare års ackumulerade överskott bedöms vara tillräckliga för att kompensera årets negativa balanskravsresultat.

Väsentliga personalförhållanden

Som centralt politiskt organ har kommunstyrelsen det samlade arbetsgivaransvaret i kommunen. Det övergripande målet med kommunens personalpolitik är att kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare som på både kort och lång sikt klarar personalförsörjningen.

Detta segment inkluderar enbart kommunen för 2019. Översikten med koncernperspektiv beräknas inkorporeras under 2020. Eftersom bolaget endast har sju anställda påverkas inte resultaten nämnvärt när sammanställningen görs för koncernen istället för kommunen. Bolaget har även att följa de riktlinjer och policydokument som beslutats för kommunen.

Kommunal verksamhet är personalintensiv och arbetet med personalfrågor är kritiska framgångsfaktorer. Arbetet innefattar flera områden och är av stort behov av både långsiktiga insatser, samt vissa kortsiktiga, direktriktade insatser som ger stöd till chefer och medarbetare. Chefernas förutsättningar utgör en viktig bas i förändringsarbete och arbetsmiljömässiga åtgärder.

Sjukfrånvaro ses i många perspektiv, bland annat är det en ekonomisk fråga där verksamheterna belastas negativt. Det är viktigt att förvaltningen analyserar orsaker och hittar både organisatoriska och uppdragsmässiga förebyggande åtgärder för att skapa hållbara medarbetare genom att förbygga ohälsa.

Förväntningar på den kommunala verksamheten ökar och kravet på förmågan att utveckla, förändra och i högre takt implementera smarta digitala lösningar innebär en generell förväntan gällande anpassning i högre grad än tidigare. Inte minst inom administrationen och inom omsorgen, där traditionella arbetssätt finns, kommer en förändringsvåg att krävas för

långsiktig personalförsörjning. Konkret är resurstillgången för Norsjö kommun ett riskområde.

Medarbetarundersökning

Norsjö kommun har sedan 2016 använt sig av HME, hållbart medarbetarengagemang, som den huvudsakliga medarbetarundersökningen. Den ger indexerade resultat inom områden som Motivation, Ledarskap och Styrning. Inför 2019 har enkäten utökats med frågor relaterade till hälsa och rörelse samt den psykosociala arbetsmiljön. Frågorna är extrakt från bland annat Prevents psykosociala enkät. Resultatet från de psykosociala frågorna och Motivation inom HME ingår som indikatorer i kommunfullmäktiges övergripande mål nr 4 och är således ett prioriterat område under mandatperioden.

HME 2019 riktade sig till alla medarbetare med månadslön och hade en svarsfrekvens på 68 procent, vilket anses lågt. Fortsatt arbete med information gällande enkäten och stöd till chefer måste ske för att uppmuntra till en högre svarsfrekvens. Förväntan att använda resultaten konstruktivt ingår i chefernas uppdrag.

För 2019 har index för Motivation ökat och inom psykosocial arbetsmiljö är 60 procent svar positiva. Av de 9 frågor som ingår är det främst områden som tid att reflektera över hur arbetet utförts, svårigheter att lägga arbetet åt sidan på ledig tid samt chefernas återkoppling till medarbetare hur arbetet utförts som får lägst resultat.

Information gällande resultat från HME enkät görs i samband med Chefsforum, dit alla chefer inbjuds. Individuella handlingsplaner förväntas för respektive arbetsgrupp och arbetsplats och att ämnet ingår i varje arbetsplatsträff.

Områden Ledarskap och Styrning visar positiv utveckling inom HME och är viktigt att fortsätta arbeta med. Medarbetarnas förtroende för ledarskapet samt förståelse för målarbete och kommunens inriktning tillsammans med de individuella uppdragen ger förutsättningar för en bra resursanvändning men framför allt en effektivitet och kvalitet som kommunens kunder och brukare förväntar sig. Motiverade medarbetare tillsammans med hållbart ledarskap och tydlig styrning bäddar för en god utväxling av det kommunala uppdraget.

Under året har Norsjö kommun installerat och implementerat IA-systemet, som är baserat på AFA:s modell, för att systematiskt fånga upp tillbud, riskområden och olyckor. Systematiskt arbetsmiljöarbete, SAM, inom förvaltningen är ett prioriterat område under mandatperioden.

Rekrytering och kompetensförsörjning

Inom närregionen pågår stora etableringsprojekt som förväntas generera några tusen nya arbetstillfällen. Detta förväntas potentiellt påverka Norsjö kommun både negativt och positivt, men i dagsläget är det svårt att identifiera exakt hur. Att kommunen behöver göra en tydligare omvärldsbevakning och ett strukturerat arbete för att möta denna utmaning är ett faktum. Bristituationer kan uppstå med relativt kort varsel inom olika områden. Rekrytering till akademiska yrken är ofta en reell utmaning.

Under året har Norsjö kommun återupptagit arbetet med Heltidsresan för att höja andelen av medarbetare som arbetar heltid. Att fler arbetar mer har stora samhälls-ekonomiska effekter och ska underlätta bemanning och personalförsörjning.

Personalpolitik

Personalomsättningen var 9 procent under innevarande år, vilket är två procentenheter lägre än året innan. 38 procent avsåg pensionsavgångar. Andelen nya tillsvidareanställda under året uppgår till 3,3 procent och motsvarar 14 personer, varav nio fortfarande är anställda. Omsättning av personal behöver analyseras vidare för att identifiera kommunens konkurrenskraft eller brist därav. Allt behöver inte bottna i lönelägen, det finns flera andra strukturella delar att bearbeta.

Att se över egna strukturer på vad som kan utgöra en attraktiv arbetsgivare och med tydliga inriktningar och eventuella satsningar är nödvändigt. Under året har en dialog mellan politiker och tjänstemän påbörjats gällande en mer övergripande personalförsörjningsplan. Den innehåller för närvarande många delar och behöver således prioriteras och i vissa fall tidsbestämmas. Satsningar ska finansieras, men dessa kan vara väl investerade aktiviteter om det kan bidra till en lägre personalomsättning.

Olika förslag till incitament för att bibehålla redan anställd arbetskraft diskuteras. Flexibilitet i hur kommunen anpassar sig till marknadsunderlag och förmåner som erbjuds kan vara framgångsfaktorer, inte minst genom transparens och delaktighet där medarbetares inspel med förbättringsförslag samt personalpolitiska ställningstaganden positivt kan påverka attraktiviteten.

Kompetensutveckling på arbetsplatsen är en del för att behålla och utveckla personalen. Samtliga chefer har utbildats inom Psykisk Hälsa Arbetsliv. I arbetsmiljöarbetet förväntas cheferna stor nytta av dessa kunskaper vid dialog och förebyggande insatser. Införandet av "Frukostklubben" har initialt fokus på arbetsmiljö, psykisk hälsa och rehabilitering för att knyta ihop

och förstärka chefernas utbildning med mer praktisk tillämpning. Grunden till en femårig utbildningsplan är framtagna och påbyggnadsaktiviteter identifierade där erhållet material och kunskaper kan användas. Arbetet appliceras direkt gentemot mål 4 av kommunens övergripande mål.

Ledningsgruppen har även utbildats i Stabsmetodik samt haft träningstillfällen för kriskommunikation och krisledning samt genomfört en totalförsvarsövning.

En utbildningsinsats för administrativ personal i form av nya digitala kompetenser har påbörjats och kommer att fortsätta under år 2020.

Lönekartläggning

Lönekartläggning har genomförts utifrån diskrimineringslagens krav på utförande. Lönerrevision 2019 genomfördes med ett viktat utfall på 2,77 procent inklusive lönetillägg. Kvinnors medellön i förhållande till mäns medellön ligger oviktat i genomsnitt på 99 procent. Inga åtgärder identifierades i årets lönekartläggning.

Antal anställda och personalkostnader

Mellan den 1 november 2018 och samma datum 2019 ökade antalet anställda med 3 personer, vilket motsvarar en ökning med 0,2 procent.

Antal anställda per 1 november	2019	2018
Tillsvidareanställda	420	419
Visstidsanställda	84	82
Totalt	504	501

Personalkostnaderna uppgår till 238 miljoner kronor, vilket utgör 65,2 procent av kommunens totala driftskostnader. Personalkostnaderna är 4,5 miljoner kronor lägre än föregående år. Norsjö kommun har inga pensionsutfästelser, så kallade

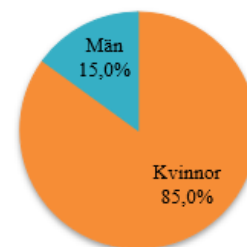
fallskärmar, till någon anställd utöver avtalsreglerade pensioner.

För kommunens hel- och deltidsvoderade förtroendevalda är pensionsbestämmelserna reglerade enligt bestämmelser i OPF–KL. Bestämmelserna tillämpas på förtroendevalda som valts för första gången i samband med valet 2014 eller senare, eller som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda. Förtroendevalda som tidigare omfattats av PBF eller PRF fortsätter att regleras enligt dessa bestämmelser.

Kön- och åldersfördelning

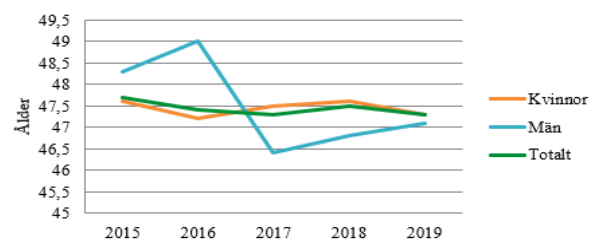
Av kommunens 420 tillsvidareanställda är 357 stycken kvinnor. Andelen män har minskat med 0,5 procent jämfört med föregående år. Flest anställda återfinns inom vård och omsorg samt inom skola och barnomsorg.

Andel kvinnor och män

Medelåldern bland kommunens tillsvidareanställda kvinnor är 47,3 år och männen är 47,1 år. Medelåldern för kommunens samtliga tillsvidareanställda är 47,3 år.

Medelålder för kommunens tillsvidareanställda

Kalkylerade pensionsavgångar

Antalet tillsvidareanställda som blir 65 år inom en tioårsperiod uppgår till 136 personer, vilket utgör 32,4 procent av kommunens tillsvidareanställda. Inom 5 år har 64 anställda fyllt 65 år, vilket motsvarar 15,2 procent. Kompetensförsörjningen är en stor utmaning då bristen på arbetskraft är betydande inom flera yrkeskategorier.

Nedanstående tabell visar kalkylerade personalavgångar inom fem respektive tio år per verksamhetsområde och personalkategori.

Kalkylerade personalavgångar	Inom 5 år	Inom 10 år
Personal inom Kommunledningskontor		
Chefer	1	3
Handläggare, Assistent	0	2
It	1	1
Nämndesekreterare	1	2
	3	8
Personal inom Kommunal utveckling		
Chefer	1	3
Köksverksamhet	3	7
Teknik- och servicepersonal	7	13
Arbetscoach	2	3
Handläggare	0	1
	13	27
Personal inom Omsorg		
Chefer	2	4
Vård- och omsorgspersonal	30	59
Sjuksköterskor	1	3
Socialsekreterare	0	1
Handläggare, Assistent	1	2
	34	69
Personal inom Utbildning		
Dagbarnvårdare	2	4
Barnskötare	2	4
Förskollärare	2	3
Eleveassistenter	0	2
Fritidspedagoger	0	1
Lärare grundskola	7	14
Kurator	1	1
Administrativa assistenter	0	1
Rektor	0	2
	14	32
Totalt	64	136

Arbetsmiljö

Enligt kommunens systematiska arbetsmiljöhandbok ska årlig redovisning ske för beviljade icke tidsbegränsade sjukersättning och anmälda arbetsskador.

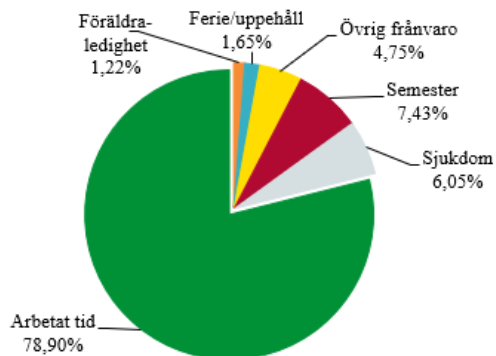
En (1) anställd har under året erhållit icke tidsbegränsad sjukersättning. Under året har 12 arbetsskadeanmälningar gjorts.

Anmälda arbetsskador, antal	2019	2018
Fallskada	4	3
Skada av fallande/flygande föremål	2	1
Skada av hanterat föremål	1	1
Skada vid maskinarbete	1	0
Fysisk överbelastning	0	2
Skadad av annan person	3	2
Övrigt	1	8
Totalt	12	17

Närvaro och frånvaro

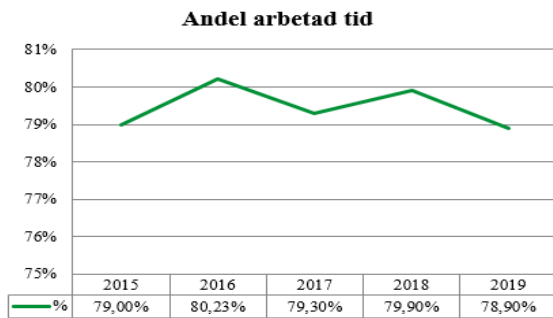
De vanligaste frånvaroorsakerna har under innevarande år varit semester och sjukdom.

Frånvaroorsak i % av den totala arbetstiden 2019

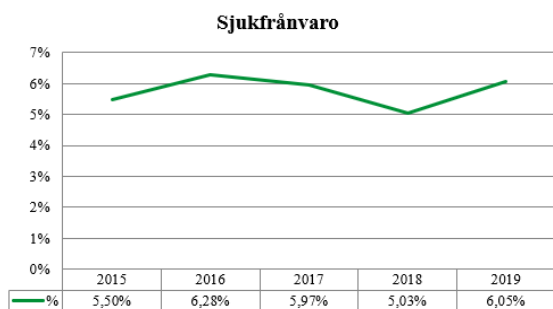

Siffrorna gäller total arbetad tid, d.v.s. timvikarier såväl som fast tillsvidareanställd personal. Siffrorna avser helåret 2019.

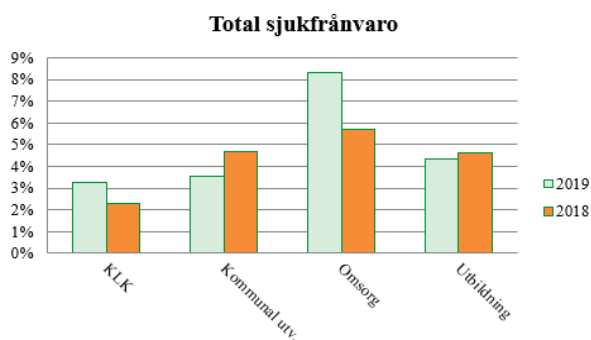
Den arbetade tiden uppgår till 78,9 procent av den totala arbetstiden, vilket är en minskning med 1,0 procent jämfört med året innan. Under den senaste femårsperioden fluktuerar andelen arbetad tid av den totala arbetstiden inte särskilt mycket.

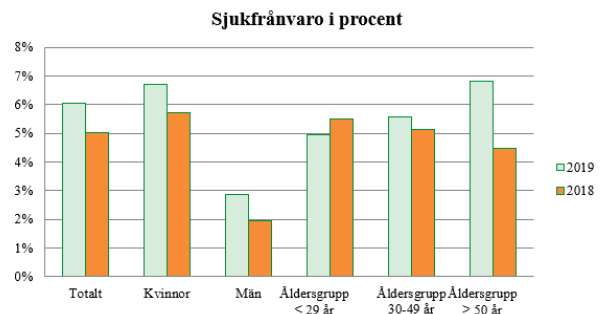
Efter tre år med minskad sjukfrånvaro ökade sjukfrånvaron under innevarande år. Jämfört med året innan är ökningen 1,02 procent.

Inom verksamhetsområdena KLK och Omsorg har sjukfrånvaro ökat jämfört med året innan. Inom Omsorgen har sjukfrånvaron ökat med 2,63 procent och inom KLK med 0,92 procent. Kommunal utveckling och Utbildning har lägre sjukfrånvaro med 1,15 respektive 0,26 procent.

Sjukfrånvaron har ökat med 1,00 procent för kvinnorna och 0,89 procent för männen jämfört med året innan. Sett till olika åldersgrupper har sjukfrånvaron minskat för anställda mellan upp till 29 år medan de andra åldersgrupperna har ökat sjukfrånvaro. När det gäller anställda över 49 år har sjukfrånvaron ökat med 2,32 procent, vilket innebär att denna åldersgrupp har gått från lägst till högst sjukfrånvaro sett till åldersgruppsindelning. Åldersgruppen under 30 år har gått från högst till lägst sjukfrånvaro.

Enligt lagkrav ska sjukfrånvaron indelas och redovisas i total frånvaro, långtids-sjukfrånvaro, män och kvinnor samt olika åldersgrupper. Sjukfrånvaro med långtidsfrånvaro har ökat med 3,95 procent sedan föregående år. Det är inom Omsorgen som sjukfrånvaron ökat mest, där samtliga åldersgrupper har ökat sjukfrånvaro. Se tabellerna på nästa sida.

Sjukfrånvaro, totalt för hela organisationen

Indikator (nyckeltal)	I förhållande till	2019	2018
Total sjukfrånvaro	sammanlagd ordinarie arbetstid	6,05 %	5,03 %
Sjukfrånvaro med långtidssjukfrånvaro, d.v.s. sjuktillfällen med ≥ 60 dagar	total sjukfrånvaro	39,23 %	35,28 %
Sjukfrånvaro kvinnor	sammanlagd ord. arb.tid för kvinnor	6,72 %	5,72 %
Sjukfrånvaro män	Sammanlagd ord. arb.tid för män	2,85 %	1,96 %
Sjukfrånvaro åldersgruppen ≤ 29 år	Sammanlagd ord. arb.tid i åldersgruppen ≤ 29 år	4,95 %	5,50 %
Sjukfrånvaro åldersgruppen 30-49 år	Sammanlagd ord. arb.tid i åldersgruppen 30-49 år	5,56 %	5,12 %
Sjukfrånvaro åldersgruppen ≥ 50 år	Sammanlagd ord. arb.tid i åldersgruppen ≥ 50 år	6,81 %	4,49 %

Sjukfrånvaro per verksamhetsområde

Indikator (nyckeltal)	Kommunledningskontor		Kommunal utveckling		Omsorg		Utbildning	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Total sjukfrånvaro	3,24%	2,32 %	3,53%	4,68 %	8,33%	5,70 %	4,35%	4,61 %
Sjukfrånvaro med långtidssjukfrånvaro, d.v.s. sjuktillfällen med ≥ 60 dagar	18,24%	0,00%	17,37%	40,29%	48,83%	40,72%	24,91%	26,02%
Sjukfrånvaro kvinnor	2,77%	2,56 %	3,52%	6,16 %	9,43%	6,44 %	4,70%	4,97 %
Sjukfrånvaro män	6,32%	1,22 %	3,55%	1,87 %	2,60%	1,99 %	1,67%	2,13 %
Sjukfrånvaro åldersgr. ≤ 29 år	0,96%	3,13 %	1,51%	3,58 %	5,74%	5,47 %	4,30%	5,83 %
Sjukfrånvaro åldersgr. 30-49 år	4,71%	2,79 %	3,33%	6,33 %	7,96%	4,75 %	3,60%	5,51 %
Sjukfrånvaro åldersgr. ≥ 50 år	2,06%	1,80 %	3,76%	3,79 %	9,66%	6,65 %	5,58%	3,02 %

Förväntad utveckling

Kommunens ekonomi kommer trots ett välbehövligt tillskott i och med justeringen av skatteutjämningsystemet fortsättningsvis vara ansträngd de närmaste åren. En stor anledning till det är befolkningsutvecklingen där 2019 stod för en kraftig befolkningsminskning. Åldersstrukturen fortsätter gå i riktningen där färre yrkesaktiva ska försörja fler innevånare.

Befolkningsminskningens effekt på den kommunala budgeten är betydande. I snitt beräknas en innevånare generera 66 tkr i skatter och bidrag. Befolkningsminskningen från 2019 skulle därmed innebära en negativ påverkan motsvarande dryga 7 miljoner. Denna minskning kompenseras inte av intäktsökningen till följd av den nya fördelningen av kostnadsutjämnningen.

Till detta kommer en stor utmaning i kompetensförsörjning. Den redan nämnda strukturella utvecklingen med färre invånare i yrkesför ålder är en stor anledning till kompetensbristen. Till detta tillkommer den regionala utvecklingen med etableringen av Northvolts batterifabrik i Skellefteå. Denna etablering är Europas för närvarande största industrietablering och den kommer att påverka regionen på många olika plan. Bland annat kommer den att absorbera mycket personal från befintliga arbetsplatser och generera en ökad rörlighet på arbetsmarknaden i regionen.

Trots dessa stora utmaningar när det gäller såväl ekonomi som kompetensförsörjning finns även många möjligheter.

Även om den globala utvecklingen pekar mot en lågkonjunktur klarar de norra delarna av Sverige och framför allt Västerbotten det bättre än riket. Den stora etableringen i Skellefteå innebär ökade tillväxtmöjligheter för lokala underleverantörer.

Arbetslösheten i kommunen de kommande åren antas förbli låg i jämförelse med övriga delar av landet.

Med utvecklingen av demografin i kombination med den stora förväntade regionala tillväxten är det viktigt att kommunen verkar för ökad inflyttning, ökade möjligheter för näringslivet och har en långsiktig kompetensförsörjningsplan. Dessa punkter ingår i arbetet mot att uppfylla kommunens vision Världens bästa vardag! Arbetet förutsätter samarbete med såväl närliggande kommuner som med Regionen.

År 2020 övertar Norsjö kommun ordförandeskapet i Region10. Norsjö kommer i denna roll arbeta med fyra externa fokusområden som alla är kopplade till problematik kring antiurbaniseringspolitik samt ett internt fokusområde om ökad samverkan mellan kommunerna

Förändringar när det gäller insamling av avfall som ligger under producentansvar kommer att innebära att kommunen inte längre kan tillhandahålla återvinningsstationer eller återvinningsvagnen i byarna. Här pågår dialog med Förpacknings- och tidningsinsamlingen för att om möjligt inte behöva försämra dagens servicenivå till innevånarna i kommunen. Kostnaderna för insamling av avfall förväntas öka med krav på utsortering av matavfall.

Förändringar och ökade krav inom räddningstjänsten kommer innebära ökade kostnader för kommunerna. Här pågår ett samarbete mellan räddningstjänsterna inom Region10 för att begränsa kostnadsökningarna.

Arbetsförmedlingen hyr lokaler i kommunhuset vilket förmodligen kommer att upphöra. Förändringen av Arbetsförmedlingens verksamhet får även konsekvenser

Förvaltningsberättelse

för invånare och kan bidra till ökade kostnader för försörjningsstöd och stöd till vissa målgrupper.

Under året kommer affärsfastigheten Bulten att läggas ut till försäljning. Inom näringslivet ses en ökad efterfrågan av industri-lokaler och dialog har påbörjats om eventuell byggnation av ett industrihus i kommunal eller privat regi.

I Norsjös reningsverk pågår en process-utredning för fastställande av slutgiltiga villkor. Länsstyrelsen har beviljat förlängning av utredningen som kan leda till ytterligare åtgärder. VA-verksamheten står inom de kommande tio åren inför stora investeringsbehov.

Simhallen är en framtida utmaning som förmodligen kommer att ha stor betydelse för kommunens ekonomi. En investering i en framtida simhall skulle bli den enskilt största investering som kommunen hittills gjort. Inga beslut i denna fråga är för närvarande fattade utan en utredning pågår.

Flera verksamheter inom omsorgen står inför större förändringar av arbetsätt för effektivare nyttjande av resurser. Arbete med chefers förutsättningar, med arbetsmiljö och följsamhet mot budget kommer att pågå under och efter 2020.

Mikael Lindfors
Kommunstyrelsens ordförande

Inom omsorgen kommer roller och uppdrag att tydliggöras. Nya teambaserade arbetsätt ska provas för att minska behovet av hemtjänstinsatser och att brukarna ska kunna bo hemma längre. På sikt förväntas detta leda till lägre kostnader. Arbetet med aktiva insatser för att bryta beroendet av försörjningsstöd kommer att fortsätta för att reducera kostnaderna under kommande år.

För att på sikt minska pensionskostnaderna kommer kommunfullmäktige att besluta om kommunens överlikviditet ska användas till partiell inlösen av pensionsförpliktelser för att reducera framtida pensionskostnader.

Den politiskt beslutade Skolsatsningen kommer att fortsätta minst två år till. Riktade statsbidrag skapar en ryckighet i verksamheten. I första hand är syftet att stärka prioriterade utvecklingsområden som identifierats i det systematiska kvalitetsarbetet.

Arbetet med Heltidsresan förväntas leda till minskat vikariebehov och därmed bättre bemanning, arbetsmiljö och kvalitet inom främst Omsorgen men även i övriga kommunala verksamheter. Det är en positiv utveckling både för den anställde och för arbetsgivaren.

Eleonore Hedman
Kommunchef

Resultaträkning och kassaflödesanalys

Resultaträkning (tkr)					
	Not	Koncern 2019	2018	Kommun 2019	2018
Verksamhetens intäkter	1	96 126	102 176	83 432	89 866
Verksamhetens kostnader	2, 3	-373 660	-375 976	-365 936	-368 876
Avskrivningar	4	-31 069	-13 229	-9 772	-9 874
Verksamhetens nettokostnader		-308 603	-287 029	-292 276	-288 884
Skatteintäkter	5	188 282	189 290	188 282	189 290
Generella statsbidrag och utjämning	6	108 675	100 420	108 675	100 420
Verksamhetens resultat		-11 646	2 681	4 681	826
Finansiella intäkter	7	873	358	1 174	668
Finansiella kostnader	8	-894	-1 139	-13 177	-476
Resultat efter finansiella poster		-11 667	1 900	-7 322	1 018
Skattekostnader		-143	-214	0	0
Extraordinära poster		0	0	0	0
Årets resultat	9	-11 810	1 686	-7 322	1 018
Kassaflödesanalys (tkr)					
	Not	Koncern 2019	2018	Kommun 2019	2018
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		-11 810	1 686	-7 322	1 018
Justering avskrivningar	4	31 069	13 229	9 772	9 874
Justering ej likviditetspåverkande poster	10	-1 833	-1 161	-1 847	-1 241
Förändring kortfristiga fordringar		5 653	-1 588	4 738	-1 865
Förändring förråd		0	0	0	0
Förändring kortfristiga skulder		-6 423	-1 232	-6 551	693
Medel från den löpande verksamheten		16 656	10 934	-1 210	8 479
Investeringsverksamheten					
Förvärv immateriella anläggningstillgångar	13	0	0	0	0
Förvärv materiella anläggningstillgångar		-8 291	-9 898	-8 176	-11 354
Erhållna investeringsbidrag		81	2 646	81	2 646
Försäljning materiella anläggningstillgångar	11	1 582	155	1 582	155
Förvärv finansiella anläggningstillgångar	12	4	2	-4	-1
Medel från investeringsverksamheten		-6 624	-7 095	-6 517	-8 554
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån		0	0	0	0
Amortering av skuld		-7 651	-1 695	0	0
Ökning av kortfristiga skulder		124	13	0	0
Medel från finansieringsverksamheten		-7 527	-1 682	0	0
Årets kassaflöde		2 505	2 157	-7 727	-75
Likvida medel vid årets början		122 929	120 772	113 841	113 916
Likvida medel vid årets slut		125 434	122 929	106 114	113 841

Balansräkning

Balansräkning (tkr)	Not	Koncern 2019	2018	Kommun 2019	2018
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	13	23	150	23	117
Materiella anläggningstillgångar		275 515	298 589	201 513	203 437
Mark, byggnader o tekn. anläggningar	14	265 442	286 862	191 914	192 321
Maskiner och inventarier	15	10 073	11 727	9 599	11 116
Finansiella anläggningstillgångar	16	3 595	3 599	7 916	7 912
Summa anläggningstillgångar		279 133	302 338	209 452	211 466
Bidrag till infrastruktur		0	0	0	0
Omsättningstillgångar					
Förråd m. m.		62	62	0	0
Fordringar	17	22 866	28 519	22 733	27 471
Kortfristiga placeringar	18	80 037	59 418	80 037	59 418
Kassa och bank		45 397	63 511	26 077	54 423
Summa omsättningstillgångar		148 362	151 510	128 847	141 312
SUMMA TILLGÅNGAR		427 495	453 848	338 299	352 778
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat		-11 810	1 686	-7 322	1 018
Resultatutjämningsreserv		26 890	26 890	26 890	26 890
Övrigt eget kapital		221 201	219 514	213 708	212 690
Summa eget kapital	19	236 281	248 091	233 276	240 598
Avsättningar					
Avsättning pensioner, löneskatt o.d.	20	5 103	4 591	4 776	4 278
Skulder					
Långfristiga skulder	21	121 648	130 404	40 186	41 290
Kortfristiga skulder	22	64 463	70 762	60 061	66 612
Summa skulder		186 111	201 166	100 247	107 902
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		427 495	453 848	338 299	352 778
Panter och ansvarsförbindelser					
Panter		0	0	0	0
Ansvarsförbindelser		127 494	131 523	210 763	222 319
Pensionsförpliktelser som inte finns bland skulder eller avsättningar, inkl löneskatt		118 837	122 817	118 837	122 817
Övriga ansvarsförbindelser	23	8 657	8 706	91 926	99 502
Summa panter och ansvarsförbindelser		127 494	131 523	210 763	222 319

Kommunstyrelsens ordförande har enligt PBF avgångsersättning i 1 år med 80 % av lönen. Samordnas med förvärvsinkomster.

Noter

Not 1 Verksamhetens intäkter	Koncern 2019	2018	Kommun 2019	2018
Intäkter enligt driftredovisning	156 791	167 869	134 853	145 846
Interna intäkter enligt driftredovisning	-51 421	-55 980	-51 421	-55 980
Koncerninterna intäkter	-9 244	-9 713	0	0
Verksamhetens intäkter	96 126	102 176	83 432	89 866
Fördelat enligt nedanstående:				
Taxor och avgifter	20 304	18 600	21 998	20 241
Hyror och arrenden	23 756	23 091	8 840	8 277
Bidrag	39 179	48 381	39 179	48 764
Övriga intäkter	12 887	12 104	13 414	12 584
	96 126	102 176	83 431	89 866
varav intäkter i projektverksamhet	14 110	7 736	14 110	7 736

Not 2 Verksamhetens kostnader	Koncern 2019	2018	Kommun 2019	2018
Kostnader enligt driftredovisning	462 695	450 869	424 430	430 701
Interna kostnader lokaler och städ	-19 826	-21 535	-19 826	-21 535
Interna räntekostnader	-2 307	-2 737	-2 307	-2 737
Övriga interna kostnader	-31 595	-34 445	-31 595	-34 445
Koncerninterna kostnader	-9 244	-9 713	0	0
Diff. mellan kalkylerade och faktiska kostnader för pensioner, PO m. m.	5 039	6 791	5 039	6 791
Diverse kostnader (bankkostnader m. m.)	-33	-25	-33	-25
Avskrivningar	-31 069	-13 229	-9 772	-9 874
Verksamhetens kostnader	373 660	375 976	365 936	368 876
Fördelat enligt nedanstående:				
Bidrag och transfereringar	13 715	13 983	14 380	14 366
Entreprenader och köp av verksamhet	48 191	49 038	44 963	46 272
Personalkostnader	241 888	246 963	238 455	242 979
Lokal- och markhyror	1 969	1 817	8 150	8 223
Bränsle, energi och vatten	13 340	12 403	8 343	7 679
Övriga rörelsekostnader	54 557	51 772	51 645	49 357
	373 660	375 976	365 936	368 876
varav kostnader i projektverksamhet		9 644	13 064	9 644

Not 3 Redovisning leasingavtal	Koncern 2019	2018	Kommun 2019	2018
Operationella leasingavtal				
Transportmedel				
Totala minimileaseavgifter	1 953	928	1 953	928
varav förfall inom ett år	759	590	759	590
varav förfall senare än ett år men inom fem år	1 194	338	1 194	338
varav förfall senare än fem år	0	0	0	0
Inventarier				
Totala minimileaseavgifter	927	1 231	927	1 231
varav förfall inom ett år	307	306	307	306
varav förfall senare än ett år men inom fem år	620	925	620	925
varav förfall senare än fem år	0	0	0	0

Not 4 Avskrivningar och nedskrivningar	Koncern 2019	2018	Kommun 2019	2018
Immateriella anläggningstillgångar	127	144	94	105
Fastigheter, anläggningar	11 071	11 094	7 943	7 965
Maskiner och inventarier	1 871	1 991	1 735	1 804
Nedskrivningar	18 000	0	0	0
Avskrivningar och nedskrivningar	31 069	13 229	9 772	9 874

Avskrivningar sker linjärt, det vill säga med lika stora belopp varje år. Nya investeringar avskrivs från den tidpunkt de tas i bruk och beräknas utifrån anskaffningsvärdet reducerat med eventuella bidrag/ersättningar.

Not 5 Skatteintäkter	Koncern 2019	2018	Kommun 2019	2018
Kommunalskatt innevarande år	189 946	190 145	189 946	190 145
Slutavräkning föregående år	98	-605	98	-605
Preliminär slutavräkning innevarande år	-1 762	-250	-1 762	-250
Skatteintäkter	188 282	189 290	188 282	189 290

Not 6 Generella statsbidrag och utjämning	Koncern 2019	2018	Kommun 2019	2018
Inkomstutjämning	56 682	49 812	56 682	49 812
Strukturbidrag	5 601	5 599	5 601	5 599
Regleringsbidrag/-avgift	2 877	644	2 877	644
Kostnadsutjämning	28 429	27 263	28 429	27 263
Statsbidrag LSS	5 834	5 869	5 834	5 869
Kommunal fastighetsavgift	6 351	6 301	6 351	6 301
Generella bidrag från staten	2 901	4 932	2 901	4 932
Generella statsbidrag och utjämning	108 675	100 420	108 675	100 420

Not 7 Finansiella intäkter	Koncern 2019	2018	Kommun 2019	2018
Ränteintäkter för utlämnad borgensförbindelse	0	0	306	312
Ränteintäkter för likvida medel m.m.	873	358	868	356
Finansiella intäkter	873	358	1 174	668

Not 8 Finansiella kostnader	Koncern 2019	2018	Kommun 2019	2018
Räntekostnad för pensionsskuld	23	17	23	17
Övriga finansiella kostnader	871	1 122	13 154	459
Finansiella kostnader	894	1 139	13 177	476
Varav jämförelsestörande poster:				
Nedskrivning aktiekapital i koncernföretag	0	0	13 000	0

Not 9 Årets resultat	Kommun 2019	2018
Balanskravsutredning		
Årets resultat	-7 322	1 018
Reducering av samtliga realisationsvinster	-1 258	-155
Justering för realisationsvinster, undantagsmöjlighet	826	0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-505	113
Återföring av orealiserade vinster/förluster i värdepapper	-113	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-8 372	976
Reservering till resultatutjämningsreserv, RUR	0	0
Användning av medel från RUR	0	0
Årets balanskravsresultat	-8 372	976
Synnerliga skäl	13 000	0
Balanskravsunderskott från tidigare år	0	0
Summa	4 628	976

Årets finansiella resultat -7 322 tkr (år 2018: 1 018 tkr) avviker från justerad budget med -9 309 tkr. Den föreslagna reserveringen till resultatutjämningsreserv är maximalt belopp som kan reserveras.

Not 10 Justering av ej likviditetspåverkande poster	Koncern 2019	2018	Kommun 2019	2018
Förändring löneskatt pensionsavsättning	92	16	92	16
Förändring pensionsavsättning	284	-44	284	-44
Förändring pensionsavsättning för förtroendevalda inkl. löneskatt	99	94	99	94
Ränta pensionsavsättning	23	17	23	17
Realisationsvinst/-förlust	-1 160	-51	-1 160	-155
Uppskjuten skatt i obeskattad reserv	14	-24	0	0
Upplösning av skuld för investeringsbidrag och anläggnings-/anslutningsavgifter	-1 185	-1 169	-1 185	-1 169
Justering av ej likviditetspåverkande poster	-1 833	-1 161	-1 847	-1 241

Not 11 Försäljningspris materiella anläggningstillgångar	Koncern 2019	2018	Kommun 2019	2018
Mark	19	0	19	0
Fastigheter	1 500	0	1 500	0
Fordon	0	155	0	155
Maskiner och inventarier	63	0	63	0
Försäljningspris materiella anläggningstillgångar	1 582	155	1 582	155

Not 12 Förvärv/avyttring av finansiella anläggningstillgångar	Koncern 2019	2018	Kommun 2019	2018
HBV förening	-8	-3	0	0
Norra skogsägarna	4	1	4	1
Förvärv/avyttring finansiella anläggningstillgångar	-4	-2	4	1

Not 13 Immateriella anläggningstillgångar	Koncern 2019	2018	Kommun 2019	2018
Ingående ack. anskaffningsvärde	1 669	1 669	1 473	1 473
Årets nyanskaffningar	0	0	0	0
Försäljning/utrangering	0	0	0	0
Utgående ack. anskaffningsvärde	1 669	1 669	1 473	1 473
Ingående ack. avskrivningar	-1 519	-1 375	-1 356	-1 251
Årets avskrivningar enligt plan	-127	-144	-94	-105
Försäljning/utrangering	0	0	0	0
Utgående ack. avskrivningar	-1 646	-1 519	-1 450	-1 356
Utgående bokfört värde	23	150	23	117

Not 14 Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Koncern 2019	2018	Kommun 2019	2018
Ingående ack. anskaffningsvärde	523 100	514 365	379 700	370 965
Årets nyanskaffningar	8 074	8 735	7 959	8 735
Försäljning/utrangering	-3 305	0	-3 305	0
Utgående ack. anskaffningsvärde	527 869	523 100	384 354	379 700
Ingående ack. avskrivningar	-236 238	-225 144	-187 379	-179 414
Årets avskrivningar enligt plan	-11 071	-11 094	-7 943	-7 965
Försäljning/utrangering	2 882	0	2 882	0
Nedskrivning	-18 000	0	0	0
Utgående ack. avskrivningar	-262 427	-236 238	-192 440	-187 379
Utgående bokfört värde	265 442	286 862	191 914	192 321
Fördelat enligt nedanstående:				
Pågående investering	6 593	6 177	6 404	6 103
Markreserv	3 246	1 946	3 246	1 946
Verksamhetsfastigheter	68 360	71 975	68 360	71 975
Fastigheter för affärsverksamhet	72 002	69 919	72 002	69 919
Publika fastigheter	14 265	13 930	14 265	13 930
Fastigheter för annan verksamhet	100 976	122 915	27 637	28 448
	265 442	286 862	191 914	192 321

Not 15 Maskiner, inventarier och transportmedel	Koncern 2019	2018	Kommun 2019	2018
Ingående ack. anskaffningsvärde	30 366	29 735	29 177	26 558
Årets nyanskaffningar	218	1 163	218	2 619
Omklassificering	0	98	0	0
Försäljning/utrangering	-100	-630	-100	0
Utgående ack. anskaffningsvärde	30 484	30 366	29 295	29 177
Ingående ack. avskrivningar	-18 639	-17 174	-18 061	-16 257
Årets avskrivningar enligt plan	-1 871	-1 991	-1 735	-1 804
Försäljning/utrangering	100	526	100	0
Utgående ack. avskrivningar	-20 410	-18 639	-19 696	-18 061
Utgående bokfört värde	10 073	11 727	9 599	11 116
Fördelat enligt nedanstående:				
Pågående investering	0	0	0	0
Maskiner	3 177	3 453	2 876	3 125
Inventarier	4 227	5 186	4 055	4 926
Bilar och andra transportmedel	2 669	3 088	2 668	3 065
	10 073	11 727	9 599	11 116

Not 16 Finansiella anläggningstillgångar	Koncern 2019	2018	Kommun 2019	2018
Kommunaktiebolaget, IUC	2	2	2	2
Kreditgivarföreningen	50	50	50	50
Norsjö medborgarhusförening	50	50	50	50
Norra Skogsägarna	74	70	74	70
Inera	42	42	42	42
Kommuninvest andelskapital	3 270	3 270	3 270	3 270
HBV förening	107	115	0	0
Koncernföretag:				
Norsjölägenheter AB (aktier)	0	0	4 428	4 428
Finansiella anläggningstillgångar	3 595	3 599	7 916	7 912

Not 17 Kortfristiga fordringar	Koncern 2019	2018	Kommun 2019	2018
Kundfordringar	4 010	4 521	4 736	4 448
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	9 740	13 130	9 807	12 871
Statsbidragsfordringar	3 091	8 712	3 091	8 712
Övriga kortfristiga fordringar	6 025	2 156	5 099	1 440
Kortfristiga fordringar	22 866	28 519	22 733	27 471

Not 18 Kortfristiga placeringar	Koncern 2019	2018	Kommun 2019	2018
Fondandelar	80 037	59 418	80 037	59 418
Kortfristiga placeringar	80 037	59 418	80 037	59 418

Not 19 Eget kapital	Koncern 2019	2018	Kommun 2019	2018
Eget kapital, ingående värde	248 091	246 306	240 598	239 580
Korr reavinst för ökat värde av anläggningstillgångar inom koncernen	0	98	0	0
Årets resultat	-11 810	1 686	-7 322	1 018
Eget kapital	236 281	248 091	233 276	240 598
Fördelat enligt nedanstående:				
Årets resultat			-7 322	1 018
Resultatutjämningsreserv, reserverat tidigare år			26 890	26 890
Övrigt eget kapital			213 708	212 690
			233 276	240 598
Maximal avsättning av årets resultat till RUR			0	0

Not 20 Avsättningar	Koncern 2019	2018	Kommun 2019	2018
Avsättning för pensioner, blandad modell	830	521	830	521
Avsättning för förtroendevaldas pensioner inkl löneskatt	3 735	3 612	3 735	3 612
Avsättning för garanti- och visstidspensioner	8	15	8	15
Avsättning för särskild löneskatt	203	130	203	130
Avsättning för skatt i obeskattad reserv	327	313	0	0
Avsättningar	5 103	4 591	4 776	4 278

Not 21 Långfristiga skulder	Koncern 2019	2018	Kommun 2019	2018
Skulder till kreditinstitut	81 462	89 114	0	0
Skuld för anläggnings- och anslutningsavgifter	1 674	1 726	1 674	1 726
Skuld investeringsbidrag	38 512	39 564	38 512	39 564
Långfristiga skulder	121 648	130 404	40 186	41 290

Not 22 Kortfristiga skulder	Koncern 2019	2018	Kommun 2019	2018
Leverantörsskulder	10 843	15 075	10 011	14 447
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	34 370	36 594	30 800	33 414
Anställdas skatter	3 675	3 719	3 675	3 593
Semesterlöneskuld och övertidsskuld inkl PO	15 575	15 374	15 575	15 158
Kortfristiga skulder	64 463	70 762	60 061	66 612

Not 23 Borgens- och övriga ansvarsförbindelser	Koncern 2019	2018	Kommun 2019	2018
Förlustansvar egnahem (SBAB)	19	36	19	36
Förlustansvar egnahem (Balken)	6	9	6	9
Norsjö medborgarhusförening (Swedbank)	8 500	8 500	8 500	8 500
Bastuträsk Folkets hus (Swedbank)	132	161	132	161
Norsjölägenheter AB (Kommuninvest)	0	0	83 269	90 796
Borgens- och övriga ansvarsförbindelser	8 657	8 706	91 926	99 502

Resultaträkning

Resultaträkningen är en sammanfattning av årets redovisade intäkter och kostnader. Överstiger intäkterna periodens kostnader innebär det att det egna kapitalet ökar och kommunens finansiella styrka förbättras.

Verksamhetens nettokostnader är det som återstår att skattefinansiera när intäkter genererade i verksamheten dragits av mot verksamhetens kostnader och avskrivningar. De finansiella intäkter och kostnader påverkar resultatet. Årets resultat ska finansiera investeringar och helst ett framtida sparande.

Balansräkning

Balansräkningen beskriver den ekonomiska ställningen vid bokslutstillfället och utgör en förbindelselänk mellan de olika åren. Den visar det bokförda värdet av kommunens tillgångar och hur dessa finansierats.

Tillgångarna delas upp i omsättningstillgångar och anläggningstillgångar. Aktier och andelar för stadigvarande innehav klassas som finansiell anläggningstillgång. Omsättningstillgångar är kortfristiga fordringar, kortfristiga placeringar samt pengar i kassa och bank.

På motsvarande sätt delas skulderna upp i kortfristiga och långfristiga skulder samt avsättningar. Kortfristiga skulder förfaller till betalning inom ett år. De övriga skulderna sträcker sig över flera år. En avsättning är definitionsmässigt en skuld som man inte vet exakt hur stor den är eller när den skall betalas.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen ger upplysning om hur medel har tillförts och hur dessa har använts. Till skillnad från resultat-

räkningen, som redovisar kostnader och intäkter, utgår kassaflödesanalysen från gjorda in- och utbetalningar.

Tillämpade redovisningsprinciper

Kommunens årsredovisning är upprättad i enlighet med Lagen om kommunal redovisning från 2018 och rekommendationer om praxis från Rådet för kommunal redovisning. Sammantaget innebär detta att redovisningen i kommunen sker på ett sätt som i huvudsak överensstämmer med god redovisningssed.

Skatteintäkter

Den preliminära skatteinbetalningen och den preliminära slutavräkningen för år innevarande år samt korrigeringen av slutavräkningen avseende föregående år redovisas som intäkt innevarande år.

Bidrag

Bidrag som är förenade med krav på utförd prestation intäktsredovisas i takt med att prestationen har utförts.

Icke prestationsbaserade bidrag intäktsförs i den period bidraget avser. Bidraget intäktsförs i sin helhet även om nedlagda kostnader inte motsvarar bidragets storlek. Bidrag utan prestationskrav som uttryckligen ska användas under mer än ett år periodiseras över de angivna perioderna.

Bidrag som är hänförliga till en investering redovisas som en skuld och intäktsförs i en takt som återspeglar anläggningens nyttjande och förbrukning.

Leasingavtal

Ett leasingavtal ska redovisas som finansiell leasing om de ekonomiska fördelarna och riskerna med ägandet av leasingobjektet i allt väsentligt överförs till leasingtagaren. Övriga leasingavtal är operationell leasing.

Kommunen klassificerar inga leasingavtal som finansiell leasing.

Anläggningstillgångar

Gränsen för att redovisa inköp som investering är en nyttjandetid på minst tre år och ett anskaffningsvärde om minst ett prisbasbelopp.

Komponentredovisning tillämpas vid anskaffning från och med 2012, vilket innebär att betydande komponenter hanteras som separata enheter med separata avskrivningstider i de fall det är väsentligt. Bedömningen görs för varje enskilt objekt. Uppdelning i komponenter för äldre anläggningstillgångar har gjorts under 2017 utifrån väsentlighetsprincipen.

Anläggningstillgångarna har bruttoredo-visats sedan 2011 vilket innebär att investeringsbidrag och anslutningsavgifter redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjande-period.

Finansiella tillgångar

Finansiella innehav avsedda för stadigvarande bruk redovisas som anläggningstillgång. Innehav ej avsedda för stadigvarande bruk redovisas som omsättningstillgång. Tillgången värderas till sitt verkliga värde på bokslutsdagen och förändringen bokförs på ett värderegleringskonto. Värdeökning eller värdeminskning bokförs som finansiell post.

Avskrivningsprinciper

Avskrivning sker från och med den tidpunkt då tillgången är färdig att tas i bruk. Avskrivningar sker linjärt, det vill säga lika stora belopp varje år, och beräknas som anskaffningsvärdet dividerat med avskrivningstiden. Avskrivningstiden är anläggningens eller komponentens beräknade nyttjandetid utifrån dess egna förutsättningar.

Nedskrivning sker vid bestående värdenedgång. Uppskrivningar är inte tillåtet för materiella anläggningstillgångar.

Nedanstående avskrivningstider tillämpas i normalfallet.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar 5 år alt avtalstid

Materiella anläggningstillgångar

Mark

Mark obegr. livslängd

Verksamhetsfastigheter, komponentindelade

Markanläggning	25-50 år
Stomme och grund	60-100 år
Yttertak	20-40 år
Fasad	40-100 år
Fönster, dörrar	20-40 år
Värme, sanitet	20-40 år
El	30-40 år
Ventilation inkl styrutrustning	15-25 år
Inre ytskikt lokaler	10-30 år
Hissar	20-50 år
Våtutrymmen, utrustning, sanitet och kök	10-30 år

Övriga byggnader 20-50 år

Gator och vägar

Stomme	50-80 år
Beläggning	20-30 år

Maskiner, tekniska anläggning. 5-40 år

Inventarier 3-15 år

Bilar, andra transportmedel 5-15 år

Pensioner

Pensioner redovisas enligt blandmodellen vilket innebär att pensioner inklusive löneskatt intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Vid beräkning av pensionskulden används SKR:s beräkningsmodell. Utbetalning av pensionsförmåner som intjänats före 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Pensionsförmåner inklusive löneskatt som intjänats från och med 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen och som avsättning i balansräkningen.

Semesterlöneskuld, upplupna löner

Semesterlöneskulden utgörs av ej uttagna semesterdagar. Semesterlöneskuld, okompenserad övertid samt därpå upplupen arbetsgivaravgift redovisas som en kortfristig skuld och kostnadsförs det år de intjänas. Även timlöner avseende december hanteras på samma sätt.

Finansiella skulder

Finansiella skulder delas in i kortfristiga och långfristiga skulder. Skulder som förfaller till betalning inom ett år redovisas som kortfristig skuld. Övriga finansiella skulder redovisas som långfristig skuld.

Avsättningar

Avsättningar redovisas när kommunen till följd av en inträffad händelse har en förpliktelse som härrör sig från ett kontrakt, lagstiftning eller annan laglig grund och det är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas samt att utgiften är oviss i storlek eller tidpunkt för utbetalning. Avsättningarna innefattar kommunens upplupna pensioner, inklusive pensioner till förtroendevalda, intjänade från år 1998 samt särskild löneskatt på dessa.

Borgensavgift

Kravet på affärsrämsighet innebär bland annat att en kommun som går i borgen för bostadsbolagens lån ska ta ut en marknadsrämsig avgift för att kompensera den ekonomiska fördel detta innebär för bolaget. Bolaget ska kunna likställas med privata aktörers lånevillkor. Norsjölägenheter AB har samtliga lån hos externa kreditgivare. Kommunen står som borgenär för bolagets samtliga lån. För detta borgensåtagande betalar bolaget en borgensavgift på 0,34 procent till kommunen. Borgensavgiften beslutas årligen av kommunfullmäktige.

Fastigheter

Alla bostäder med något enstaka undantag ägs och administreras av Norsjölägenheter AB. Övriga allmänna lokaler ägs och administreras av Norsjö kommun.

Sammanställd redovisning

Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en samlad helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning oberoende av i vilken juridisk form verksamheten bedrivs. I den sammanställda redovisningen ingår bolag med ett varaktigt kommunalt ägande om minst 20 procent. Den sammanställda redovisningen omfattar kommunens enda dotterbolag, det hel-ägda fastighetsbolaget Norsjölägenheter AB.

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att kommunens bokförda värde på aktier i dotterbolagen har eliminerats mot dotterbolagens egna kapital. Proportionell konsolidering innebär att endast den ägda andelen av dotterbolagens tillgångar och skulder respektive intäkter och kostnader har tagits med i sammanställningen. Eftersom den sammanställda redovisningen endast ska visa relationer mot omvärlden har mellanhavanden eliminerats. I kommunens och dotterbolagets egna resultat- och balansräkningar är mellanhavandena inte eliminerade.

Det har inte justerats för skillnad i redovisningsprincip gällande komponentredovisning mellan kommunen och Norsjölägenheter AB. Bolaget redovisar avskrivningar enligt K2-reglerna. I enlighet med RKR R 16 görs ingen justering för skillnader i redovisningsprinciper avseende pensioner.

Obeskattade reserver har efter avdrag för uppskjuten skatt hänförs till eget kapital. Den uppskjutna skatteskulden redovisas under avsättningar.

Trepårtens renhållningsnämnd

För helåret 2019 redovisar Trepårtens renhållningsnämnd ett underskott på 323 tkr. Underskottet har fördelats mellan deltagande kommuner enligt fastställd fördelningsmall. Specifikation av resultaträkning finns i nedanstående tabell.

Trepårtens resultaträkning		tkr
Intäkter		-3 472
<i>varav</i>	<i>Intäkter för avfallsutredning</i>	-221
Kostnader		3 472
<i>varav</i>	<i>Arbetskraftskostnader</i>	1 617
	<i>Konsult avfallsutredning</i>	283
	<i>Drivmedel</i>	325
	<i>Rep- och underhåll av fordon</i>	343
	<i>Övriga verksamhetskostnader</i>	898
	<i>Finansiella kostnader</i>	6
Utfall		0

Enligt beslut i Trepårtensnämnden fördelas kostnaderna utifrån tre olika parametrar. Kostnader för den kommungemensamma ingenjören fördelas lika på samtliga kommuner. De hotellvistelser som behövs vid insamling i Sorsele kommun betalas av Sorsele. Resterande kostnader fördelas innevarande år utifrån faktiskt antal körda kilometer mellan november och oktober året innan med ett tillägg för diverse personalomkostnader. För Malå och Sorsele uppgår dessa till 6,26 kr/arbetad timme för året 2019. För 2019 är den beslutade fördelningen av de resterande kostnaderna enligt nedan.

Norsjö	42,45 procent,
Malå	34,30 procent
Sorsele	23,24 procent.

Årets intäkter består främst av intäkter från deltagarkommunerna men också intäkter från kommuner för deltagande i den gemensamma avfallsutredningen.

Årets kostnader överskred lagd budget med totalt 323 tkr. I den totala kostnaden ingår

gemensamma kostnader för administrativ renhållningsingenjör. Lastning, transport och förbränningskostnad för respektive kommun ingår inte i ovanstående kostnader. Personalkostnaderna överskrider budget med 163 tkr. Övertidskostnaderna har en budgetavvikelse på 51 tkr, kostnaden för timanställda överskrider budget med 14 tkr och sjuklönekostnaderna överstiger budget med 39 tkr. Nämnden har även betalat ersättning till förtroendevalda på 10 tkr som inte var budgeterade. Konsultkostnaden för utfallsutredningen var inte budgeterad. Denna uppgick till 283 tkr. Reparationskostnader överstiger budget med 127 tkr och drivmedelskostnader har fortsatt öka och ger en avvikelse på 25 tkr.

Händelser av väsentlig betydelse

En längre sjukskrivning har ansträngt befintliga personalresurser hårt i alla tre kommuner under sommar och höst. Mycket tid och resurser har lagts gemensamt inom Region10 för att fortsätta diskutera möjliga samarbeten för att möta de utmaningar som den gemensamma utredningen visat på.

Del två av två i den för Region10 gemensamma utredningen av framtida avfallshantering är genomförd och rapporterad under året. Utredningen genomfördes med hjälp av Miljö- och avfallsbyrån med anledning av de nya bestämmelser som kommer att träda i kraft inom avfallsområdet med början 2021. Utredningen förordar ett förslag till lösning som är genomförbart i samtliga kommuner i Region10.

Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI) har hållit digitala samråd med samtliga kommuner om införande av tillståndspliktigt insamlingsystem (TIS) för förpackningar och tidningar.

Fordonens status har varit ett stort problem och lett till kostnadsavvikelse för reparation och underhåll under året.

Framtid

Kommunikationsinsatser enligt plan är utförd i Norsjö kommun under föregående år. Åtterrapporering och överföring av materialet ska ske under år 2020 till Malå och Sorsele. Enligt det digitala samrådet med FTI framgick att deras insamlingssystem kommer att dröja till år 2025 i våra kommuner. Vidare dialoger med FTI förs i varje kommun om detta.

För att förbättra den kommunala servicen har Sorsele antagit nya föreskrifter om avfallshantering i början av år 2020. Dessa kommer medföra att en större del av kommunen ingår i det område där kommunal sophämtning utförs. Utökningen innebär att fler boende inom Sorsele får sitt hushållsavfall hämtat fastighetsnära. Frågan om detta ska hanteras inom Trepårtens eller av Sorsele själva kommer att avgöras i början av året tillsammans med frågan om eventuellt bilbyte i syfte att minska reparationskostnaderna.

Under början av året kommer även frågan om fortsatt samarbete inom Trepårtens och införande av matavfall att avhandlas och ett beslut ska förhoppningsvis kunna fattas.

Om beslutet blir att införa matavfallsinsamling inleds ett intensivt arbete med att anta nya avfallsföreskrifter, översyn av taxor och själva införandeprocessen. Om beslutet blir att inte införa matavfallsinsamling inleds istället ett intensivt arbete med att ta fram en ny avfallsplan och inköp av nya enfacksbilar.

Om kommunerna beslutar olika i frågan om matavfallsinsamling avslutas troligen samarbetet inom Trepårtens så som det ser ut idag.

Måluppfyllelse

I början av 2019 arbetades målen för mandatperioden om. Dessa antogs i maj. Mål 1 och Mål 3 är i sin helhet lika som föregående mandatperiod. Till Mål 2 har lagts ett delmål om antal genomförda aktiviteter. Plockanalys kommer att utföras gemensamt med övriga kommuner i regionen, vilket troligen sker under år 2020 eller 2021 detta innebär att måluppfyllelsen behöver följas upp även efter mandatperiodens slut. Frågan om mål 3 kan anses var realistiskt eftersom budgeten medgav en kostnadsökning högre än målet bör utvärderas under 2020. Hur trepartens antagna mål går i linje med mål antagna i avfallsplanen bör också diskuteras.

Mål nr	Övergripande mål (det vi ska bevaka)	Måluppfyllelse
TREPARTENS MÅL		
1	Åstadkomma en avfallshantering som är till gagn för kommuninnevanorna i de samverkande kommunerna.	GUL
2	Minskad mängd av ovidkommande fraktioner i hushållsavfallet	GUL
3	Gott resursnyttjande för att hålla kostnader på en rimlig nivå	RÖD

Mål 1) Mandatmålet är ett snittvärde på 8,5 och delmålet innebär årlig ökning. Egen mätning görs under hösten.

Kundenkäten genomfördes inte under 2019. Måluppfyllelsen bedöms gul.

Mål 2) Mandatmål är att ovidkommande fraktioner uppgår till max 20 procent. Delmål är antalet aktiviteter per kommun och år för att nå mandatmål.

3 aktiviteter per kommun och år = grönt,
2 aktiviteter per kommun och år = gult,
0-1 aktivitet per kommun och år = rött.

Mängden ovidkommande fraktioner inte mätts under året. Delmålet med antal aktiviteter per kommun har däremot uppfyllts. Sammantaget bedöms därför måluppfyllelsen som gul.

Mål 3) Mandatmålet är att kostnadsutvecklingen inte överstiga 4 procent från utgångsläget. Delmålet är att den årlig kostnadsutvecklingen inte ska överstiga 2 procent. Kostnadsökningen har varit högre än delmålet på 2 procent. Målet om gott resursnyttjande har därmed inte uppnåtts.

Avfallssammanställning

Antal innevånare					Föränd %
	2016-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-2019
Norsjö	4 125	4 086	4 094	3 986	-2,64%
Malå	3 100	3 133	3 122	3 068	-1,73%
Sorsele	2 535	2 516	2 522	2 489	-1,31%
Totalt	9 760	9 735	9 738	9 543	-2,00%

Hushållsavfall (ton)					Föränd. %
	2016	2017	2018	2019	2018-2019
Norsjö	970	949	933	932	-0,11%
Malå	683	704	613	580	-5,38%
Sorsele	530	507	444	485	9,23%
Totalt	2 183	2 160	1 990	1 997	0,35%

Mängd avfall per invånare (kg)					Föränd. %
	2016	2017	2018	2019	2018-2019
Norsjö	235	232	228	234	2,60%
Malå	220	225	196	189	-3,72%
Sorsele	209	202	176	195	10,68%
Totalt	224	222	204	209	2,40%

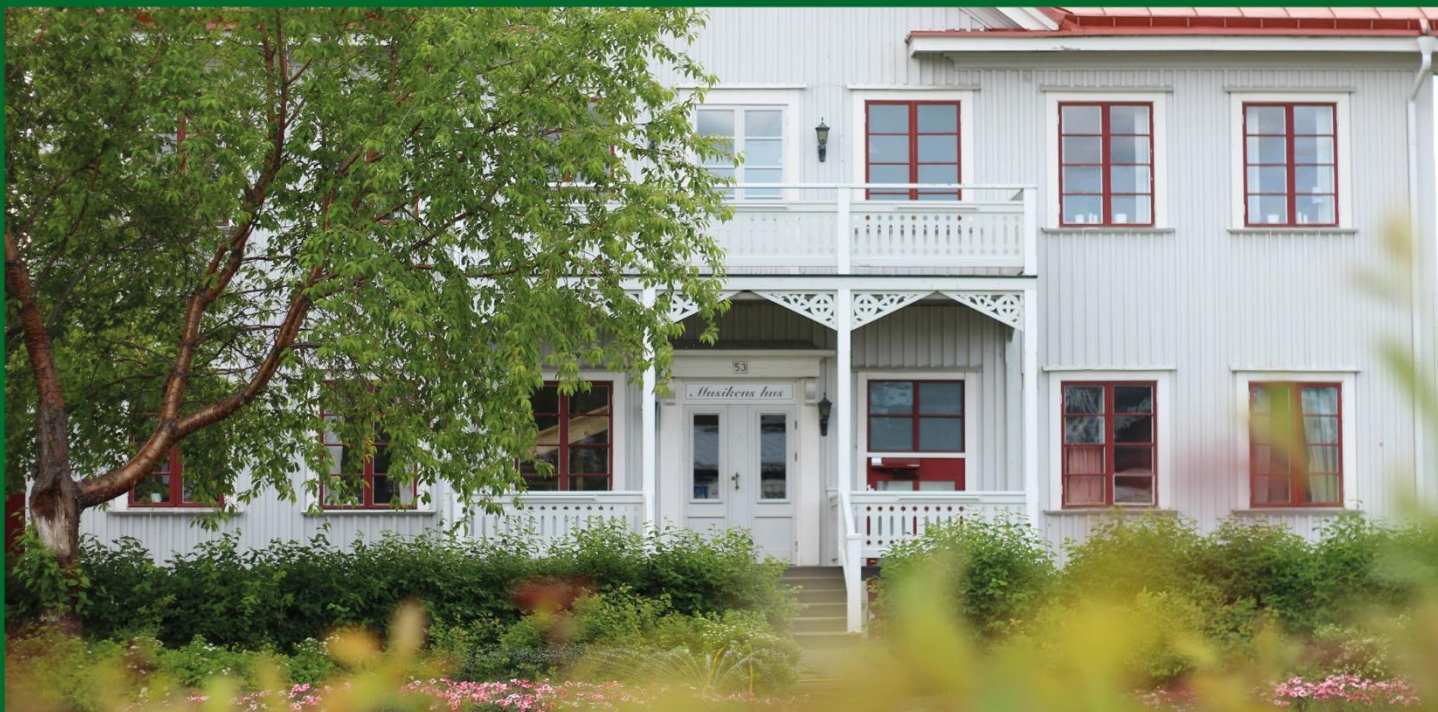
Totalt för Trepartens renhållningsnämnd							
	2016	2017	2018	2019	Föränd. 2018-2019	Föränd. % 2018-2019	Föränd. % 2016-2019
Total kostnad, tkr	3 053	3 071	3 231	3 472	241	7,47%	13,74%
Mängd avfall kg/invånare	224	222	204	209	5	2,40%	-6,44%
Kostnad kr/kg	1,40	1,42	1,62	1,74	0,12	7,09%	24,33%
Kostnad kr/invånare	312,76	315,42	331,74	363,81	32,06	9,67%	16,32%

Mål	Målbeskrivning	Mått			Måluppfyllelse 2019		
		Indikatorer	Röd	Gul	Grön	Svag Utfall indikator	God
1	Norsjö kommuns ekonomi är stark, framåtsyftande och når varje år etablerade indikatorer						2,50
	Årsresultatets andel av skatteintäkter och generella statsbidrag			2 %	Röd 0	✘	1
	Soliditet exklusive ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser			minst 57 %	Grön 69%	✔	3
	Betalningsberedskap med likvida medel ska uppgå till			minst 60 dagar	Grön 106 dagar	✔	3
	Nettoinvesteringars andel av skatteintäkter och generella statsbidrag			inte över 7 %	Grön under 3,6%	✔	3
2	Alla elever ska efter avslutad grundskola söka gymnasial utbildning och bli antagna på sitt förstahandsval						2,33
	Andel som söker till gymnasiet (ambitionsmål 100%)	Under 80 %	80 - 89 %	90 - 100 %	Grön 94,7%	✔	3
	Andel som kom in på sitt första handsval (ambitionsmål 100%)				Grön 94,5 %	✔	3
	Meritvärde topp 3 i länet	Nej		Ja	Röd - 4 i länet	✘	1
3	Alla elever som lämnar vuxutbildning i Norsjö skall vara rustade för arbete och/eller ha grundläggande behörigheter till högskolestudier						1,50
	Andelen elever med grundläggande behörighet till högskolestudier	Under 70 %	70 - 84 %	85 - 100 %	Röd 68,6%	✘	1
	Andel elever godkänt i alla ämnen i sin studieplan (VOC)	Under 75 %	75 - 89 %	90 - 100 %	Gul 88,9	⚠	2
4	Arbetsmiljö och hälsa prioriteras och medarbetarnas motivation att jobba på Norsjö kommun ökar årligen						2,50
	HME - Motivationsindex ökar årligen med minst 1 poäng (utgångsläge 79)				Grön 80	✔	3
	Andel positiva svar i HME enkät gällande fysisk och psykosocial arbetsmiljö ökar årsvis (utgångsläge etableras 2019)	Försämrar	Oförändrat	Ökar	Gul 60 %	⚠	2
5	Personer som söker stöd inom omsorgs verksamhet ska få ändamålsenlig insats som verkställs inom specificerat antal dagar						2,20
	Personer som söker försörjningsstöd ska få återkoppling inom två (2) dagar				Gul 4	⚠	2
	Personer som söker försörjningsstöd ska få beslut om utbetalning inom fem (5) arbetsdagar				Gul 7 (7 st '18)	⚠	2
	Personer som erhållit hemtjänstbeslut ska får ändamålsenlig insats i hemmet som verkställs inom fyra (4) dygn	3 eller fler dagar extra	1 - 2 dagar extra	Möter målet	Grön 2	✔	3
	Personer som får insats från omsorgens verksamheter ska få ändamålsenlig insats baserad på komplett och dokumenterad genomförandeplan inom sju (7) dygn från verkställighet. Rutin för "kortbo" är två (2) dygn.				Röd	✘	1
	Personer som erhållit hemtjänstbeslut ska får ändamålsenlig insats i hemmet med hög kontinuitet av personal. Mäts som antalet vårdare hos en hemtjänsttagare under 14 dagar.	15 eller fler	13 - 14	12 eller färre	Grön 11 (12 st '18)	✔	3

Mål	Målbeskrivning	Mått			Måluppfyllelse 2019		
		Indikatorer	Röd	Gul	Grön	Svag Utfall indikator	God
6	Kontakt med kommunens verksamheter innebär ett gott bemötande där service samt tillgänglighet kontinuerligt förbättras						2,33
	Andel positiva svar - serviceenkät				85% Röd (87%'18)	✘	1
	Andel positiva svar - brukarenkät	Försämrats	Oförändrat	Ökar	93% Grön (91%'18)	✔	3
	Andel positiva svar - näringslivsenkät				Grön	✔	3
7	Folkhälsoarbetet inom Norsjö kommuns verksamheter ger positiv effekt som årligen förbättras						2,00
	Andel som nyttjar tobak, alkohol eller droger i åk 9 minskar. Mäts i andel som inte nyttjar.	70 % eller färre	70 - 89 %	90 - 100 %	Gul	ⓘ	2
	Andel elever som uppger att de känner sig trygga i skolan ökar	Lägre än 70 %	70 - 89 %	90 - 100 %	Grön	✔	3
	Andel invånare som upplever trygghet i samhället avseende gator, torg och bostadsområden.	Lägre än 60 %	60 - 79 %	80 - 100 %	Gul	ⓘ	2
	Minskat stillasittande hos den vuxna befolkningen (16-84 år) i Norsjö kommun, (andel mer än 7 timmar)	40 % eller fler	30 - 39 %	29 % eller färre	Gul	ⓘ	2
	Antal fall bland personer som får kommunala insatser minskar	Ökat	Oförändrat	Minskat	Röd	✘	1
8	Norsjös näringslivsklimat ska årligen upplevas mer positivt av företagen i kommunen						2,00
	Samlade omdömet i Sv.Näringslivs enkät Företagsklimat, poäng	Under 3,51	3,51 - 3,64	3,65 eller mer	Gul 3,58	ⓘ	2
9	Norsjö kommuns verksamheter bidrar årligen till en hållbar miljö						2,00
	Andel av fordonsflottan som utgörs av miljöbilar	Under 20 %	20 - 39 %	40 % eller mer	Gul	✘	1
	Aktiviteter inom kommunens verksamheter som positivt inverkar på miljön genomförs årligen. (T. ex. ökad metvetenhet i frågor som matsvinn, avfall och energiförbrukning.)	3 eller färre	4 - 6	7 - 10	Gul	✔	3
10	Utöandet av Kultur- och fritidsaktiviteter i Norsjö kommun ökar årligen						2,67
	Nyttjandegrad av kommunens utbud (aktiviteter) ökar enligt ett urval av utbud & aktiviteter				Grön	✔	3
	Nyttjandegrad av kommunens fritids- och kulturlokaler ökar	Sjunker	Oförändrat	Ökar	Gul	ⓘ	2
	Nöjdhetsgrad av kommunens utbud och aktiviteter ökar.				3,67 Grön (3,63'18)	✔	3
TOTAL MÅLUPPFYLLELSE 10 MÅL		1 poäng	2 poäng	3 poäng			2,20
					73,4%		

Revisionsberättelse

(Revisionsberättelse läggs in här när revisorerna granskat årsredovisningen)

Årsredovisning

NORSJÖ
kommun

Besöksadress: Storgatan 67
Postadress: 935 81, Norsjö
Telefon: 0918-140 00
E-post: info@norsjo.se
Hemsida: www.norsjo.se

